

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

A M. N. MUZEUM
KÖNYVTÁRÁBÓL

VERES udv. és kamarai fényképész felvétele, Budapest, V., Harmincad-u. 3.

GRÓF RÉVAY ISTVÁNNÉ

Ha rossz vagyok hozzád...

KALMÁR TIBOR verse és zenéje.

Rubato

ÉNEK.

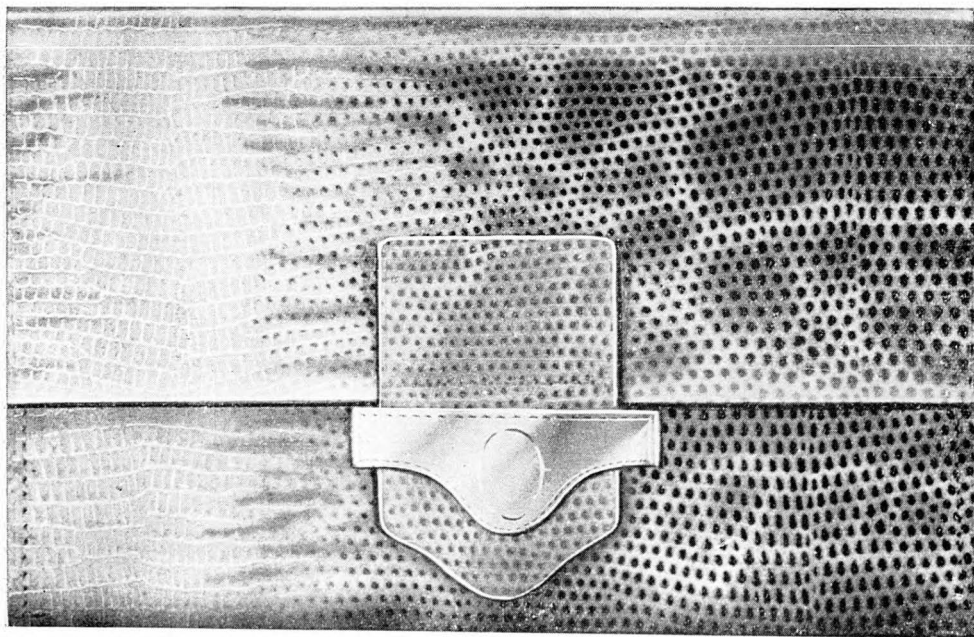
ZONGORA.

Ha rossz va-gyok hoz-zád, ne pa-nasz-kodj fü-nek-fá-nak. For-ro esők-ra nyujt-sad
Ha meg-is üt-ne-lek: vedd e-lő az i-ma-könyved, Mondd az Ur is-ten-nek:

a pa-nasz-ra nyi-ló szá-dat Sha ar co-mon ér-zem, hogy a köny-nyed é-get,
hogy ki-noz-lak, meg-gyö-tör-lek. A szent ol-tár e-lőtt hajtsd meg a két tér-ded,

Meg-bo-esaj-tom azt is, a mit so-ha-so-ha fel-sem röt-tam né-ked íel-sem röt-tam né-ked
De mondjad el azt is, hogy én min-den percben meg-hal-nék te-ér-ted meg-hal-nék te-ér-ted.

1. 2.

Március hó 1-ig

bezárólag ezen értékes bőrpénztárcát kapja minden előfizetők ajándékba, aki lapunk részére akár egy egész éves, akár egy fél éves előfizetőt szerez.

Egy előfizetőt kell tehát szerezni és annak előfizetési díját csekken, vagy utalványon beküldeni. A szelvényen feltüntetendő az ajánló neve, akinek az ajándékot azonnal megküldjük.

Aki egész évre előfizet, természetesen megkapja a kilenc darabból álló új kézimunka-ajándékunkat is.

Tisztelettel

a KIADÓHIVATAL

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat • Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én 20-án • Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai u. 37. (Berlini tér sarok) • Telefon: Aut. 107-23. • Előfizetési ár: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre 7 P • Egyes szám ára: 80. fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Frc. Olaszországban 4 L. Amerikában egy évre 8 Dollár.

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

A MAGYAR IGASZÁG ÚTTÖRŐI

Tanuságra hívjuk fel olvasóinkat: hány-szor hangoztattuk e hasábkon, hogy a magyar feltámadás útja a külföld, elsősorban a nyugati társadalmak felvilágosításán keresztül vezet. Azt is megmondtuk, hogy a propaganda leghatásosabb eszköze a magyar irodalom és művészet, ideszámítva a színpadot, a mindennél győzelmesen jelentkező magyar drámaírást, zeneszerzést és a mi világjáró énekeseket, színészeinket. Gazdasági téren, fájdalom, nem érhetjük el a nagy nemzetek eredményeit, a technika fejlődésében sem járhatunk elől, mert ahhoz a rengeteg kísérletezéshez, ami a legkisebb előrelépés feltétele, nincs anyagi erőnk. A szellemi munka inkább független a gazdasági jóléttől, a tehetségeinktől pedig nem foszthatnak meg bennünket. Közéleti nagyságainknak — ezt jól jegyezzük meg — csak annyi súlya lehet a külföldön, amennyit az egész magyar társadalom erő kifejtése, minden szellemi képességeink összesége képvisel. Mert egy elszegényedett kis ország nem állhat oda a mellét veregetni, hogy nekem ilyen meg olyan jól megy a dolgom, nem törődöm senkivel és semmivel, a jó Isten mentse meg attól, hogy ilyesmi valaha is eszébe jusson. Eltekintve attól, hogy ma még a legnagyobb nemzetek is rá vannak utalva a többi országra, az efféle ríkió túlzásnak könnyen megihatnánk a levét, hiszen még mindig gyűlölködő és lesbenálló fegyveres szomszédállamok gyűrűjébe vagyunk zárva. Nem marad tehát más hátra, mint a nyugati nemzetek rokonérzésének rendszeres megszervezése és megnyerése, amit legbiztosabban a mi eltulajdoníthatatlan szellemi erőnkkel tudunk és fogunk is elérni.

Hogy ezt a tételünket, amelyhez tűzőn-vízen át ragaszkodunk, a valóság tükrében lássa a magyar társadalom, elég, ha a közelmúltban történt néhány érdekes látogatásra utalunk. Három-négy francia előkelőséget látott vendégül Budapest, akik nem elégedtek meg a legtöbb idegen turista felületes szemlélődésével, akik a Duna remek panorámáján kívül a magyar kultúrára is kíváncsiak voltak és szakértő kalauzok vezetésével mélyebb bepillantást nyertek a magyar társadalom szellemi életéből. Végigvizitelték múzeumainkat, képtárainkat, színházainkat, könyvtárainkat, főiskoláinkat, azután megtekintették az ipar és a kereskedelem főbb telepeit. Valamennyien csodálattal és meglepetéssel állapították meg a magyar munka nyugateurópai színvonalát. De mért voltak meglepődve? Mert nagyszámú ellenségeink gyalázatosan hamis és hazug képet adtak kultúránkról, közintézményeinkről, közállapotainkról. Mi nem voltunk jelen, amikor megrágalmazták bennünket s így nem is védekezhettünk, már pedig — éppen egy francia közmondás szerint — a távollevőknek soha sincs igazuk. De nem

is lehetünk jelen mindenütt, ahol ellenségeink és ellenlábasaink jelen vannak, mert ez elsősorban pénzkérdés. Boldognak kell hát lennünk, hogy súlyos egyéniségek, ki-váló írók, tudósok, művészek, nagy lapok szerkesztői, akiknek óriási hatásuk van hazájuk közvéleményére, felkeresnek bennünket és barátságos indulattal néznek szét körünkben. A durván legázolt magyar nemzet hálás szívvel fogadja őket és mikor őszintén feltárja lelkét, egyrészt felmutatva azt a munkát, amelyet megfogartkozott számmal és erővel végez, másrészt megmutatva vérző sebeit, bizton számít rá, hogy nemcsak meghallgatásra és megértésre, hanem adott esetben gyámolításra, szószóló támogatásra is talál.

Mi nem koldulunk a nagy nemzetek kegyeiért. Könyörögni csak a tehetetlenség szokott. Mi dolgozunk és szünetlenül dolgozni fogunk. Ez a jogaimunk a méltányosságra és az igazságra. Külön tragédia, hogy az angol, a francia, az olasz, de még a német is csak most, a világháború pusztításai után szétrocsosolva és félig ájultan ismeri meg kultúránkat. Évszázadokon át a kétféjűs torkában voltunk, idegen hatalmi célokra használtak fel bennünket és ontották a magyar vért, anélkül, hogy mint egyenlő értékű nemzet szerepelhettünk volna Európa színpadán. De most nincs helye a meddő kesergésnek, a hiábavaló rekriminációnak. Mindent újra, mindent előről kell kezdenünk. Igenis: új honfoglalás van itt, több mint ezer esztendővel a valóságos honfoglalás után. A világ kirakatába állítva, be kell bizonyítanunk, hogy ha csonkán is, ha Trianon igája alatt is, de méltók vagyunk történelmileg kijelölt helyünkre és feladatunkra. Minden magyar tehetség, minden magyar munkászék egy-egy bizonyágtétel a nemzet történelmi hivatása mellett. Ugy látszik, ezt a mi fájdalmasan szent misszióinkat nem tanulták a nyugati államok iskoláiban és azoknak az ellenségeinknek, akik bejáratosabbak voltak hozzájuk, sikerült elhomályosítani még a történelem nagy igazságait is, amelyek mellettünk szólnak.

A folytonos felvilágosítás ernyedetlen munkája vár a mai nemzedékre, hogy végre ne csak magunk tanuljunk meg és tudjunk, hogy mi évszázadokon keresztül a Nyugat védőbástyája voltunk a Keletről jövő barbársággal s egyéb erőszakossággal szemben. Ha ezt az igazságot elismertetjük a külfölddel, mindjárt másképp fogják látni a mi elmaradottságunkat a Nyugat gazdaságával, pompázó nagy városaival, kinoses műemlékeivel szemben. És annál többre fogják értékelni azt a szellemi munkát, amit annyi balsors és viszontagság között mégis csak becsülettel végeztünk, sokszor megközelítve a Nyugat legmagasabb teljesítményeit, de a környező népek kultúráját mindenkor és

mindenben úgyszólván százszázalékosan túlszárnyalva.

Szívósan, kitartóan kell állnunk a most oly reményteljesen kialakuló társadalmi propagandát: a külföld felvilágosítását. Csak jöjjön minél több nyugateurópai vezéregyéniség a magyar fővárosba, ismerjenek meg bennünket, érintkezzenek művészeinkkel, íróinkkal, tudósainkkal, államférfiainkkal, lássák egy szorgos társadalom munkáját, nézzenek mélyen a szemünkbe, amelyből tisztesség és jószág, lelünkbe, amelyből szeretet és hűség árad. Ez az állandó lelki és szellemi kapocs készíti elő a békerevíziót. Mert nagy és nehéz munka lesz, amíg a trianoni követet le tudjuk hengeríteni félig megásott sírunkról. Millió és millió kéz hengerítette ránk a pillanatnyi gyűlölet lehegő losszujával, soha el nem követett bűneink megtorlásául, gonoszul, megtévesztve és félrevezetve, abban a tudatban, hogy igazságosan cselekszenek. Nos, ha belátják, milyen szörnyűséget követtek el rajtunk, az örök lelkiismeret sürgető parancsára ők maguk fogják felrázni a világ közvéleményét. Ez az eredményt várjuk mi a nálunk járó előkelő idegenektől, a magyar igazság lelkes úttörőitől.

AJÁNDÉKOZÁS

Irta: Szabó Mária

gatták magukat. Az árukat jelző számok is megszerénykedtek, mintha segíteni akarnának a siető leánynak. De Teri nem állt meg.

Most már bánta, hogy bemezreszkedett a vásárlási lehetőségek utcájába. Hiszen elindulása előtt is jól tudta, hogy nem térhet be sohova. Fizetését elsején édesanyjának adta át. Csak a jó Isten ismerhette az anyai gondosság egész nagyságát, mely hármójuk ellátásán és beteg kis testvére gyógyításán kívül még Terinek is esinos ruhákat teremtett elő a csekély jövedelemből. Arra nem gondolhattak, hogy ajándékot vegyenek belőle másnak, — idegennek...

— De Margit nem idegen! — sírt fel Teriben a hetek óta hordott önvád. — Tettek álltak elébe: meleg szavak, melyeket kezdő gépirónő korában kapott hivatalnoktársától... Titkos simogatások, melyeket a szigorú cégvezető háta mögött juttatott neki, ha az elégedetlenkedett a virrasztástól kimerült leány munkájával... És nem felejtheti el, soha nem felejtheti el azt a gyönyörűen legépzelt négy oldalt, melyet öccse betegségének legválságosabb napján talált az elrontott munkája helyén.

Annyira érezte ezt a megváltó pillanatot, hogy felzokogott. Rajongó szeretete átölelte az öregedő leányt. Ujra követelőzni kezdett a vágya: adni! Valami nagyon hasznosat, nagyon értékeset adni neki most, mikor hosszú várakozás után holnapután megesküdhetik véglegényével!

A többi tisztviselőnt is hetek óta foglalkoztatta az ajándékozás izgalma. Mindnyájan érezték, hogy adósa a jószágos leánynak, ki könnyítette robotos életüket. Egyformán vágytak arra, hogy a szülői gondoskodás nélkül új életbe kerülő menyasszony kelengyéjét pótolhassák. Szinte túlzott méreteket öltött ez a vágy. S minden egyes új ajándék a kis Teri szívébe szúrt új töviseket.

— Pedig egyik sem szereti úgy, mint én! Megfájtult szívére szorított kézzel rohant

előre. Lelkéből könnyeket préselt az elkeseredettség. Félig alétlan támolygott fel a márványlépcsőkön. Egyenesen Margithoz sietett. Feszorította a kezét, mintha bocsánatot akarna kérni tőle.

Máskor meleg mosolygás viszonzta köszönését. Most rettenve látta, hogy Margitnak könnyes a szeme.

A Teri nézése szavak nélkül is kérdezett. De Margit elfordult. Haján remegett az ablakon beözönlő napfény, mintha násza napjára be akarta volna aranyozni a küzdelmes élettől kapott fehér szálakat. Késői menyasszony-sága tavaszos boldogságra csábítgatta. Mégis szomorú maradt.

— Bizonyosan megtudta, hogy tőlem semmit sem kap...

Teri lesújtva roskadt a gépe elébe. Felvette a legelső iratot. Nézte a betűket, de nem értette az előtte sorakozó szavakat. Szédülés környékezte. Ijedten szorította vissza feltörő zokogását.

A cégvezető kemény lépései elhallgattak mögötte. Riadtan nézett hátra. A máskor szigorú arc most mintha szelidebbé enyhült volna.

— Fáradt, Teri kisasszony? Hagyja abba a munkát! A méltóságos úr mai nappal kezdődőleg engedélyezte a négy heti szabadságát.

A leányban felujjongott az öröm. Az első hosszabb szabadság, mióta hivatalba jár! Édesanyja is olyan régen várja! Így mindnyájan elmehetnek az augusztus elől nagybátyjukhoz. El, a kicsi faluba, hol frissen fejt tej ad majd új erőt! Milyen jó lesz ez szegény öccsének is! Szanatőrümot ajánlanak ugyan neki az orvosok, — de szanatőrümrre soha nem telhetik... Hát így is jó lesz... Bizonyosan jó lesz!

Pillanatra elfelejtette Margithoz kapcsolódó szomorúságát. Csak a leány halk hangja térítette vissza. A menyasszony megörtönten állt fel a cégvezető előtt. Könnyöröge nézett reá:

— Kleiner úr, legalább egy hetet!... Egy hetet sem engedélyez a méltóságos úr!

— Igazán sajnálom, Margit kisasszony... Három napnál többet nem tudtam kiszorítani. Hiszen tavasszal kikapta kelengyéje készítésére az egész éves szabadságát.

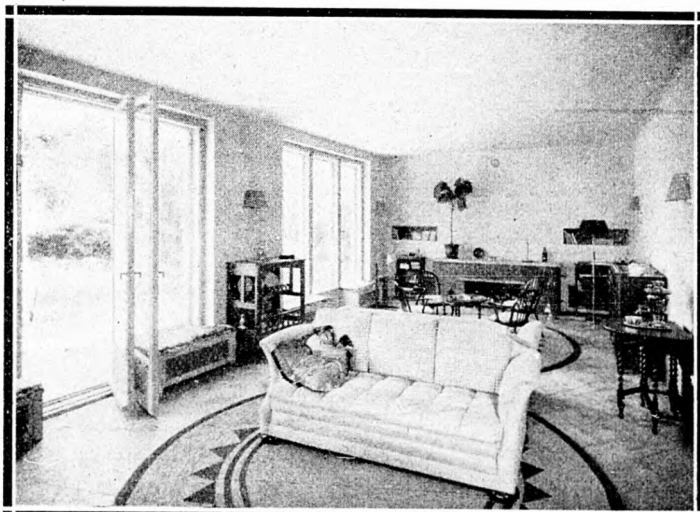
— Visszapótolnám jövőre...

Ingerülten harsant a férfi hangja:

— Mondom, hogy lehetetlen! Hárman mennek most szabadságra! Mindegyik régóta várakozik! Különbben sem lesz nehéz munka... Éppen csak itt kell lennie.

— De az esküvőm...

— Az kérem kitélik egy órából... Vagy tessék elhalasztani tőle... Akkor majd meglátjuk...

Főúri lakás előcsarnoka

Margittal fordult a világ s ez a fordulás magával ragadta Terit is. Érezte a másik leány bánatát: tölre hallassa az esküvőt, melyre öt év óta várnak?! Tölre, mikor csak a nagy város sivárságában tölthetnék el a szabadság napjait?! Most feljűk is egy kis falu magánya intégetett... Ők is menekűlni akartak a város elöl... Talán kicsit az emberek elöl is!

A cégjegyző már a másik osztályban lépegetett. A lemondáshoz hozzászókot Margit visszatért munkájához. De Teri nem tudott megnyugodni.

Szavak keringtek elébe, melyeket valamikor a Szeretet mestere hintett az emberi lelkekbe. Ezek a szavak bevilágítottak tehetetlensége sötétségébe. Hiszen nem csak pénzen vett tárgyakat lehet adni! Mindenki azt adjon, amije van! S neki most van miből adni! Margithoz képest egyszerre dűsgazdag lett!

Az örömszerzés merészége előrelódította a vezér szobájába. Az ajtóban ugvan megtorpant, de az ajándékozás lehetősége elvette habozásának utolsó erejét is. Maga sem tudta, hogyan került a megközelíthetetlennek ismert ember elébe. Keze könyörgésre kulesolódott.

Az írásból felzavart férfi mordul fordult a leány felé:

— Mi az? Hogy került ide?!

Terit nem bénította meg a kellemetlen hang. Értelhetetlen bátorsággal könyörgött most már szavakkal is:

— Engedje meg, méltóságos uram, hogy a szabadságomat átadjam Kádár Margitnak... Én itt maradok helyette.

A vezér meglepetve nézett reá. Törékeny alakjáról meg lehetett volna mintázni a fáradtság szobrát. De szeméből elszántan csillogott ki az állozatkészség.

A komor arc esodalkozóra vált. Belelapozott a balján heverő aktákba. Kihűzta a Teri kérvényét.

— Farkas Teréz, ugyebár? Dehát itt azt írja, hogy beteg öcesét akarja falura vinni...

A leány felrenézett. Most felfogta áldozata teljességét. Édesanyja arggódása, kis öccse vágyakozása nehezítette kérése ismétléscét. De a benne élő Szeretet minden akadályt legyőzött!

— Öcsémet elviszi édesanyám... Nekik feltétlen menniök kell... Hiszen Péterkének voltaképen szanatóriumba kellene mennie... De én itt maradok Margit helyett, méltóságos úr! Ugy-e, itt maradhatok?

— Nincs értelme... Ő már kikapta régen a szabadságát!

A leány szelid arcáról kétségbeesés rimázkodott:

— Méltóságos uram... Margit mindig jó volt hozzám... És most mindenki ajándékot vesz neki... Én nem vehettem semmit... Legalább ezt szeretném adni... Ezt a négy hetet...

Megértés lágyította meg a pénzember vonásait. Már majdnem azt mondta, amit ebben a percben neki is diktált volna egy ritkán hallott hang: hogy megkapják a szabadságot mindketten. De egyszerre azt is megérezte, hogy nem szabad elvennie ettől a szegény tereméstől az ajándékozás lehetőségét. Ráhagyóan bölintott:

— Rendben van. Szabadságát Margit kisasszony kapja meg.

Teri lehajolt, mire a vezér észrevette, kezére rátapadt a puha leányajak.

— Na kicsi leány... Nem szabad, kicsi leány... Várjon csak... Mi baja az öccsének?

Zokogásból tört fel a válasz:

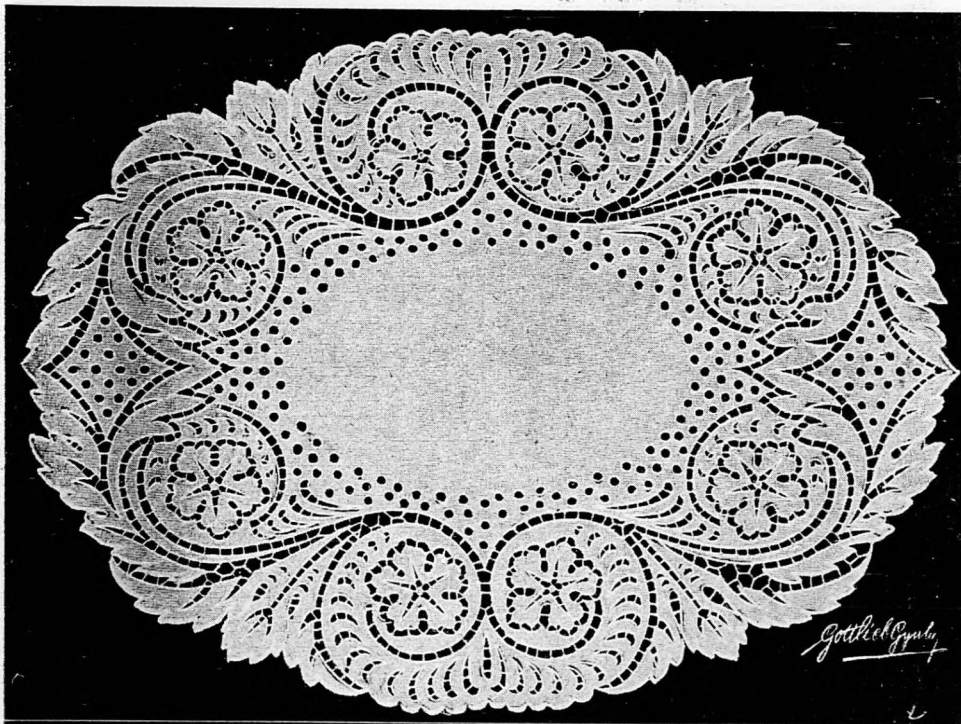
— Tüdőcsúcs-hűrű! Régen tudjuk, hogy szanatóriumi kezelés megmenthetné. De nincs ingyenes hely... S mi... én, olyan nagyon szegény vagyok!

Nyitotta az ajtót, mikor ezt mondta. A pirosárnak lassan fordultak utána. S a férfi szívéből utána kiabált a felismerés:

— Dehogy vagy szegény, te fáradt kicsi lány!

De fegyelmezettsége szavak helyett tette készítette. Levélpapírost vett elő. Határozott betűivel írni kezdte:

„Kedves barátom, kérem szívess értesítéscéted, felyehiét-nél-e egy vagyontalan gyermeket a vezetéscé alatt álló szanatóriumba, a lehetőséghez képest ingyenes helyre?“

Milű (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

Tollából tinta fröccsent a finom fehér lapra. Összegyűrte a papírt. Másikat vett elő. S most már sietve írt, nehogy a megfontoltság elhallgattassa Isten szavát:

„Kedves barátom, kérek, hogy a vezetéscé alatt álló szanatóriumba vedl fel első osztályú betegnek Farkas Teréz tisztviselőnők öccsét. Költségeit fedezzük. Tisztelettel üdvözöl barátod:...

Olvashatatlan aláírása talán az életet jelentette a beteg gyermeknek. Szívében olyan nagy boldogság terűlt ezét, amelynél csak a Margit volt nagyobb, mikor dél felé magához hívatta:

— Kedves kisasszony, megkapja a kért négy heti szabadságot... De ne nekem köszönje meg. Teri kisasszony adta ezt magának nászajándékul. Fogadja el tőle szeretettel... És eszerébe adja oda neki ezt a levelet...

LAPUNK
BEKÖTÉSI TÁBLÁJA KAPHATÓ
3 PENGŐÉRT A KIADÓHIVATALBAN

B. OLIVER:

ÉN ÉS A SZAKÁCSKÖNYVEK

(Egy jóhiszemű fiatalasszony keserű tapasztalatai)

— Mért akarsz főzni megtanulni? — kérdezte Pista. négy héttel a házasságunk előtt, — és egyáltalán: mikor akarsz főzni tanulni, ha minden nap kilenctől este hatig az írógép mellett ülsz, este pedig talán egyéb dolgunk is volna egymással...

Igazán van. Ha az ember boldog menyasszony és rá-

adásul mellékfoglalkozása is van: igazán nem ér rá arra, hogy megtanuljon főzni. Hogy pedig a szabadságomat rontsam el vele, az neveléses volna! A házasság első éveiben, amikor még mindent pótol a szenvedélyes szerelem, nem is fontos dolog ez. Később pedig már mind a ketten hozzászoktak. És ha délben ilyen kijelentés hangzik el, hogy: „kétségbeejtő!... rettenetes!“ és szegény asszonyka arra gondol, hogy az ételről van szó, kiderül, hogy férjuraeskája ezt tulajdonképen az — időjárásról állapította meg.

— Minden perc nagyon drága, ha az ember fiatal és szerelmes, — ez az én Pistám meggyőződése, — azonkívül pedig nagyszerű szakácskönyvek vannak. Amilyet parancsolsz: egyszerűt, vagy komplikáltat, vékonyat, vagy vastagot. Van „Népszerű szakácskönyv“ és van „Finom konyha“. Van „Jövő konyhája“ és a „Régi szép idők szakácskönyve“. Van „Gyorskonyha“ és „Weekend-konyha“ és a jó Isten tudja, még hányféle konyha és szakácskönyv. Egy intelligens asszony szemében — és „intelligens asszony“ alatt engem ért — gyerekjáték a főzés, ha van egy rendes szakácskönyve. Egyik kezébe a szakácskönyvet veszed, a másikba pedig a főzőkanalat és Isten segítségével majd csak főzöl valamit. Evés szempontjából talán még jobb is, ha az ember nem is sejtí, hogy mi a föltálat étel neve.

Igy beszélt az én Pistám és én mindenben igazat adtam neki. Mért fárasszam magam azzal, aminek a leírását pontosan megtalálom: hogyan kell elkészíteni? El is határoztuk, hogy házasságunk első idejében csak vasárnap fogok főzni, hogy megszabaduljunk legénycsetünk kellemetlen kényszerűségétől, a vendéglőkben vagy büffekben való étkezéstől.

Hétköznap Pista az üzlet büffjében fog enni valamit, én pedig gyorsan egy kis kakaót, vagy tükörtojást készítek a gázfőzőn, persze csak akkor, ha a főnök úr már elment. Másként megérzi és nagyon haragszik a felesleges gázpocsékolásért, meg azért, hogy „előkelő“ irodája tele lesz konyha-szaggal.

Otthon van egy élelap régi, bekötött évfolyama, amiben kitűnő viccek vannak arról a fiatal asszonyról, aki nem értett a főzéshez. Az egyik vicc szerint az ifjú férj savanyú ábrázattal megkérdi fiatal feleségét:

— Kedvesem, árul el: mi volt az, amit ma főztél? Az asszonyka ezt feleli:

— Tudod, drágám, a szakácskönyvben két oldal össze volt ragadva. Sajnos, nem vettem észre. És a „kirántott ponty“-ból átmentem a „csokoládé pudding“-ba.

Manapság még gorombább vicceket esinálnak a fiatal asszonyok konyhaművészetéről. Például olvastam egyet, amely szerint a feleség elmeséli a férjének:

— Egy koldus járt itt az előbb... Főztem neki egy tányér levest...

A férj pedig ezt válaszolja:

— Nagyon helyes, drágám... De remélem, nem felejtetted el a — temetési vállalkozót is értesíteni...

Mindebből világos, hogy azok a fiatal asszonyok is, akik leánykorukban megtanultak főzni, nem sokkal jobban értik ezt a mesterséget, mint mi, akik egyáltalában nem tanultunk főzni. Feltétlenül célravezetőbb, ha az ember bírizza magát a szakácskönyvre. (Arra természetesen vigyázni kell, hogy két lap ne legyen összeragadva.) Mert a szakácskönyv arra való, hogy azoknak, akik nem értenek a főzéshez, megmondja, hogy kell főzni.

Hálaistennek, épp elég szakácskönyvem van! Azt hiszem: kilene! Néhányat esküvői ajándékol kaptam — az illetők ugyan értékesebb ajándékot is adhattak volna! — és így jogosan határoztam el, hogy első vasárnapunkon, amit kétszobás lakásunkban együtt föltűnk, mint boldog házaspár: ünnepi ebédet fogok főzni!

— Nagyon kérlek, ne zavarj, — mondtam Pistának. — Csak akkor jöjj ki a konyhába, ha hívlak. Mert másként képtelen vagyok minden figyelmemet a főzésre koncentrálni és a jó Isten tudja, mi lesz belőle!

Kínai gyermek

Pista nagyon örült ennek a kívánságomnak. Lefeküdt a díványra, újságot olvasott és türelmesen várta, hogy mi következik.

Mindenesetre rájöttem arra, hogy nem lehet megbízni a szakácskönyvekben, még akkor sem, ha kilenc darab áll az ember rendelkezésére! Ugy látom, hogy a szakácskönyvek valami tolvajnyelven vannak írva! Épp úgy, mint az — algebra!

Elhatároztam, hogy nem főzök már az első alkalommal valami komplikáltabb ételt, hanem egészen egyszerű dolgot: borjuszéletet kelkáposztával és burgonyával. Elője bouillon-levest és utána rizspuddingot.

Mit mondjak?... Pontosan a szakácskönyveim szerint jártam el, — azazhogy mindenikben másként volt leírva, hogy kell készíteni — és végül, hogy mégis együnk valamit, kénytelenek voltunk kakaót inni, hozzá péksüteményt, mert a hús odaégett, a kelkáposzta kökemény maradt, a rizspudding pedig izetlen, folyékony massa volt, amely legfeljebb csak tapétaragasztásra lett volna jó. Hogy aztán a bouillon-levessem mi történt, meg se tudtam állapítani. A krumplit sem ehettük meg, mert az egyik

szakácskönyvem belésett, amikor Pista fejéhez akartam hajítani.

Nem akarom azt mondani, hogy egyedül a szakácskönyv volt a katasztrófa oka. Mindenesetre ettől a naptól kezdve állandó harcban álltam a szakácskönyvekkel, amelyek olyan emberek számára készültek, akik már tudnak főzni, de nem tudnak segíteni azokon, akiknek sejtelmük sincs a főzésről. Mindennap könyörgő imát küldtem a jó Istenhez, hogy olyanvalakivel, akinek nagyon sok ráérő ideje van, írasson egy rendes szakácskönyvet, amelyet a tájékozatlanok is használhatnak. Milyen szép is volna! Csak az a baj, hogy amire egy ilyen szakácskönyv elkészül, már én is megtanultam főzni.

Például egyetlen szakácskönyvben nincs szó arról: mennyi kell egy, vagy két személyre? Első kísérletemhez, kettőnk részére, másfél kiló húst vásároltam. Hát ez bizony nagyon sok volt és ráadásul még oda is égett! Senki nem közli velem: milyen nagyoknak kell lenni az edénynek, amiben főzök? Aztán például a fűszer esetében: „végy izlés szerint, nem túl sokat...”, de hát mennyit, az Isten szerelmére: mennyit? Az én babom soha nem lett jó, akárhogy is alkalmazkodtam a szakácskönyvhöz. Zokogtam, kétségbeesetten tördeltem a kezemet: nem használt. Egyszer aztán látogatóba jött hozzánk Jolán néni és nevetve mondta:

— Szívem, ha a bab régi, kétszer annyi ideig kell főzni, mint az újat, ha azt akarod, hogy puha legyen!

Szóval: a babbal is úgy kell bánni, mint a férfival, ha azt akarjuk, hogy feleségül vegyen. Dehát ennek benne kellene lenni a szakácskönyvben! (Természetesen: a babra vonatkozólag.)

Egyébként Jolán nénitől egy délután többet tanultam, mint három hosszú hónap alatt a szakácskönyvekből. Halálból odaadtam neki azt az öt szakácskönyvet, amit esküvői ajándéknak kaptam.

És mennyi bajom volt azzal a hófokkal, amelyről a szakácskönyvek beszélnek. Mindig baj volt vele. Jolán néni aztán megmagyarázta, hogy a szakácskönyvekben a rendszer takaréktűzhelyekről van szó, nem pedig a gáztűzhelyről. Pedig ma már minden modern asszony gázon főz. Valahogy az az érzése támad az embernek, hogy a szakácskönyv szerzője félrevezeti tanítványát és titokban jót nevet azon, hogy mindent megfordítva csinál.

Szent meggyőződés, hogy — ha rövid időn belül meg nem jelenik a teljesen tájékozatlanok számára készített szakácskönyv, amelyben pontos leírás lesz arról: mikor forr a víz? hogyan kell krumpolit hámozni? hogyan kell húst puhítani? hogyan kell a levest feltenni? és így tovább, — akkor minden ifjú házaspár át fog térni a nyers ételekkel való táplálkozásra. Nagyon egyhangú és egyáltalán nem lesz izletes ugyan — de legalább nem fog kelleni a szakácskönyvekkel hadakozni!

Ha pedig férjüraszkánk nem akar ebbe beleegyezni, — menjen vendéglőbe. Mert egy szerelmes asszony sok mindenre képes, de arra nem, hogy egy személyben: feleség, anya, kenyérkereső és szakácsnő is legyen, aki a régi szakácskönyvek alapján izletes ételeket tud készíteni!

Fordította: Erdődy Elek

A KISÉRTÉS

Irta: Georges Pourcel

A hivatalos óra után könnyed léptekkel haladt át a bankpalota udvarán Blanche Reynal. A házfelügyelőnő hal-kan utána szólt:

— Reynal kisasszony... valamit hoztak az ön számára. A „Hotel des Princes” kifutója volt itt. Gyönyörű rózsacsokrot hozott. Levél is van rátűzve:

Bizalmaskodó mosollyal kísért a szavakat, miközben átnyújtotta a csokrot.

— Senki se veheti rossz néven magától... Jól teszi, ha egy kicsit a szórakozásra is gondol, — fette még hozzá.

A fürkésző pillantások kereszttyében a haja tövéig elpirult a fiatal léány és a csokrot magához szoritva, elietett. Amikor szerény, de izlésszerű berendezett

kis udvari lakásába tért, amely két szobáskából állt, néhány pillanatig átengedte magát annak a gyönyörnek, amelyet az ismeretlen meglepetés okoz. Kedvesen, kacér pőzban tükre elé állt és kedvtelve nézte rövidre vágott, fénylő fekete haját, meleg tekintetű özszeméit, arcának hamvaságát, alakjának kecses vonalait. Tetszett magának. Olyan volt, mint egy apród a Mediciek firenzei udvarában... Ma reggel is ezt mondták neki a bankban.

Pongyolába bűjt és hozzálátott, hogy egyszerű kis vascsoráját elkészítse. Ezalatt a rózsacsokor az ébédől asztalkáján hevert illatozva. A rózsák mintha duzzogva emelkedtek volna fejcskékiket a csokrot fedő selyempapíron keresztül, a lila levélboríték pedig, amely gombostűvel volt a papírra erősítve, úgy feküdt rajta, mint egy mozdulatlan, kiterjesztett szárnyú nagy pillangó. Odalépett az asztalhoz, kiszabadította burkából a rózsákat és a levélpillangót és önkéntelen mosollyal, félig hangosan mormolta maga elé:

— No lássuk, ki az a boldogtalan, aki nekem küldte.

Elnevette magát, mert érezte, hogy nem volt egészen őszinte a gondolata. Megremegett a keze, mikor fölnyitotta a borítékot. Ez a pár sor állt benne: „Szeretem és holnap várni fogom, mikor eltávozik a bankból.”

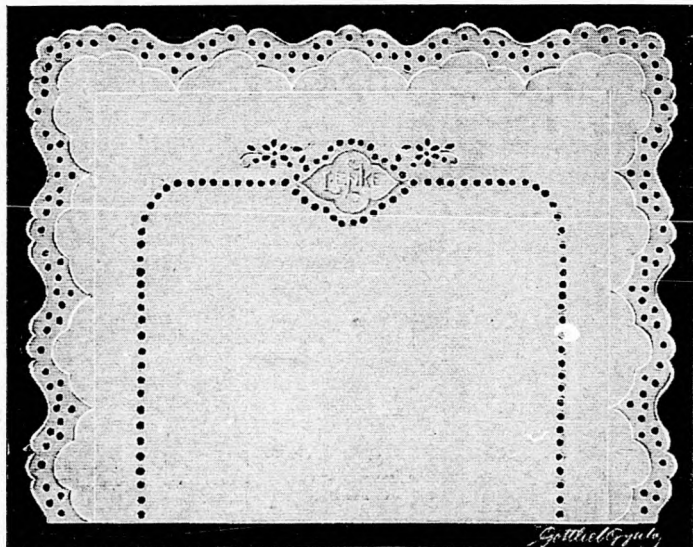
Gyönyörű kacaj hagyta el ajkát.

— Egy ismeretlen rajongó? — tűnődött, bár sejtette, hogy kitől való a csokor.

Egy kreolbőrű férfiarc jelent meg előtte, amelyből tüzes szempár villogott felé és úgy rémlett neki, mintha hallaná idegenszerű francia kiejtést, úgy sókdécselve a nehezen megtalált szavak között, mint mikor a veréb ugrándozik a fágákon. Aztán mégis úgy gondolta, hogy téved. Túlságosan vérmes álom lenne... „Szeretem...”

Mint langyos májusi szellő, bizsergettette meg szívét ez a szó...

Az a fiatal ember, akire gyanakodott, két hét óta minden nap pontosan megjelent tizenegy órákor a bankban. Mindig elegáns volt, frissen beretvált, gondozott és

Párnahuzat (Gottlieb-modell)

kellemes külsejű, Született nagyurak előkelőségével fölényes pillantást vetett a váltóosztály felé, majd odalépett a pénztárbalokhoz és büvölő mosollyal csekket nyújtott át neki, amely ezer pezetéről szólt. Úgy is nevezték: a pezetas férfi. Négyezer frankot kapott a spanyol csekkért,

Sí-sport (Mesterugrás)

de nem mulasztotta el, hogy minden alkalommal ne panaszkodjék a párisi élet drágasága miatt. A pénz átvétele közben mindig néhány kedves szót mondott a leánynak és mélyen a szemébe nézett.

— Úgy látszik, mégis csak szerencsém van. — mondta magában. — Egy gazdag spanyol s hozzá még fiatal és csinos is... Most már csak az kell, hogy kiemeljen a bankból! Talán csak futóka land vagyok a szemében, talán egész életre magához akar kötni, nem tudom. De ha közelebből megismer, ha tudni fogja, milyen becsületes gondolkodású nő vagyok és ha érezni fogja, mennyire szeretem, biztos vagyok, hogy a léha szórakozás vágyát komoly elhatározás váltja fel benne.

Újra kezébe vette a levelet. Szeretem és holnap várni fogom... Tovább szötte gondolatait:

— Várni fog?... Maga ugyan hiába fog várni, gróf Mar Y Luna... Ki lehet maga? Biztosan egy könnyelmű fráter, aki két kézzel szórja az apai örökségét. Azt hiszi, nem tudom, hogy minden mulatóhelyen megfordul, hogy késő hajnalban jár haza és az egész napot könnyelmű emberek társaságában tölti? Biztosan ép úgy néz azokra a nőkre is, akikkel éjszakánként táncol, mint ahogy rám szokott nézni.

Nyílalást érzett a szívében, mint aki azon kapja magát rajta, hogy féltékeny.

Lefeküdt és arról álmodott, hogy a Hotel des Princes misztikusan kivilágított bárjában ült, ahol szmokingos férfiak kézesőkre járultak eléje. Gyönyörű ruha volt rajta és mindenki úgy szólította: Mar Y Luna grófnő...

*

Rácsos kis ablaka mögött, a váltóosztály fülkéjében várta Blanche Reynal, hogy megszólaljon a csengő, amely a hivatalos órák végét jelzi. Az járt a fejében, hogy ez volt az utolsó robotos napja életének, hogy vége a szegény hivatalnoklány nyomorúságának... és hogy jön

a mesebeli herceg, aki börtöne zárját kinyitja. Izgatottan, lázas örömmel várta egész délelőtt az ezerpezetás ifjút, már dél is elmúlt és nem jött. Avval biztatta magát, hogy egy óra után, amikor a bankból távozik, biztosan a kijáratnál fogja várni. Leküzdte magában a türelmetlenséget, hiszen mi az: még egy órát várni a szabadulásra, az új életre, a boldogságra! Az íróasztalán heverő cédulák fölé hajolva gépiesen nézegette a pénztár asznapi följegyzéseit, anélkül, hogy tiszta képet tudott volna alkotni magának az összefolyó számokból. Még azt sem vette észre, hogy közben egyik kolleganője benyitott hozzá és olyan lélegzetvétellel, amivel valami ujságot közöl az ember, káltotta be:

— Nem hallottad az ujságot, Blanche? A mi pezetas grófunkat lecsukták! Két rendőr épp az előbb fogta galléron a bank előtt. Főnökünk már néhány napja tudta, hogy ez lesz a sorsa. Kiderült a család...

— Csalás? — riadt fel Blanche krétafehér arcával.

— Na és tudod, ki volt az a híres spanyol arisztokrata? Egy kollégánk az ipse. A bareelónai bankunkban volt alkalmazva. Egymillió pezetát sikkasztott.

*

A hivatali idő elteltével gyalogszerrel ment haza Blanche, mint ahogy szokta, csak nehezebbek voltak a léptei. Mikor azok előtt a kirakatok előtt ment el, amelyekben háromezer frankos parfömök és félmillió frankos bundák voltak láthatók, elfordította a tekintetét. Nem kínoztta semmi fájdalom, egyetlen könnyet sem ejtett, öngyilkosságra sem gondolt... Annyi keserű csalódás és bánat érte az életben, hogy ezt a legfrissebbet megrázkódtatás nélkül tudta elviselni. Csak arra gondolt, hogy mielőbb menekülni kellene ebből a sebeket tépő nagy városból valami csöndes kis vidéki zugba, ahol nincsenek váratlan meglepetések, szédült remények, csillámló ábrándok, de nem is lehet a csillagok közül a földre zuhanni.

Tetőva léptekkel fordult be a villa udvarába, amelynek végében ott állt az ő szerény kis hajléka. A szobájába ment, amelynek levegője még terhes volt a rózsák illatától... megállt a virágcsokor előtt és lassan szívároggni kezdtek szeméből a könnyek. Beletemette arcát a bársonyos, szagos szirmokba, aztán elesukló térdekkel a padlóra rogyott. Hajának fénylő sátorát néhány hervadó rózsalevél permetezte be lágyan... Mintha a múltat temették volna, szárnyaszegett álmokat, magasbátorító vágyakat, amelyeknek kopár romjain egy csöndesebb, de biztosabb holnap épül...

Franciából fordította: Molnár Jenőné

Pajtások a hóban

VOLTAIRE BÚCSÚJA

Irta: **Dánielné Lengyel Laura**

(Voltaire, francia költő, történetíró, kritikus és filozófus — 1694—1778 — egész életét az emberi felvilágosodás, az ember megújítása és valóban emberré létele szolgálatába állította. A zseni zsarnoki önkénye azonban sajátmagát vette modellül és ügyködésén a saját maga képére szerette volna átförmálni a világot. Ezért jutott összeütközésbe az akkori társadalmi renddel, a vallási és politikai hierarchiával, amelynek következménye lett hosszas száműzetése. És ezért hasonult meg sajátmagával is, amely minden meghasonlásnál és összeütközésnél fájdalmasabb, lehetetlen kivánt az emberektől és a végtelenben kereste a felszabadító utat: ezért bukott olyan mélyre, hogy összezúzott lelkeben már csak a gúny villámait tudtak megszületni. A nagy forradalom küszöbén álló Páris megbocsátott neki és olyan ünneplésben részesítette, amely ezerszeresen fájt megkínzott lelkének. Erről a belső lelki harcáról szól ez a novella, amelyben a zseninek: Voltairenek kegyelmezdíjást ad az egyszerű parasztlégy, akinek józan esze világosan lát olyan esetekben, amikor a zseni — az önmagát is beburkoló köd miatt — kétségkélvi viaskodik. Voltaire egész élete nagyszerű példázata annak, hogy Isten segítése és az Istenbe vetett hit nélkül a legzseniálisabb ember is csak szédelegre járhat az élet útjain. Voltaire pedig, Istenből nyert zsenialitása gögyében, a sátánnal cimborált, de még ő is — a nagy tagadó — élete végén, az utolsó „Incidium intervallum“-ban megért az Istenhez és ezzel egész korábbi életét és minden alkotását megtagadta. A szerk.)

— Monsieur Voltaire, — mondta a hercegnő, — ha volna egy pár perce a számomra.

A kiaszott múmia kéz udvarias mozdulattal a pamlagra mutatott. Ám a nagy lángoló szempárban csak halálos fáradtság és unalom borongott.

A hercegasszony leült és Európa bálványá a száműzetésből hazatért ferney-i patriárka a legszebb szőke haját nézte. Aztán mintha bántotta volna szemét ez a kontyba csavart napsugár, lehajította gyöngeségtől kábult, szegény öreg fejét. A hercegnő azonban észrevette ezt a bámuló pillantást, ezt az egyetlen percet, melyben M. Voltaire nem volt nyolevankét éves. Ebben a pillanatban találta meg jutalmát annak, hogy halálos vakmerőséggel dacolni mert a divattal, az udvarral, Versailles-al és nem rejtette paróka alá ezt a világító fénytengert; a haját.

— M. Voltaire, — mondta a lehajtott fejű múmiához fordulva, — ma nálam volt Lambelle hercegnő.

Várta a hatást. De az öreg nem emelte fel a fejét. Szeme makaesul a selyemszőnyeg fantasztikus rajzát nézte. Így hát a hercegasszony hangosabban folytatta:

— M. Voltaire, biztosan ismeri a királynő barátját. Mindennap itt kocsizik el a Villette márkiját elött. Különbben most itt él Párisban, már hónapok óta nem is látta Versaillesst.

Mindenki tudta, hogy Európa bálványá szenvedélyes mohósággal érdeklődik az udvari pletykák és intrikák iránt. Harminc évvel ezelőtt, mikor még hosszú, európai bolyongását meg nem kezdte, maga is tevékeny részt vett ezekben a kis mulatságokban. A hercegnőnek sokat beszélt édesanyja arról az érdekes és izgató párbajról, mely Mme. Pompadour és M. Voltare között a lovagiaság szabályának be nem tartásával folyt le. A párbaj végén a fávort fuvatott hallalít és M. Voltaire megkezdte dicsőséges európai vándorútját.

Rochevoucauld hercegnő hiába várta a kérdést, melyre egy előre elkészített ötletes formában előadhatja a legújabb pletykát: Lambelle hercegnő és az udvar meghasonlását. Európa bálványá nem szólt, nem mozdult, így a hercegasszony csak pár szóval informálta:

— Lambelle hercegnő haragszik az udvarra és megfogadta, hogy míg onnét egy pár alak végkép el nem tűnik, nem megy ki Versaillesba. A királynő azonban tegnap is benn járt nála Párisban. Lambelle hercegnő éppen ezért keresett fel engem, mert már régen érdeklődik ön iránt, M. Voltaire.

A kiaszott múmiafő most felemelkedett s a csodálatosan élő lélek szempár a fiatalasszony szemébe nézett:

— Madame, nekem azt mondták, hogy Lambelle hercegnő Franciaország legszebb asszonya volna, ha az a szerencsétlenség nem történik vele, hogy egy időben él önnel. A francia főrangú ifjúság még sokkal kevesebbet ér, mint ahogy én hittem, hogy ilyen asszonynak nincs más mulatsága, mint öreg, fáradt és pihenni vágyó szegény emberekkel foglalkozni.

A hercegnőnek szigorú utasítása lehetett, mert a nem éppen bátorító közbeszólásra is folytatta:

— A királyné öfelsége kegyeskedett tudakozódnni ön felől M. Voltaire. Szeretné önt látni, óhajtana önnel beszélgetni. Az írása it már nagyon jól ismeri.

— Szegény fiatal asszony, — sóhajtott Európa bálványá — hát a versaillesi élet olyan unalmas mostanában?

— Különösen a porosz király elleni dolgai érdekelték öfelségét s éppen erről szeretne önnel egy kisse elbeszélgetni, M. Voltaire.

Az öreg ember mosolygott. A mosolya annyira félelmetes és fiatal volt, hogy az asszony arca lángbaborult tőle.

— Minek? Megírtam erről a Frigyesről, hogy a világ legalávalóbb zsarnoka és a legsugoribb gazembere. Ez nagyon tetszett öfelségének, a királynénak, Mária Terézia császárnő leányának. De vajon tetszenék-e, ha elmondanám, hogy ehhez a Frigyeshez hasonló meré-

sen szárnyaló színes és nagy lélek nem fogantatott sem itt a lilomeímeres ágyakban, sem ott, a kétfejű sas védnöksége alatt.

— M. Voltaire nagyon rosszkedvű. De mit mondjak Lambelle hercegnőnek?

— Csupa szépet, jót, alázatosat és alattvalói hűségtől áradozót, de az okvetlen benne legyen, hogy nem megyek Versaillesba.

A hercegnő udvari dáma volt. És tudta, hogy az uralkolók nem szokás vitatkozni. S nem egy Isten kegyelméből való uralkodó üle itt előtte görnyedten, reszkető fejével a karosszékben? Mosolyogva bókolt hát, s mikor a száraz, kiaszott múmia csontváz kezét a kezében tartotta, hirtelen ajkához emelte a sárga ujjakat.

— Madame, — mondotta Európa bálványá esőndesen — ez nem volt nobilis. Viszontlátásra, Madame.

Voltaire a kezesék után arra gondolt, hogy nyugalma és békéje lesz. De tévedett, Villette márkiját, a ház gazdája jött be hozzá.

— M. Voltaire, — mondta mély meghajlás után — itt van Franklin.

— Franklin? — kérdezte eltűnőlvén az öreg ember.

Magyar lányok irredenta élőképe a francia Svájcban

Hungária: Császár Gabi, bpesti úrlány, magyar nők: Ferenczy Zsófi és Somogyi Márta, szombathelyi úrlányok, a „La Tour de Pulz” nevelőintézet növendékei

— Igen, Franklin Benjámín, az amerikai köztársaság követe. Kihallgatást szeretne öntől kapni.

Az öreg ember azonban haragba jött:

— Hát mi vagyok én? Háromlábú ember, vagy zongorázó majom? Mit akarnak tőlem? Miért gyűlnek ide az előszobába már kora délelőtt? Végre is maga megmagyarázhatná nekik...

— Nekem nincs jogom innen elküldeni senkit. — mondta a márki komoly, száraz hangon. — A napnak és a lángésznek tűnie kell, hogy imádják. Ha terhére van az imádat, az nagyon sajnálatraméltó, de az embereket azért még sem lehet letiltani a napfényes oldalról és nem lehet elkergetni, ha lelküket fel akarják emelni a testet öltött nagysághoz, szellemhez, dicsőséghez. — a Géniuszhoz!

Az öreg ember kissé elmosolyodott, de aztán megint csak elborult a szeme.

— Bolondság ez mind, édes márki.

Azok az emberek mind a bolondját járják. Én egy szegény, fáradt, öreg ember vagyok és pihenni jöttem haza. De hát ha nem lehet? Mit bánom én... Ereszse be azt a Franklint, az amerikai köztársaság elnökét.

— Itt van már Gluck is.

— Gluck?

— A zeneszerző. Visszautazik Bécsbe. Boldog volna, ha egy kézszorításra maga elé engedné.

— Hát jöjjön.

— Biztosan tudja M. Voltaire, hogy Goldini is itt van Párisban. Egyetlen vágya, hogy tiszteletét tegye önnek.

— Ha már itt van, hiába magyarázzuk neki, hogy sokkal jobban tisztelném és becsülném, ha odahaza marad.

Villette márki összeszedte bátorságát és Európa bálványához fordult:

— Ez a sok hódolat, ez a rajongás, ez az imádásig emelkedő szeretet mind terhére van önnek, M. Voltaire?

Az öreg ember fájdalommal legyintett a kezével:

— Hagyja el, kedves

márki, én fáradt öreg ember vagyok és pihenni szeretnék. És félek, hogy már nem is lesz időm kipihenni, így fáradtan kell majd a hosszú útra elindulnom... Azonfelül mit is akarnak tőlem ezek az emberek? Ami bennem ért valamit, azt én már oda adtam nekik a könyveimben. Az ő szavaik?!... Ugyan édes márki, hát mondhatnak nekem olyasmit ezek az emberek, amin régen túl nem lettem volna? Zavarjuk, bosszantjuk, üntatjuk egymást, de minek ellenkezni? Hiszen ez az emberi élet.

— De hiszen hátra van még az Irène előadása, és az ön szobrának megkoszorúzása Páris ujjongó és hódoló népe előtt.

Az öreg ember most már haragos, türelmetlen hangon beszélt.

— Hagyjon békét ezzel az izléstelen vásári komédiával.

Villette márki meghajolt:

— M. Voltaire, sajnálattal látom, hogy terhére vagyok, s ha kegyesen elboesát, hát távozni fogok.

Az öreg ember elmosolyodott, a mosolva friss volt.

felsőbbséges, telve humorral és gráciával.

— Márki, ha távozni akar, igazán nem segíthetek rajta. Tudja, hogy elvből nem tartóztatom a vendégeimet. A kellemetlen és ostoba ember csak kotródjék gyorsan. De hadd menjen a kellemes, az okos, az elmés is, mielőtt még izetlenné és unalmassá válnék. Adieu, kedves barátom.

— A viszontlátásra. — mondta a márki milyen meghajolva és folyton hátrálva ment ki a szobából, úgy ahogy az etikett az uralkodótól való bucsúzást parancsolja.

Aznap este Európa bálványa ott ült a párisi színházban. Reszkető fejével, mímia arcával, esontos, kis sárga kezeivel egyes egyedül ült a páholy elején. Házigazdái, Villette márki és márkiné, szerényen visszahúzódtak a páholy mélyébe.

Páris tombolt, míg Voltaire utolsó munkáját, a bizánci tragédiát hallgatta. Nem is figyeltek a verssorokra, mindenké csak Franciaország büszkeségét, Európa bálványát nézte.

Az öreg mumia arca nem lett sem pirosabb, sem halványabb. A kiszáradt

testben talán már nem is volt annyi vér, hogy az szívéből arcába szökjék. Nem törődött a tombolással, talán észre se vette, hogy a színészek mind külön hajolnak meg előtte, mint a királyi páholy előtt szoktak. Közömbös, fáradt, unott volt az arca. Még a csodálatos, nagy lobogó szempár is fáradtan, csüggedten nézett a levegőbe.

Mikor a színpadon felállított fehér márvány-szobrát megkoszorúzták, oda se nézett. Mikor Villette márkiné fejére tette a babérkoszorút, bosszankodás és harag látszott az arcán, de aztán a márkiné ragyogó szemébe nézett és olyan gáláns mozdulattal csókolta kezét a szép asszonynak, hogy ezt Versailles legkitünőbb gavallérja is megirigyelhette volna.

Az előcsarnokban a tömeg körbevette a öregembert. Mint csodatevő bálványhoz, tolongtak hozzá. Lesték pillantását, boldog volt, akire tekintete tévedt, vagy aki a hangját hallhatta.

Lassan vezették a hintó felé. Richelieu herceg mosolyogva kérdezte:

— No, M. Voltaire, meg volt elégedve a mai estével?

Európa bálványa az ingerültségtől fojtott hangon felelt:

— Még meg fognak evilkolni az ostobaságaikkal. Bárasak már otthon volnánk és pihenni hagynának.

Am a Villette-hintó csak lassan, lépésben mehetett, az ünneplő, tomboló Páris utcáin. Az öreg ember arca egyre sötétebb, egyre morogva lett. A márkiné már aggódni kezdett, hogy nincs-e rosszul?

A hintó végre eljutott a Villette-palotába, Európa bálványát felemelték párnái közül, s felvezették a

a lépesökön lakosztályába. Ott ült összetörve, fáradtan, szinte kétségbeesetten a nagy karosszékben, melyre a Villette-család történelmi nevezetességű gobelinje volt borítva.

A márkiné gyöngéd figyelemmel azonnal beküldte a komornyikot. Meg kellett szabadítani az öregot súlyos,

Dánielné Lengyel Laura

Magyar tánc

egy svájci nevelőintézetben

Magyar huszár: Negro Elza, magyar lány: Liechty Rita

diszes öltönyétől és kényelmes háziruhát kell adni reá.

Jean, a komornyik boszorkányos ügyességgel dolgozott. Európa bálványának szeme jóakarátulag, sőt gyöngéden pihent rajta. Ugy érezte, hogy az egész hosszú, rettetés estén át egyedül ez az ember okozott neki jóérzést és hálás melegség fogta el szívét.

— Hány esztendeje szolgál a márkí házában, fiam?

— Hat esztendeje, uram.

— Itt is maradsz állandóan?

— Dehogyan is maradok uram. Még két évig s akkor már...

Elakadt a szava, mert okos ember létére észrevette, hogy milyen szerencsétlen és ostoba volt, mikor Franciaország büszkeségét a saját kis ügyével terhelte.

Sokkal régebben szolgált főúri házaknál, semhogy ne érezte volna tapintatlansága szörnyű súlyát. De a lobogó nagy fekete szem-pár gyöngéden nézett reá s egy szelid öreg ember hangja biztatta:

— Nos, miért nem folytatod? Mit akarsz két év múlva csinálni?

— Oh uram, az én apró kis ügyeim, bajaim...

— Emberi dolgok édes fiam, hogyan érdekelnének egy másik embert?

Jean erre a hangra mintha teljesen elfelejtette volna, hogy Európa bálványával áll szemben, úgy beszélt hozzá, mintha egy falujabeli öreg ember tudakozódnék vágyairól, terveiről.

— Két év múlva annyi pénzem lesz uram, hogy feleségül vehetem Catherine-t, aki Rochefoucauld hercegnőnél szobaleány s egyet-mást szintén félre tudott tenni.

— No, ezt elhiszem. — bölintott a ferney-i patriárka. — És Catherine persze ügyes, csinos leány, mi?

— Okos, szép, ügyes, — lelkesedett Jean. — El sem képzelheti uram milyen kiváló teremtés!

— Nyolcvankét esztendő vagyok, fiam, amit más tökéletlenebb fantáziá nem bír felfogni, azt én már mind jól megértem és elképzelem. Teljesen és tökéletesen tisztában vagyok Catherine kiválóságával, Jean fiam.

A fiatalember buzgalma e bátoritásra még erősebb lett. Most már vidoran és fesztelenül beszélt tovább.

— Catherine olyan leány, amilyen nincs több Párisban. Ezt én mondom önnek, uram.

— Ha te mondd, fiam, akkor igazán nem kételkedhetem benne, — felelt Voltaire komolyan. — És mit fogtok csinálni a pénzetekkel?

— Vendéglőt nyitunk Meudonban. Catherine tanácsolta, én pedig vakon bízom minden szavában. Mert eddig is úgy volt jól, ahogy ő előre megmondotta.

— És gondold fiam, hogy a vendéglő...

— A vendéglő uram Meudonban lesz. Oda szeretnek az urak kirándulni. Szép kis kert lesz mellette, hol fehér báránycákat tartunk. Az úri hölgyek felveszik pásztorruhájukat és legeltetik az állatokat. Most ez a bolondság divat Párisban.

Nevetett és bizalmasan kacscintott hozzá. Voltaire is elcagagta magát, hangosan, szívből, úgy, ahogy még nem nevetett, mióta Párisba visszajött.

— Catherine okos lány és ráveszi úrnőjét, hogy bártnőivel ránduljon majd ki hozzánk Meudonba. Kék, meg rózsaszínű szalagot kötünk az állatok nyakába és naponként fürösztjük őket. Mert az úri népek mostanában nagyon szeretik az állatokat, meg a természetet, de azt mondják, szaga van.

Catherine azt mondta, csinálunk a kertben moh-padokat és finom parfümmel leöntjük.

Európa bálványa hangosan felcagagott:

— A füvet leönteni parfümmel?!... Ez aztán kitűnő gondolat!... És ezt mind Catherine találta ki!

— Oh, ez még semmi, — lelkesedett Jean — nem is tudja uram, hogy milyen okosakat mond néha ez a leány.

— Igazán? No, hadd halljam!

Soha ilyen érdeklődő, szíves mosoly még nem ült az arcán, mióta száműzetéséből hazatért.

— Catherine azt mondja, uram, hogy ez az élet nagyon ostoba és nagyon rossz, de csak azért, mert lusta és gonosz emberek rendezték be. Mindenki csinálja a maga dolgát, akkor hamar rendbe jön minden. Ha az embernek megvan a kis háza, melyben a vendéglőt berendezzi, a fű, amelyből a moh-parkokat ügyesen megcsinálja, akkor megélhet tisztességesen és nem kell az utcán rekedtre kiabálni magát azért, mert Necker urat újra elcsapták a pénzügyminiszterségből.

Catherine azt mondja, hogy a világot úgy kellene berendezni...

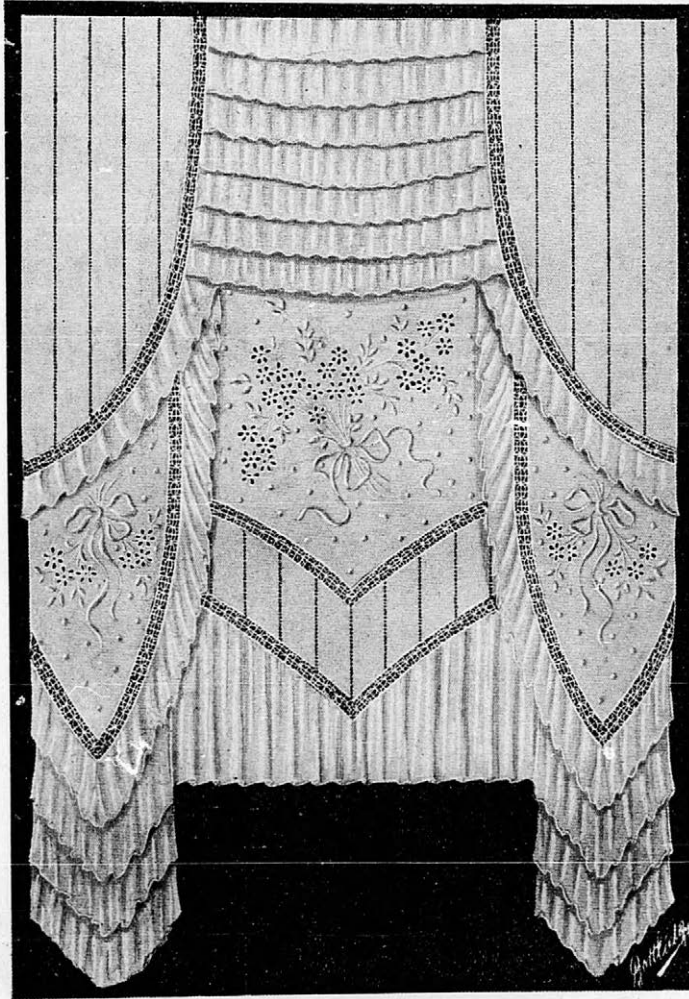
Az ajtó kinyílt és a házigazda lépett be az orvossal. Mind a ketten mélyen meghajoltak az öreg ember előtt és várták, hogy megszólítsa őket, éppen úgy, mint ahogy a fejedelmeknél szokás várn.

Voltaire bosszús volt, mert félbeszakították és ideges, kelletlen hangon mondta:

— Nos, uraim, minek köszönhetem ezt a késői látogatást?

— Aggódtunk ön miatt, M. Voltaire és a doktor úgy gondolta, hogy a mai örömdetes, de izgalommal teljes nap után üdvös lesz, ha megnézi önt kissé.

— Köszönöm szíveségüket, de nincs semmi bajom a fáradtságon kívül. Ezen pedig nem az orvosok tudománya, hanem egy kényelmes jó ágy segít. Jó éjszakát, uraim!

Függöny (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

A márkí és az orvos távoztak. És Jean a tisztelettől megmerevödve állt helyén s mintha csak most vette volna észre vakmerőségét. A szemét sem merete felemelni, de egy lágy, barátságos hang biztatta:

- Jean fiam, gyere csak ide.
- Uram...
- Ide ni...

Egy jó, egy szelid, áldott jó nagyapa hangja volt ez. Jean összeszedte bátorságát és közelebb jött.

Az öreg ember előrehajolt, a lobogó, égő szempárban élénk érdeklődés és kíváncsiság látszott:

— Jean fiam... mondjad csak... mit is mondott Catherine? Hogyan kellene ezt a világot berendezni? Na, ülj le szépen ide az ágyam szélére és mesélj... mesélj...

AMIG A BOCSKOR ELJUT A VÁLASZTÁSI URNÁIG

(Egy választás története)

Írta: Csermely Gyula

Felteszem a talalós kérdést, hogy melyik volt a hosszabb, melyik a rövidebb, kurtább út: Budapestről Besztercére, vagy Besztercéről Budapestre, drága olvasóm?

Őn pedig, elnéző barátom (minden olvasója e lapnak nekem barátom), ön pedig, elnéző barátom, aki már megszokhatta részemről a furcsán hangzó kérdéseket, mint: nagy úr-e a vidéki ügyvéd? ön, ha nem is fordul most körbe, hogy tájékozódjék, merre van az Angyalföld, mert tán onnan, vagy a Svarcercből törhettem ki ezzel a kérdéssel; vagy ha nem is jelzi ujjával, hogy a fejemben tán nincs ki négy kerékre — tegyük fel, hogy ön komolyan vesz engem, mégis meglepetten kérdezheti, miért teszem fel *mult* időben a kérdést, hogy melyik volt a hosszabb, melyik a rövidebb, kurtább út, hiszen mindakét város még a helyén van és egyáltalán miért kérdezek olyasmit, amire már a gyerek is mondja: hogy lehet ilyesmit kérdezni? Hiszen Budapest nem karácsony és Beszterce nem husvét, hogy kacaghatnánk: karácsonytól husvétig csak negyedfél hónap van, husvétől karácsonyig meg kilencedfél. Budapestről Besztercére, vagy Besztercéről Budapestre hajszálynaira egyformán hosszú az út.

Vegyük legelőbb is ezt a második kérdést és helyettem feleljen rá doktor Onisor volt besztercei ügyvéd (kényelmes megoldás, mi?), aki oláh volt s a Viktor névre hallgatott. Ez az Onisor

hat napig is kínlódott, mégsem sikerült.

Mert a tisztelt Onisor ügyvéd úr — képviselői mandátummal akart Besztercéről Budapestre zónázni (gye-

Újtípusú templomépítkezés

rekkorában megverték s a többi)... nos, kérdés-e még a kérdés, hogy melyik a hosszabb, melyik a lényegesen rövidebb út? Budapestről Besztercére, ügyvédi diplomával a zsebben, vagy Besztercéről Budapestre, de honatyai mandátummal a zsebben?

Doktor Onisor besztercei ügyvéd úr Óradnán és Naszódon át akart Budapestre mint képviselő feljutni; ez az út nála két hétig is tartott, mégis otthon ragadt Besztercén, árnyékában az oláh templom tornyának.

Ezt fogom most elbeszélni, kedves híveim, hogyan nem lett orsz. képviselő a té ügyvéd úr.

Az országgyűlés mandátuma lejárt, új választásra készült az ország és természetesen Óradna-Naszód is; ez a kerület is egyszerre olyan lett, mint az erdőben a megzavart hangyaboly. Nyüzsgöttek az oláhok, körülállták a község-házát, vagy bejöttek Óradnára, Naszódra és érdeklődtek, mikor lesz a választás? Ezt olyan formában tették, hogy

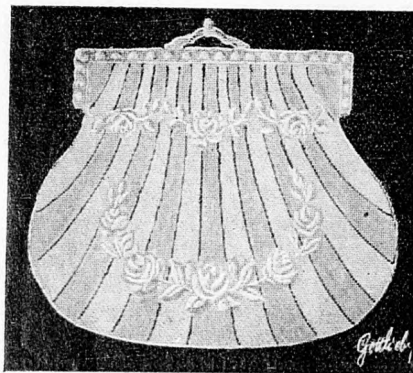
megkérdeztek minden kaputos embert, engem is, ahány bocskoros kliensem volt: — domnule advokát, mikor eszünk ürítokányt és pörköltet? (A felelet erre a kérdésre nem került az expensóntába, jól tudták.)

Hogy ki a jelölt: még egyik sem kérdezte. Hiszen nem a jelölt személye a fontos, hanem az, hogy ki fizeti a pörköltet. Így találkozik az alkotmány a gyomorral és a polgári jogok legszebbike a potyával.

A hivatalos jelölt dr. Csokány János egyetemi tanár volt, ki már két cikluson át képviselte a kerületet. A harmadik őse talán oláh, de ő maga már kipróbált jó magyar volt, semmi kifogás sem lehetett ellene. — Egyhangú választás lesz, — volt az általános vélekedés a járásban. (És testvéri elfogyasztása a pörköltnek.)

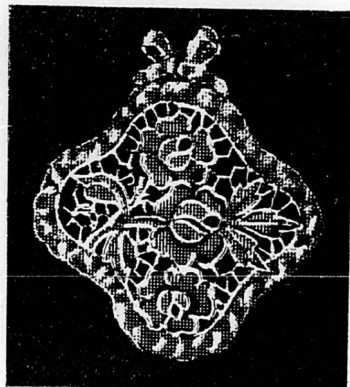
Ezerhatszáz szavazója volt a járásnak, ezerhatszáz adag ürítokány és pörkölt. Most Onisor uram, besztercei ügyvéd úr, a kezébe vette a ceruzát és számolt, s most kivételesen nem kétszeres számokat írt. Ezerhatszáz adag pörköltnek az abszolút többsége nyolcszázötven, vagy kilencszáz porció; egy-egy porciónak az ára még akkor is, ha alkotmányos jogánál fogva a vendéglős igenis duplán ír, nem lehet több, mint két krón; hozzászámítva még egyetmást, mint haskötös cibart a pópáknak, lesz kétezer korona a mandátum. S ha Páris megért egy misét, a képviselőség is megér ezer forintot.

És domnu doftor Onisor Viktor, besztercei dákorumuny ügyvéd úr, fellépett a kerületünkben jelöltnek. Mert hát azt hitte a jámbor, hogy csak ki kell hogy nyissa a száját, hogy vágjon ki néhány szónoklatot oláhlul és biztos, hogy ő lesz

Gobelin-retikül

ügyvéd úr, mikor Budapestén ügyvédi vizsgát tett, tizenhat óra alatt Budapestről haza Besztercére ért, de mikor Besztercéről Budapestre akart eljutni, tizen-

Zsebkendőtartó (Gottlieb-modell)

a vivát, azaz ő lesz a szetreászke, így stilszerűbb.

Nos, fellépett jelöltnek. Fölfelé megy borban a gyöngy, jól teszi, tőle senki e

jogát el nem veszi. Onisor fiskális úr ugyan nem volt gyöngy és nem is borban ment felfelé, csak a boroshordó tetejére ment fel, de ezt a jogát sem vette el tőle senkisé. Hogy jól is tette-e, hogy fel-

tokányt vagy pörköltet.) De még kétszáz és az övé a mandátum.

A választási vezérkar, már mint a Csokány-párti vezérkar, még mindig nem nyugtalanodott, aggódott. Látott már karón varjút, oláh karón oláh varjút máskor is. Számításai alapján azt mondta: — Nekünk közel ezer holtbiztos voksunk van, hát ne igen féljünk a frátyétől. Több mint hatszázra nem fogja felvihetni a tábort.

— S ha mégis? — kérdeztem az uraktól. — Ha felviszi hétszázra, hétszázötvenre a tábort, mi lesz?

— Akkor is száz vokssal győzünk.

— Most megfordítom a bot végét, — jegyeztem meg az értekezleten az uraknak. — Elnézhetjük-e nyugodtan, hogy csak száz vokssal bukják meg a frátye? Hisz ez a nemzetiségi agitáció erkölcsi győzelmével lenne egyenlő! Több mint ezerrel kell, hogy lemaradjon a pasas, vagyis abból a hatszázból is, amije már megvan a frátyénak, háromszázat el kell hogy hódítsunk. (Hiába no, cape-rape az ügyvéd még a választási hadjáratban is, feleim.)

— De mi módon? — kérdezte a vezérkar.

A választási vezérkar nem olyan, mint a katonai vezérkar, melynek legkisebb rangú tisztje is százados. A választási generálistáb közlegényeket is fogad be a körébe, csak feltétlenül megbízható és fortélyos legyen a közlegény.

A miénkben is ült kettő, örmény volt az egyik és Szenkovics Bogdánnak hit-ták, zsidó volt a másik és Káin Volf az anyakönyvezett neve. Szenkovics csupa fekete bors és paprika volt, csupa higany és mozgékony-ság Káin Volf.

S mikor azt kérdezte a vezérkar, hogy: mi módon? Szenkovics Bogdán a kezébe vette az Onisoristák lajstromát és azt

mondta: — Ezt megkarti-tam ötvennel. Káin Volf meg felugrott, majd leült, aztán megint csak felugrott és azt mondta: — En meg hetvenet vállalok magamra.

lépett, azt megtudjuk kicsit később, csak türelem.

Denike fellépett s most lassacskán úgy fordult a helyzet, hogy igenis nemcsak a pörkölt, de a jelöltnek a személye is fontos lett. Hiszen a legszélsőbb nemzetiségi programmal állt ki a placra domnu Onisor.

Csokány választási vezérkara csak mosolygott, de azért, mint jó hadvezérekhez illik, megszerveztük tábortunkat minden községben, kémeket csempészünk be az ellenjelölt táborába, hírekért és résen voltunk a harc-tér minden pontján. Hogy valahogy meglepetésre ne ébredjünk, jóllehet, majd ezer biztos voksunk volt.

Csokányt alig ösmerték a választók, mert eddig mindig egyhangúan lett képviselő, tehát nem kellett, hogy járja a falvakat, aztán öreg is volt, beteges is, tanári állása is állandóan a főváros-hoz kötötte, de Onisor, aki beszercei ügyvéd volt és kortes-útján faluról falura járt, közelről ismerték az oláhok. A dákoromán pópák nyíltan, az oláh győzők a falvakban meg titokban ő mellette ténykedtek, aminek eredménye azután az volt, hogy alig hogy kibontotta zászláját, azt a kék-sárga-vérpiros rongyot, hatszáz-an Onisorra esküdtek. (Az a hatszáz, aki eddig még sosem kapott ürü-

(Adta nyughatatlan zsidaja, itt is csak felfelé licitált.)

— Végül pedig, — hangoztattam én — én száz darab Onisor-választót hozok át a tulsó partról a miénk-re.

— Csak meg ne verjék, — szólt mosolyogva a közjegyző, én meg, biztos lévén a dolgomban, feleltem, hogy nem ütök a jogászt agyon, de nem ám.

Mit tett a mi Szenkovics Bogdánunk? Bocskoros oláhnak öltözve elment Szentgyörgyre, mely Onisor-párti község volt, egy körülnézéssel tanulmányozta a helyzetet (minden örménynek két esze és száz szeme van), majd elhelyezte a maga aknácskáit itt meg ott. Az volt az aknácskájának a magja, hogy egy nagyilvai Onisor-választó a maga vasárnapi tüsszójét vitte be domnu Onisornak prezentbe és kapott érte hálapénzül száz koronát. — Erigy be te is... erigy be te is és vidd be neki a vasárnapi tüsszödöt. A szentgyörgyi embernek is legyen annyi esze, mint az ilvainak; száz koronáért tíz tüsszöt is kaphatni.

— No, ez ötletnek is jó, üzletnek is jó, — volt a közvélemény. És már másnap korán reggel a megmaszlagolt atyafiak egyike, quasi mint vezérvarju, be is követtezett domnu Onisorhoz a városba és átnyújtotta neki a tüsszójét. — Szetreszke domnu Onisor, nosz deputát!

Az ezeréves tölgy alatt

*Az ezeréves tölgy alatt,
Hol ezen év már elhaladt,
Állok tünődve és keményen.*

*Ez a dacos törzs még remél,
Csonk-ágain leng friss levél,
Ő, hát az ember ne reméljen?*

*Nézem a roppant ágakat,
Az egyik szinte rám szakad,
Mert csüggeteg, élettelen.*

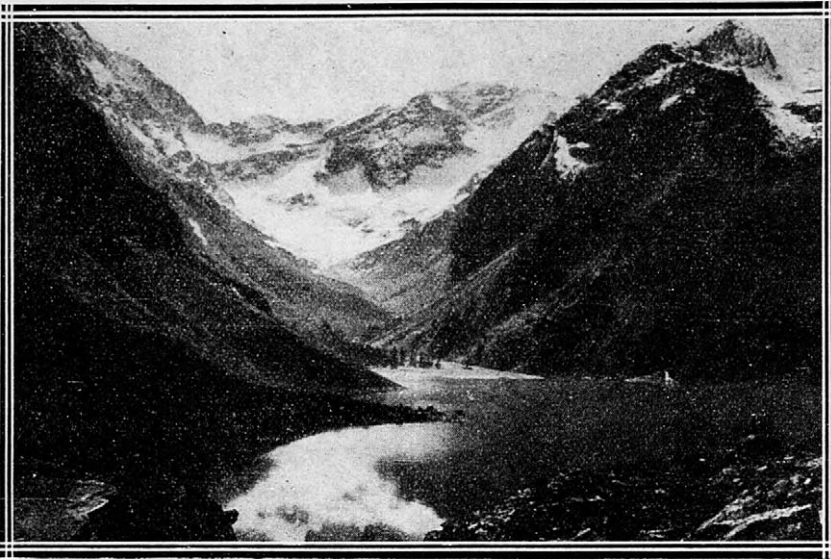
*Olyan, mint az a tört magyar,
Ki törzsökéről hull hamar,
Mihelyt „egy kis szél” megjelen.*

*Hej! vihar-álló óriás-fa,
Hol látni olyan óriást ma.
Ki lebirjon egy ezredévet?*

*Mig gyötör ez a gondolat
Az ezer éves tölgy alatt:
Szemem forró könnyekbe mélyed.*

Ujlaky János

Tél az Alpokban

— Nagyon köszönöm, — hatódott meg Onisor és átvette és a szívéhez nyomta a tüszőt. — Ezzel fogok a küzdelemben indulni és érettetek harcolni, testvéreim. Mondd meg ezt a szentgyörgyieknek, testvér s most áldjon meg a dumnező, aki velünk lesz.

Az oláh pedig nem mozdult, csak várt.

— Akarsz még valamit mondani? — kérdezte pár perc múlva domnu Onisor.

— Igen. Azt akarom mondani, hogy köszönöm. Hogy köszönöm a száz koronát a tüszőért.

Domnu Onisor olyan savanyú képet vág, mintha táviratot olvasna, amiben az van, hogy anyósa három hónapi vizitbe

jön. De hát mit csináljon a frátyéval, ha már elfogadta prezentbe a tüszőjét, sőt dikciót is vágott ki, ékeset? Vissza nem adhatja neki, nem szabad, hogy elrontsa a dolgát. Tehát kinyálaz a bugyillárisából száz koronát és odaadja az atyafinak: — No, itt van.

Másnap egy másik oláh, akárcsak az Illésnek a hollója, de nem búzalisztból sült cipó a csőrében, hanem vasárnap tüsző a karmai közt. S ez az ötkörmös kéz is pénzre vár: fix ára van a tüszőnek, száz árzsint.

És Onisor kiizzadta... mást mit tehetett?

Még aznap csupa nyüzsgés lett Szentgyörgy és harmadnap egész processzió indult meg a faluból a jelölthöz és minden búcsújáró kezében nem rózsafüzér, vagy olvasó, hanem tüsző volt. — Szetreszke domnu Onisor, nosz deputát.

Mit tett erre domnu Onisor ügyvéd? Most kivételesen magyarul gondolkodott. — Hát Budavára az én házam? — kérdezte — és kutya, azaz tüszővásár a lakásom? Maga elé sem engedte a sok embert és... hogy is ígérte volt Szenkovics Bogdán úr: mekcartult a lajstrom több mint ötvennel, Csokány-párti lett Szentgyörgy egy csapásra.

Hát Káin Volf, aki hetvenet vállalt?

Kicsit elfáradtam, híveim, ezért ezt és a többi a legközelebbi alkalommal mondom el.

Szemtől-szembe

ÖT URILÁNY mutatkozott be december első felében a Zeneakadémián, mint az első Magyar Női Zongorakvintett. Művészi kvalitásiak teljes megértésre és méltánylásra találtak a nagy termet megtöltő hallgatóság soraiban. Schumann, Franck Cézárt, Dohnányi remek készültéssel, káprázatos technikai tudással és elmélyedéssel adták elő. Hogy kik voltak? — Hagyjuk most ezt, hiszen itt nem irunk kritikát, csak a magyar kultúra újabb szárnybontásáról akarunk hírt adni s egyben hozzáfűzni néhány őszinte megjegyzésünket. A magyar képzőművészek csak nemrég arattak világraszóló sikert Barcelonában, magyar énekesek és énekesnők Bécsben, Berlinben, Newyorkban szinte nap-nap után aratnak diadalt, magyar zeneszerzőink a legfinnyásabb londoni és párisi műértőket is csodálatra ragadják s zongora- és hegedűművészeink közül nem egy szerezte meg a világhírt, a világdicsőséget. Amilyen kicsi és gazdaságilag gyöngye ország lettünk, olyan hatalmas és szellemileg erős a művészet hódító hadserege. Természetesen nem minden tehetségünk nyeri el a megérdemelt jutalmat. Sokan, nagyon sokan vannak, akik az első lépés nehézségeitől megrettenve, szerényen és szomorúan visszahúzódnak, csöndes polgári pályára men-

nek és nem fejlesztik tovább művészi képességeiket. Másokat, a már ismertebbeket, gyakran az a fájdalmas tapasztalat keseríti el, hogy a magyar közönség tarsolyából mindig több jut a szerencsés idegeneknek, mint a hazai művészeknek. Hiszen tudjuk, hogy Saljapin, Gigli, Je-

ritzta Mária csak egy estén akkora tiszteletdíjat kapnak, amennyiből a mi Operánk legelső művészei egész esztendőn át kell hogy éljenek. Senkisémet vitatja a világhírű híres énekesek és zenészek kimagasló tehetségét, a pénzt sem sokalánknak, ha nekünk idehaza legalább annyi maradna, hogy a mi sokatigéző tehetségeinket támogathatnánk és a már kibontakozott művészeket illő életmódhoz tudnánk juttatni. És teljes tisztelettel a világhírű fenomenek iránt, akiket élvezni úgyis csak a társadalom legtehetősebb rétegeinek van módjában, azt kérdezzük: szabad-e évenként négy-ötszáz ezer pengőt költenünk erre az amerikai méretű luxusra, amikor a mi kitűnő művészeink közül nem egy kishivatalnoki igényekre kénytelen lezsugorítani az életszínvonalát, amely pedig folytonos tanulásra, utazásra, szóval drága életmódra ösztökéli? Gondolkozzunk ezen a ríktő ellentétben és próbáljuk meg jobban megbecsülni s főleg jobb keresethez segíteni a magyar Trianon lelkes művészeit. Több barátot szerez nekünk egyetlen külföldön szereplő magyar művész. akit mi segítünk hozzá a tehetségei kifejezéséhez, mint ahány barátot vesztenénk azáltal, ha — legalább addig, amíg szegények vagyunk — nem hordjuk oda maradék garasainkat a világszerte ünnepekt, dúzsgazdag művésznagyságot lábaihoz.

K. Kovács Panny
a fiatal, nagytehetségű szobrászművész „Ónportré”-ja, a Téli Tárlaton kiállítva

KOMÉDIA

FESZÜLT VISZONY

Egyik nagyon kedves barátom felesége teát adott, amelyre szívesen mentem el, mert hozzá voltam szokva, hogy rendszerint okos, szép és kellemes asszonyokkal találkozom náluk. Észrevettem, hogy két fiatal asszony (— nem akarok indiszkrét lenni, tehát az egyiket Lujzának, a másikat Ilonának nevezem —) feltűnően kerüli egymást. Amikor Lujza a nagy szalonban volt, Ilona

kisétált a kis szalonba és megfordítva. Ott volt mindakettőnek a férje is, akik viszont látszólag barátságosan diskuráltak. Határozottan bántott, hogy a két asszony nem érintkezik egymással. Egymáshoz illő, egyformán művelt és intelligens teremtesek, szépség dolgában is kiállják az összehasonlítást. Hogy két ilyen szeretetreméltó lény ne tudja megérteni egymást! Inkább az esztétikai, mintsem a morális érzékem háborodott föl, mintha üstét kapott volna, valami kiábrándultságfélélet éreztem, arra gondolva: hogyan értsék meg egymást azok a nők, akiket származás, nevelés, műveltség áthidalhatatlan szakadéka választ el, ha a hasonlóak így össze tudnak különbözni? De vajjon miért? Mi lehet az oka? Nem henyé kíváncsiság, hanem a kérdésnek társadalmi szempontból való érdekessége ösztökélt, hogy fenntartás nélkül szóvá tegyem a dolgot.

Először Lujza asszonyhoz fordultam:

— Mondja, kérem, de őszintén: mi van maga közt és Ilona közt?

— Köztünk? — emelte rám a szemét Lujza. — Miért kérdezi?

— Úgy látom, valami feszültség... Maguk kerülik egymást.

— Igazán? Észrevette?

— Pedig nem is kémkedtem, asszonyom. Magától derült ki. Nagyon feltűnően csinálják. S hozzá: két jóbarát feleségei! Ezt nem értem.

— Nem vonom kétségbe azt a jogát, hogy kérdést intézzen hozzám, hiszen maga régi jóbarátunk, — felelte Lujza és nekem az volt az érzésem, hogy nagyon őszintén beszél. — Sőt: maga talán szolgálatot is tehetne — nem nekem, hanem a férjemnek. A férjemet ugyanis határozottan bosszantja, hogy Ilona meg én... szóval, hogy nem valami nagy köztünk a barátság. Szeretném, ha egyszer megtudná Ilona, miért hidegdedtem el tőle.

— Biztosan valami jelentéktelen dolog... pletykaság... — vetettem közbe.

— Szó sincs róla. Ilona nagyon korrekt asszony. Elég gyakran találkoztam vele társaságban, — igaz, hogy sohasem tudtunk egymás iránt fölmelegedni, de nem azért, mintha valami csúnya szokása volna. Én csak azt a különös modorát nem tudom bevenni... Tudja, olyan gögös, olyan magasan hordja a fejét, úgy el akar nézni mindig fölöttem, hogy az már határozottan sértő. Nem tudom, miért adja a hercegnőt velem szemben, majdnem azt mondtam: miért rázza úgy a rongyot?... Tudtommal egy társadalmi réteghez tartozunk, a férjeink ugyanazon a pályán működnek, a viszonyaink is egyformák... Nem értem.

— Tehát felhatalmaz, asszonyom? — kérdeztem. — Mert bennem van bátorság, hogy megkérdézzem tőle.

— Nagyon kedves.

— Akkor csak tíz percet kérek. Postamunka lesz, de azért alapos.

A másik szalonba mentem. Ilona a zongorának támaszkodva állt és cukorkát majszolt. Pár sablonos szó után a tárgyra tértem. A szép asszony csodálkozva hallotta, hogy a Lujzával való barátságatlan viszonyáról saját megfigyeléseim alapján tudomásom van. Mikor az okát tudakoltam, ajkbiggyesztve felelt:

— Én mindent megpróbáltam, de Lujzával nem lehet őszintén barátkozni. Maga is biztosan észrevette, milyen kellemetlenül és türhettelenül gögös ez az asszony. Még elvárná tőlem, hogy gabszáljak neki, hogy szépeket mondjak, hogy az udvarhölgyének álljak be... Én nagyon sajnálom, már csak a férjeink miatt is, akik jóviszonyban vannak, hiszen egy pályán működnek... de Lujzával nem lehet... nem lehet! Túlságosan előkelőködi öngagsága. Most legalább tudja, mi az oka... De ha szívességet akar nekem tenni, mondja el őszintén neki azt, amit tőlem hallott, mint a saját véleményét. Hadd legyen egy rossz napja!

Lujza asszonynak a következőkép számoltam be diplomáciai lépésem eredményéről:

— Maga tévedésben van, asszonyom. Ilona a legjobb véleménnyel van magáról. Okos, finom, művelt, szellemes nőnek tartja. Csak az az egy fáj neki, hogy maga meglehetősen ridegen bánik vele, majdnem azt olvastam ki a szavaiából, hogy sértve érzi magát.

Lujza asszony arcán a pillanatnyi csodálkozást jóleső mosoly váltotta fel: Mohón kérdezte:

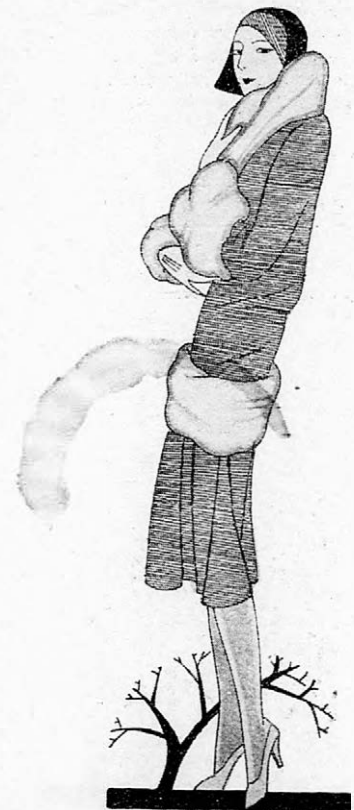
— Igazán?... Ezt mondta?

— Csak nem kételkedik?

— Hát ez nagyon... nagyon kedves tőle. Mondja meg neki...

— Tudom, tudom. Ne is mondja. Repülök.

Ilona asszonynak a következőképen

számoltam be diplomáciai lépésem eredményéről:

— Ha tudná, asszonyom, milyen kellemes csalódás ért! Lujza el van ragadtatva magától. Az asszonyok mintaképét tiszteli magában. Csak egy dolog fáj neki, az, hogy maga olyan fölényesen kezeli őt. Az az érzésem, hogy tüskét hagyott benne, hogy a maga viselkedése miatt sértve érzi magát.

Ilona asszony fölvetette a fejét és elégtelen mondtá:

— Úgy?... Ezt mondta?

És egy pillanat múlva:

— Akkor volna egy kérésem. Menjen hozzá és mondja meg neki...

— Tudom, tudom. Ne is mondja. Repülök.

Három perc múlva két jó barátnő ölekezett össze a kis szalon sarkában: Lujza és Ilona. *Eugenius*

Miért boldog az Ön házassága?

Jelige: „Egy asszony, aki hallgatni tud“

Kedves Főszerkesztő Úr!

Nem volt szándékomban részt venni a pályázaton, de ahogy elolvastam az első pályamunkát és láttam, hogy milyen kicsiségeken múlik két emberélet boldogsága, elhatároztam, hogy mégis elmondom az én tapasztalataimat, hátha tanuló belőlük legalább egy boldogságra vágyó fiatal asszonyka.

Hat éves házások vagyunk, két évi jegyesség után lettünk egymáséi. Ma két szép gyermekünk van, két eleven, okos kis fiúcska. Az uram mérnökember, sok felelősségteljes munkát végez, az idegei éppen elég megpróbáltatásnak vannak kitéve — és mégsem ideges! Már régen az lenne, ha itthon nem volna nyugalma. Ha fáradtan hazajön és — emberek vagyunk — türelmetlenül szól valamit, kitérek előle, nem fűzöm tovább a szót, nem teszem mérlegre minden kiejtett szavát és főképp: „nem omlik össze körülöttem a világ!”, hanem hallgatók és igyekszem az ebédet gyorsan beadatni, hogy utána aludni küldhessem az én öreg mormogó medvémet. Ha csak egy fél-

hallgatás nehéz tudomány ugyan, de aranyat ér: megmarad a béke, ami nélkül pedig nincs boldogság. Ne higgyetek annak a mondásnak, hogy: „veszekedés

Legújabb hajviselet

után édes a kibékülés!” A veszekedés is úgy meg lehet szokni, mint mondjuk a cigarettázást, — de abbahagyni!! — nagyon nehéz!! Először még édes a kibékülés, másodsor már valami keserűség marad vissza és azután már sincs többet „édességekről” — mint ellenségek állanak egymással szemben a házastársak. Ennek pedig nem szabad bekövetkeznie, mert innen nincs visszatérés, ilyen házasságban a gyermekek szenvednek a legtöbbet. Ha szeretjük az urunkat, nem is esik nehezünkre a hallgatás és van egy nagy előnye: férjje látja, hogy milyen szelid galamb az ő felesége, — utóvégre ő se haramia, — ő is szelidebb hurokat kezd pengetni és az a két kis fiúcska soha se látja apukáját, anyukáját civódni. Mikor pedig Tatásdit-mamásdit játszanak (nem tévesztettem el: a nagy a Tata, a kicsi a mama!) ők is kedvesen, szépen beszélnek egymással, nem tudják, hogy másképp is lehetne! Hát nem jobb így élni, nem tulajdonítani minden — talán nem is rossz szándékkal kimondott szónak olyan nagy fontosságot, mint az „el nem csattant csók” jellegű fiatal asszonyka?

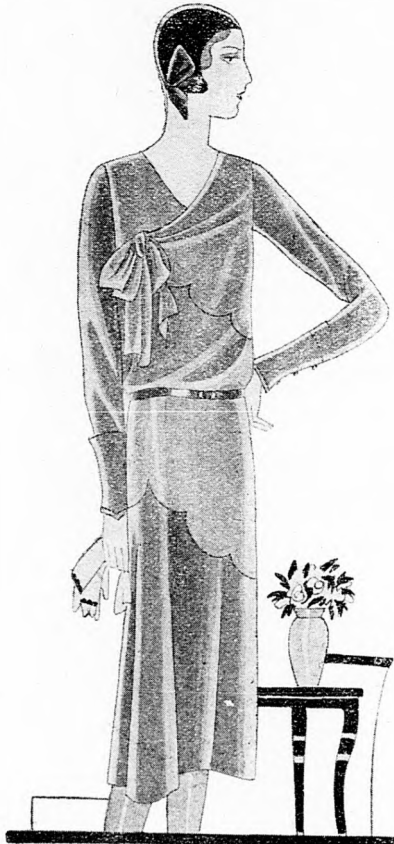
Van még egy nagyon fontos dolog a házasságban: a kölcsönös bizalom. Mi sohase kételkedünk egymás szavában, nem is jut eszünkbe, hogy a másik esetleg tévútra akar vezetni. Még eddig sohasem volt okom megbánni, hogy bízam az uramban! Kiben bizzak, ha nem öbenn?

Szintén egy nagyon fontos dolog, hogy az olyan férfi, aki tervező, számoló munkával foglalkozik, otthon is tudjon nyugodtan dolgozni. Mikor az én uram dolgozik, átalakul a szoba a Munka templomává és csend van, gyereklárma, asszonyfecsegés nem hallatszik, legfeljebb a zongorán csendül fel Beethoven valamelyik ópusza; a muzsika nem zavar,

szárnyat ad a gondolatnak és ha munkája közben rámnéz az uram, szeretet és meglepedés van a szemében, s az én szemem hű tükröképe az övének!

Azt hiszem minden asszony egyetért velem, mikor azt mondom: sohase vegyük igénybe senki segítségét, ha veszélyeztetve látjuk boldogságunkat. Itt minden idegen beavatkozás csak ronthat, minden szó csak a távolságot növeli. Furcsa dolognak tartom egy közömbös idegent kérni fel közbenjárásra, ahhoz lenni bizalommal, ahelyett, hogy egyenesen az urunkhoz fordulnánk és igyekeznénk megérteni egymást. Mikor a külvilág be van avatva dolgainkba, mindig egy kicsit a színpadon érezzük magunkat és nem tudunk őszintén beszélni, cselekedni, mindjárt előtérbe tolikodik a hiúság kérdése és a szív nem találja meg az útját a párja felé, a közvetítő miatt.

Mindent egybefoglalva bátran leírhatom: én hiszem és bízom benne, hogy a házassélet boldogságát meg lehet tartani: megértéssel, hallgatnitudással, alkalmazkodással, türellemmel és szeretettel. Higgyétek el, kedves Asszonytársaim: ez még mindig sokkal könnyebb és több boldogságot nyújtó feladat, mint ami férjeinkre hárul: előteremteni a mindennapi kenyérre valót, mindegy, hogy hon-

órát is alszik, jó kedvvel ébred és gondolom: titokban roppant hálás, hogy nem csináltam veszekedést az ő türelmetlen, ideges szavaiból. Asszonyok, tanuljátok meg, hogy a jókor alkalmazott

nan, mindegy, hogy hogyan, csak becsületes úton szerezzé és meglegyen! Miért ne könnyítsük meg nehéz sorsukat, úgy, ahogy asszonyi erőnkől telik, igaz szívvel, szeretettel?!

MAGYAR GYERMEKEK LAPJA

ERDŐDY ELEK:

A hét törpe

Hét törpe áll egy néma ház előtt,
Hét törpe les be, s aggódba vigyáz,
Mert benn a házban alszik szóltlanul
A büszke, izmos, délceg Óriás.

Az egyik törpének a neve **T**,
A másodiknak **R** betű csupán, —
És állnak ott a kis ablak előtt, —
Vacogva, félve, reszketőn, sután.

A harmadiknak **I**, a negyediknek **A**,
Az ötödiknek neve pedig **N**, —
És úgy remegnek, mint a nyárlevél,
Amíg az Óriás ott benn pihen.

A hatodikat **O** betűnek hívják
És újra **N** a hetedik neve, —
Az ablakon keresztül látják, hogy lehúnyva
Az Óriásnak csillagos szeme.

Az Óriás még alszik mozdulatlan,
Egy szó se kél a néma ajkakon...
Vigyáz reá s reszket a törpe őrség,
A hét betű, mely együtt: **TRIANON**.

A hét törpe: hét hitvány porkoláb
Egymást megfogva áll a ház előtt,
Csak lesni mernek be az ablakon,
Csak lesni őt, a néma Szenvedőt.

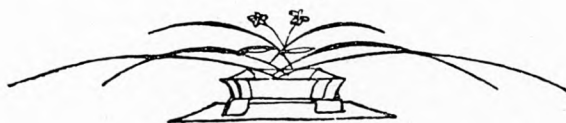
De hogyha mozdul majd az Óriás,
Széjjelfeszíti a kunyhó falát,
Csak egyet fúj és messze söpri szét
A hét törpének porkoláb-hadát.

A hét törpe: az átkos **TRIANON**
Még járja kerge táncát oktalan,
Mert szép hazánk: a büszke Óriás
Még kis kunyhóban alszik szóltalan.

De jön a Perc, de jön az Ébredés,
Az Óriás elhagyja fekhelyét
És egyszerre oduba búvik vissza
A trianoni hitvány söpredék!

Most még pihen... De holnap megfeszül,
S ökölbe szorul majd a hősi kar,
S az ezeréves kardot megforgatja
Az ezeréves óriás magyar!

A régi zászló leng a bérceken,
S az elbitorlott büszke várakon —
És mindörökre eltűnik a földről
A hét törpe: a gyűlölt **TRIANON**!

CSAK EGY PERCRE, NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

A ma divatos szépasszonyának egyik legfontosabb és legnélkülözhetetlenebb „személyzete”: a fodrász. A fodrással való randevujukat tartják be legpontosabban az asszonyok. Egyetlen percet sem mernek késni, sőt inkább néhány perccel korábban érkeznek, mert minden szórakozásukat keresztülhúzná a fodrászterembe való elkésztés érkezés.

A ma szépasszonya vagy a fodrásztól jön, vagy a fodrászhoz megy. A közbeszó idő nem számít. Van ugyan egy harmadik „szituáció” is, amikor önagsága a fodrásznál „tartózkodik” — és pedig

rendesen elég hosszú ideig — de ez az idő, éppúgy, mint az öltözködés, fürdés és alvás ideje, tulajdonképpen csak „hivatalos időtöltésnek” számít.

Épp úgy, mint az a nyolc-tíz óra, amit a férj a hivatalában tölt.

De ha már ilyen fontos szerepet játszik a fodrász a hölgyek életében, meg vagyok róla győződve, hogy Nagyságos Asszonyomat is érdekelné fogja ennek a tisztas iparnak multja és története. Mert hosszú az út ám a római „tonsoseres”-től a mai „coiffeur”-ig, ha ugyanaz is volt tevékenységük főrésze. Az ősmagyaroknak sokáig nem volt szükségük fodrászra. Szent István uralkodása alatt a tolvajok büntetése volt a hajlevágás és a szakáll-kitépés, de már 1300 körül csak a gyászolók arcán lehetett látni hosszú szőr-

zetet. 1304-ben aztán „szabadalom-levelet” is kaptak a borbélyok, de ezt valójában csak 1548 után kezdték élvezni, amikor az augsburgi törvényhozás őket is szabadokká tette.

Az első borbély, akinek úgyszólván történelmi szerepe volt, a francia Napkirály (XIV. Lajos) borbélyja: *Montpillósé*. Neki olyankor is szabad volt belépni a király hálószobájába, amikor másnak még nem volt szabad. És ami ennél is fontosabb: *Montpillósé* beszélhetett, de a király kénytelen volt hallgatni, minthogy a borotva felséges arcbőrére siklott. Ez a *Montpillósé* nemcsak „királyi fűszakállirtó és hajfodorító mester” volt, hanem „az udvari orvostudományok mestere” is. Minden étkezéskor ott állt a király mellett és örködött a felség egészségére. Egy alkalommal özomb került a király asztalára. *Montpillósé*-t bántotta, hogy neki néznie kell, amíg a felség nyugodtan lakmározhatik, hát rászólt a királyra:

— Felső, kegyeskedjék nem enni ebből az özombból!

XIV. Lajos csodálkozva nézett fel tányérjáról:

— Miért?

— Felsőged tudja, hogy nekem mi a kötelességem... Én felsőged egészségét meg akarom övni!

— Talán mérgezett az a hús? — ijedezett a király.

— Dehogy... Hanem felsőged gyönyörű gesztenyebarna hajának nem tesz jót a vadhús. Az özomb húsösszetétele oly festőanyagokat von el a hajból, amelynek következménye a haj megszőrkülése.

— Akkor vigyék előlem! — intett a komornyiknak a király, mert annyira respektálta borbélyának szakvéleményét.

A mi szerencsétlen sorsú II. Lajos királyunknak is volt egy ilyen nagyra-becsült borbélyja, aki egyszerűen az „ihlet”-től tette függővé, hogy megborotválja-e a királyt, vagy sem. II. Lajos pedig eltűrte borbélyának primadonnakodását és inkább beretválatlanul ment a tanácsházba, magára vonva a főurak jogos megbotránkozását.

A borbélyok nagy többsége azonban nem volt ilyen kiváltságos helyzetben és a fürdősök céhébe tömörült. A fürdősből lett a borbély, amikor már nem fürdetett. Innen van a nevük is: Baader — Barbier — borbély. Egyébként, aki a céhbe fel akarta magát vettetni, annak sok mindenhez kellett értenie. 1607-ben a sáros-pataki borbélycéh például a következő melléktudományokat követelte meg tagjaitól: „... tudjon sebet és fakadékokat gyógyítani, fogat kivonni, szépen eret vágni, megtört csontokat összeforrasztani, kimarjult tagokat helyreállítani, különféle daganatokat gyógyítani, kenőirokat jól csinálni.” Mindezekből szabályszerű vizsgát kellett tennie a jelöltnek. Ha a vizsgát kiállotta, nagy lakoma következett. Ránk maradt 1684-ből a sáros-

pataki borbélyok egyik áldomásának a leírása, mikor annak öröme, hogy „mind a hat felszabadulandó bejegyzendő és felveendő a céhbe”: harmincegyfőből álló lakomát csaptak. A menü a sült malactól kezdve a csukán keresztül a sült récéig és a „bélelt kalácsig” minden szerepelt, nem feledkezvén meg a feltétlenül szükséges különféle jó italokról...

Nagyságos Asszonyom, úgy-e nem hitte volna, hogy ilyen érdekes multja és története van annak a nemes iparnak, amely oly fontos szerepet játszik életében és amelynek lelkes munkásai nélkül képtelen volna nagyvilági életét élni. Az új idők specializáló tendenciája a ma borbélyain is meglátszik, akik már nem fürdőmes-

terek, de nem is konkurrensai az orvosoknak. Fogat húzni legfeljebb csak olyik tanyai borbély szokott, ha nincs a közelben orvos-doktor.

És talán éppen ezért fokozódott mesterségbeli tudásuk és fontosságuk. Az igazi „friseur” valóságos virtuóza a szépséges asszonyi hajszálaknak. Könnyű és ügyes kezének úgyszólván varázshatalma van, amit igazán csak a szépasszonyok tudnak honorálni. A nem valami szép hölgyeknek a borbély az egyetlen reménységük. Szép asszony pedig ügyes „friseur” szorgoskodása nélkül még a — férje előtt sem mutatkozik.

De ezt, Nagyságos Asszonyom, jobban méltóztatni tudni, mint én...

Hangya József

Zsák a foltját...

— Regény —
Irtá: Orbók Attila

HARMADIK FEJEZET

amelyben a pesti gyorsból Nagyléván kiszáll az idegen leány

Gyönyörű májusi délután volt s a tavaszi napsütés gyöngéden melengette a zöldbe borult réteket s az illatozó akácok zsenge lombjait. A kis állomás elkerített kertjében a főnökék Magdája játszadozott ötesztendő öcsikéjével, — a váltóór a sinpár elágazásánál állott, kezében összecsavart kis vörös zászlójával s égő makrapipáját a töltés szélén álló kilométerjelző-köre tette. A főnök úr épp' az imént felhúzta fehér keztyűjét és nagy léptekkel járkált le s fel a szinte néptelen Perronnon, ahol csak az egyik padon ült két vasúti munkás csöndesen beszélgetve és Lehota Károly, a monostori segédjegyző. Lehota, amikor csak reáérő ideje volt, átsétált ide a nagylévai állomásra, hogy megbámulja a pesti gyorsot. Kis gimnázista kora óta nagy szenvedéllyel olvasgatta híres utazók útleírásait és elvágódott innen messzire, hogy bejárjon ismeretlen tájakat, megismerje a nagy metropolisokat, Párizst, Londont, New Yorkot, Afrika őserdeiben vadállatokra vadásszék, vagy Grönland eszkimói között éljen s persze leírja élményeit. — De életében mindössze egyetlenegyszer jutott el idegen tájra, akkor is csak Budapestre, amely bármennyire is csodálatba ejtette, vágyait nem elégítette ki, hanem még inkább feltüzeltte...

Jölesett eljönnie ide a nagylévai állomásra, megnézni a berobogó hatalmas gyorsvonati mozdonyt, képzeletben felszállani a vonatra s eltűnni vele a messzeségben, a főjegyző anekdotái, a szürke hivatalos munka, a marhapasszusok, a helyi pletykák és a házasító vénasszonyok elől. Lehota az állomásról mindig búskomoran ment haza kis szobájába s képzeletben megkezdett útját a könyvek lapjain folytatta. Szelíd, éhietlen, bátortalan fiatalember volt és makacs, reménytelen vágyakozása egészen mániakussá tette... Élményeket akart s úgy tett reájuk szert, ahogy éppen lehetett... Egy vasárnap éjszaka, két szál deszkából összerótt tutajon látták a falu végénél leereszkedni a Léva-patak keskeny vizén, máskor meg az erdő szélén hajnalig ült egy tölgyfa tetején, kezében jámbor Flóbert-puskájával, vagy pedig róka-kelepecéket állított fel, amelyek bizony egyetlenegyszer sem fogtak vadat... Nem is szólva arról, hogy nem volt róka az egész környéken.

Az állomásnak a faluba vezető útra nyíló kis rácsos kapujánál Guba Mihály, a fuvaros gazda ácsorgott, flegmatikusan szíva a pipáját, ott leste minden délután, akad-e utas, akit Monostorra, vagy Nagypándorra kell vinnie.

Néha tizen is kiszállottak a pesti gyorsból, itt, a járási székhelyen, persze főként hivatalnokok, vagy birtokos urak. Ezen a szép májusi délutánon azonban csak két utas szállt ki a gyorsvonatból, amelyet a váltóór feszes vigyázz-állásban, a főnök úr pedig tiszteletadó szalutálással fogadott. Az egyik utas pesti könyvügynök volt, aki már többször járt ezen a vidéken. Mindjárt diskurzusba is kezdett a főnök úrral, a Háztartás Aranykönyvét ajánlva neki, mint a legszenzációsabb újdonságot, havi három pengő „kényelmes” részletre. A másik utas egy hölgy volt... Mindenki őt nézte, az állomásról kirobogó vonat utasai, Lehota, az álmódzó világutazó, a Perron felé baktató váltóór s az állomásfőnök is, aki a bőbeszédű ügynököt a pokolba kívánta... Le is rázta a nyakáról, mondván, hogy majd amikor elutazik vissza Pestre, akkor fáradjon be a hivatalba, előbb még a feleségével meg fogja beszélni, megvegyék-e a nélkülözhetlen munkát.

A pesti gyorsból kiszálló nő valóban feltűnő jelenség volt, különösen itt, ezen az eldugott kis falusi állomáson. A podgyász-kocsiból három nagy koffert raktak ki utána. Kezében csak egy kis barna bőrtáska volt. Ott állt podgyászái mellett, kissé riadt szemmel, mintha akarata ellenére tették volna ki ide, a pusztaságba. Ijedten bámulta a pályaudvar néptelenségét. A főnökék csinos Magdája arra ment az öcsikéjével s megcsodálta a szép kisasszonyt, aki olyan volt, mint valami távoli, exotikus virág... Legalább is Lehotának az indiai maharadszák hölgyei jutottak eszébe, amikor megpillantotta, mert

zavaros fantáziájában minden eleganciát a hinduk birodalmával hozott összefüggésbe...

Az idegen leányon szürke kis utazósapka volt, amelyet oldalt diszkrét művirágcsokorka díszített. Azután halovány zöld, rövid, lenge gummikabát, amelyet szürke öv szorított keskeny dereka köré. Lábán csillogó, finom, ezüstfényű selyemharisnya és pompás szabású, hosszúorrú barna félcipő.

Formás kis teremtés volt és bubifrizurájának oldalt kikanalító, rozsdás-barna tincsei csillámlottak a napfényben, — nagy világos szemét elcsodálkozva jártatta körül és fehér, kerekded arcán szinte virított vörös kis ajka, amelyet idegesen összeszorított.

Nem volt semmi kirívó rajta, sem színeiben, sem alakjában és mozgásában, de egészen véve, ahogy ott állt kofferjei előtt, egyszerű eleganciával útra öltözötten, mozdulatlan nyugtalansággal, — olyan volt, mint egy pompás francia illusztráció látományszerűen megelevenült alakja; egészen szokatlan kép a kis pályaudvaron. De feltűnt volna a pesti Keleti pályaudvar nagy üvegcsarnokában is.

Modern fésülködő-asztal

Lehota bámulta és szíve nagyot, mélyet kondult... Alomszerű jelenség volt ez számára...

A messziről jött leány hirtelen a báméskodó Magdushoz lépett:

— Excusez, mademoiselle...

Aztán a szavakat keresve, kissé zavartan folytatta, idegenes hanghordozással:

— Kérem, mademoiselle... ha tetszene szíves lenni...

Hogyan mehetnék Monostorra?...

A kis bakfis izgalmában elpirult, annyira meglepte, hogy a megbámult hölgy váratlanul megszólította és hirtelen nem tudott válaszolni:

— Monostorra? Nem is tudom... Öt kilométerre van... Erre... — és kimutatott az országút felé.

A főnök lépett oda és bemutatkozott:

— Bun János, állomásfőnök vagyok...

— Suzanne Berczelly... Párizsból jövök...

— Parancsol, nagyság? — kérdezte „snájdigul” a főnök és kihúzta magát.

— Parancsolni?... Nem, csak tudni szeretnék, hogyan mehetnék Monostorra?... Madame Vannayhoz...

— Bizony csak kocsin... És nehéz lesz kocsit találni most hamarjában... Vannayné nagyságos asszony bizonyára nem tudta, hogy jönni méltóztatik... Mert a fogatjuk nincs itt...

— Nem, nem tudta, hogy jövök... De hogyan megyek mostan?...
— Szekér lenne... Jó ruganyos ülésessel...

— Jó lesz az is... Akármí... csak mehessek...

A főnök odahívta Guba Mihályt:

— Öregem, vigye el önagságát Monostorra... A kastélyba...

— Szíves örömet, — mondta a fuvaros gazda. — Ez a cókmojkja a kisasszonynak?

— Igen.

— Hát mindjárt fel is rakom a szekérré...

— Öt pengőt tessék adni az öregnek, — mondta a főnök az idegen leánynak. — Annyi jár neki... Ha meg nem sértem önagságát a kérdéssel, rokona talán a nagyságos asszonynak?...

— Igen... De még soha nem voltam itten... Nagyon szép vidék...

Megcírógatta Magduska arcát:

— Milyen szép kis magyar leány... En is az vagyok...

De Párizsban születtem...

Kedvesen elbűsűzött a főnöktől:

— Au revoir! Remélni még látja egymást, én és magok...

Aztán a bakra ült, Guba uram mellé.

— Az ülésbe tessék, — mondta az öreg. — Nagyon zötyögős ez a deszka... Az peig rugós ülés...

— De én beszélni akarok útközben bácsival...

— Bűdös lesz a pipám is a kisasszonynak... Inkább kiöttem, ha ide mellém ül...

— Nem, nem... Ne vous dérangez pas! Csak füstölje!

— De már akkor mégis csak pokrócot teszek a deszkára, ha megtisztó a kisasszony... Mert mondom, hogy nagyon zötyögős... Nagyon meg fogja rázni a finom csontjait...

A párizsi leány nem tágitott s úgy indult el Monostorra, a bakon ülve, Guba Mihály uram mellett.

Közben a főnökné is lejött az emeletről. Kimentek az állomás elé s úgy néztek az elrobogó, rázós szekér után.

Lehota is ott állt és izgatottan kérdezte a főnököt:

— Ki ez a hölgy?

— Vannay Tamásné húga... Párizsi leány... Nem is tud egészen kifogástalanul magyarul...

Magdus, a bakfis felsőhajtott:

— Jaj, de kedves!...

Lehota fölényesen kijelentette:

— Mindjárt láttam rajta, amikor a vonatból kiszállt, hogy csakis párizsi nő lehet...

A szekér nyomán felporzott a széles megyei út, amely Nagyléva mellett elhúzódva egyenesen Monostorra vezetett s véges-végig öreg akácfaék szegélyezték.

Az idegen leányon látszott, hogy nagy élmény neki ez az utazás; nézelődött jobbra-balra és folyton kérdezte Guba uramat, izgalmában franciával keverve a magyar szavakat, ami aztán igen sértette a fuvaros gazda fülét.

— Mi ez... á gauche... bal felé... ott a toronynál?

— Az ott Nagyléva... A jegenyénél fordul arra az út...

— És itt... devant moi... egészen velem elől?... Ott is torony...

— Monostor...

— Oh, c'est charmant... Mennyi fa ott... zöld... Minden zöld... És az ott nagyon messze?

— Nagypándor... Nagyközség... Akkora, mint Nagyléva...

— És mondja, monsieur, ismeri maga Monostoron az én tanteim?... Vannay néni?...

— Há hogy a fenébe ne ismerném... (Ezt a kifejezést Susanne nem értette meg.) Ott a szőlőkön túl, azok mind Vannay fődek... Hatszáz hód egy tagba... De nem nagyon szedik ki a zsirját... Winkler, a tisztartó úr, igen előregedett már... Persze, ahol nincsen gazda... csak csupa fehérrép... — És milyen néni?... Kedves néni? A Vannay néni?...

— Hogy milyen?... Azt mondják, igen derék asszonyság... Legalábbis az vót... De hát már rég nem látta em-

berfia... Mióta meghóttak a fiatal urak, nem mozdul a kastélyból...

Suzanne megcsodálta az út mellett legelésző csordát. A falu bikája mogorva pófával bámult a szekér után. Az öreg csordás botjára támaszkodva állott az út szélén és hüvelykujjával megbökte a kalapja karimáját, amikor elhajtottak mellette.

Az idegen leány megkérdezte a fuvarost:

— Ez volt a „ménés” ügy-e?

— Fenét ménés, — morogta az öreg, — azt hiszi a kisasszony, hogy minálunk szarvuk van a lovaknak?

A leány észrevette, hogy Guba uram haragszik valamiért. — Excusez, — mondta neki, — de nem tudom jól mind a magyar szavakat... Rég nem beszéltem...

Elhallgatott. Különbben is egy kátyuban nagyot zökkent a szekér s kicsit beleharapott egyre pergő nyelve hegyébe.

Jó darabig ültek egymásmellett szótlantul, az öreg paraszts a fiatal párizsi leány.

Egyszer csak megszólalt Guba uram. Ezúttal ő kérdezett:

— Német a kisasszony?

— Dehogy vagyok német! Magyar vagyok... Suzanne Berczelly... Csak Párizsban születtem és ott felnöttem.

— Szegény kisasszony, — mondta a fuvaros gazda mély meggyőződéssel és a lovak közé csapott.

Ismét hallgattak.

Suzanne azon törte a fejét, hogy vajjon miért sajnálja őt ez az öreg kocsis...

Szembe jött velük a főszolgabíró fogatja. Guba uram már messziről kitért a szekérről s aztán tiszteletudón levéve fejről kalapját, köszöntötte a főbíró urat.

A főszolgabíró elcsodálkozva nézte a fuvaros gazda mellett ülő leányt, aki meg a fogat elé fogott két szép lovat bámulta meg.

Kazacsi kétszer is utána nézett a szekérnek. Rájött, hogy a bakon ülő leány nem lehet más, mint a Berczelly kisasszony, akiről két hét előtt Barlaieknál beszélt a plébános.

A főszolgabíró uram csodálta, hogy így vonul be Monostorra Vannayné húga.

— Francia demokrácia, — gondolta magában némi megbotránkozással. De azt rögtön elismerte, hogy nagyon szép nő ez a filigrán párizsi baba...

Kazacsi ötven körül járt már, megrögzött agglegény volt, de nagyon szerette a szép nőket... És ha szép fiatal leánnyal akadt össze, sajnálkozva gondolt elmúlt ifjúságára, egész életére, amelyet falun töltött, élmények nélkül, szerelemtelenül... Ilyenkor nem érezte ebben a kis világban betöltött nagy pozíciójának dízét, méltóságát, hatalmát...

Megállapította:

— Különös kis teremtes ez a leány... Valami egészen szokatlan... Szekéren vonul be... A bakon... Vajjon miért nem küldték ki eléje a fogatot?

Sokáig töprengett a dolgon.

A szekér beért a faluba.

Az emberek megbámulták az idegen leányt. Gizi, a postáskisasszony kikönykölt az ablakon. Ő sem értette a dolgot. Ki lehet az az elegáns hölgy, aki szekéren jött s a bakon ült?

Amikor a Szűnyogoson átmentek s a szekér a széles jegenyével szegélyezett útra fordult, Guba uram az ostor nyelével a park fái közül kikandikáló ablakokra mutatott:

— Ott a „kastély”... Ott lakik a nemzetes asszony...

— Jaj, de szép... kedves... Délicieux! — mondta az idegen leány halkán, de egy kis ijedelemmel szívében. Csak önkéntelenül, megszokásból dicsérte a nagy házat, a francia nők mindig kedveskedő udvariasságával, mert bizony az emelet vak ablaksora, az egész épület elhanyagoltság megriasztotta és hirtelen támadt aggodalmak kezdték szorongatni a torkát, hogy miért is nem írta meg érkezését, miért is akart a plébános szívéhez szóló levelére meglepetészerű megjelenésével válaszolni... Ha bejelentettségét, most már túl lenne a bemutatkozáson; bizonyára érte jöttek volna az állomásra...

Vajjon milyen sors fog reá várni itt a komor, dísztelen falak mögött?... Puha, meleg fészekre talál-e, vagy pedig nagy, dohos, rideg bőrtőnre, ahol egy zsémbes, kegyetlen és fukar öreg asszony karmaiba kerül?... Hirtelen észébe jutott

nagy szabadsága... Párizs... A gyönyörű avenue-k, a Bois, a Quartier Latin, a rue le Goff... ötödik emeleti kis hotel-szobája, amelynek ablakában virágokat nevelt s szép tavaszi napokon kis kanáriának éneke ébresztette fel... Anyjának rokonai, Boutet, a kedves öreg zenetanár, apjának barátai, Crételle, a híres szobrász, Berton, a vén, nyugdíjas bonvivánt, aki minden vasárnap színházba vitte... És udvarlói, egy gascogne-i medikus, aki minden reggel az áruházba kísérte és Giovanni, az olasz festővendék, akit Giovi-Giovi néven kényeztetett és aki szegény volt, mint a templom egere, de hódolatok mégis méltó jelét tudta adni: rajzlapra festett orchideacsokrokkal, amelyeket szépen kivágott s úgy nyújtotta át neki...

A kapu nyitva volt, a szekér befordult s a tornác előtt állott meg. A tornácra vezető üveges ajtó hirtelen kitért és Kati perdült ki rajta, ugyancsak dühösen s reáfordmedt Guba uramra:

— Hogy mer kend behajtani ide?! Mit keres itt a szekérével?!

De hirtelen elakadt a hangja. Megpillantotta a bakon a kisasszonyt, aki bátor leány volt ugyan, de Kati láttára ijedten húzódott meg a kocsis mögött...

Guba uram nem maradt adós:

— Láthatja, hogy vendéget hoztam!... Vagy tán megvakult, hé?!

— Vendéget? A kisasszonyt?

— Nem is az ördögöt... Nagyléváról, a vasútról hozom szegénykét...

— A nemzetes asszonyhoz?...

Az idegen leány megszólalt:

színekben; a falusi házak fedele is szürke zsendely, vagy éppen zsupp-szalma — s mégis éppen enyhe derűjével, nagy nyugalomával és széles, méltóságteljes horizontjával fogja meg a szívet... Az érmelléki lankás dombokon átsuhant a tekintete, s a kék ég elszürkülő végtelenjében veszett el...

Vannayné egy percig nézte az elmerült leány finom kis figuráját... Mintha önmagát látta volna az idők messzeségéből felbukkanva... Ilyen lehetett ő is... De szeme elhomályosult; könny fátyla borult reá... Suzanne feléje fordult, meglátta... Vannayné kitérte a karját:

— Leánykám!

— Ma tante, ma chère tante!...

Hozzászaladt és átölelte.

Kati és Guba uram megilletődve nézték őket.

Nagysokára megszólalt a nagyasszony:

— Csinos vagy!... Kedves vagy... De miért nem írtál, miért nem sürgönyöztél, hogy jössz?...

— Oh, si je savais... Ha tudtam volna... Hogy ilyen jó... Ilyen szép... Mert: très jolie... Igen...

Vannayné mosolygott:

— Oh, a szépség... Öreg és beteg vagyok...

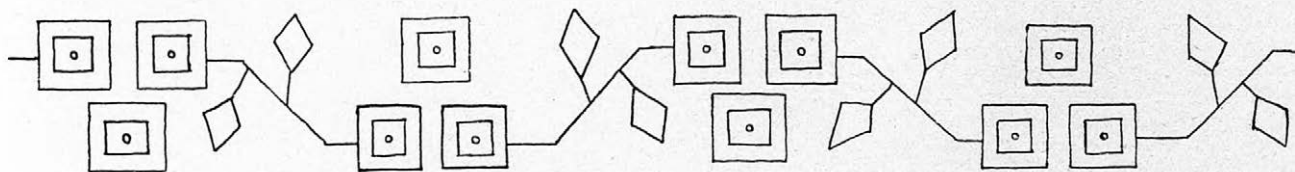
Suzanne a karja alá nyúlt:

— Venez, ma tante... Leülni... Fáradt... Nem szabad... Rosszul beszélem a magyart, úgy-e? De majd meg tessék hallani pár nap után... J' manque d'habitude...

Bementek a sarokszobába s leültek egymás mellé.

— Azt hittük, már nem is jössz. Két hete, hogy írt az a jó plébános... Semmi válasz... És egyszerre csak itt teremsz... Nagy meglepetés volt... Gondold el...

— Bocsánat, néni... De olyan szép levelet írt az abbé...

Leánykaruhára motívum (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

— Ah, mon Dieu!... A húga vagyok... Suzanne Bercezelly.

— Dejszen nem tudtuk, hogy jön, — mondta a meglepetéstől bambán az öreg szolgáló, aztán lesegítette a leányt a szekérről, ami elég körülményes volt, mert a kerékre kellett lépnie.

— Bocsásson meg a kisasszony... Igazán nem gondolhattam... Evvel a szekérről... Küldtük volna a kocsit... Ha tudjuk...

Az idegen leány elővett egy ötvenfrankos bankjegyet és odanyomta Guba uram markába, aki hozzálátott, hogy a kofferket lerakja...

Az öreg fuvaros nézte a pénzt, aztán méltatlankodva szólalt meg:

— Hát azt gondolja a kisasszon, hogy sörös üvegre való cédulával fizethet?

— A magyar pénz elfogyta, — mondta Suzanne zavartan. — Pénz ez is. De francia... Ötven frank...

— Pénz vóna, ha elfogadná a zsidó a kocsmában... De köve hiszem...

— Mennyi jár kendnek? — kérdezte Kati.

— Öt pengő... Annyi dukál... De hát három nehéz kuffert is hoztam...

— Mindjárt hozok pénzt, — mondta készségesen Kati és beszaladt a házba; sietve tudtul adta a nagyasszonynak a nagy újságot, hogy megérkezett a párizsi leány.

Alig hogy visszatért és segített a fuvarosnak a tornácra vinni a bőröndöket, az ajtóban megjelent Vannayné gyöngye kis alakja, vállán rojtos fekete kendővel, botra támaszkodva...

A leány éppen az út felé fordulva állott, nézte a sudár jegenyéket, a rétfellett kavargó varjucsapatot, a szokatlan, mélabús, de kedves magyar tájat, amely nem tobzódik buja

Meglepetést... Surprise-t akartam... Mert én egy kicsit nyakas vagyok. S a fejembe vettem, hogy csak úgy betoppanok...

— Te kis szeleburdi... Hadd nézzem a borzas fejedet... Igen hasonlítasz a boldogult férjemre... A fiaimra... A kisebbikre... Aki kadét volt...

A nagyasszony sírni kezdett. Eszébe kellett, hogy jussanak a fiúk, hiszen ez a leány az ő helyükbe jött.

Suzanne szeme is könnyes lett.

— Tudom... A plébános úr megírta... A két fiú... De ne sirja... A leánya leszek, ma tante...

Vannayné már csak félig sírt; szenvedő arcára ellenállhatatlan mosoly lopódzott:

— Szeretném... ha szeretnél. Neked sincs senkid... De hogy is nevezzelek? Zsuzsi, vagy Zsuzska...

— Az apám Suzy-nek hívta engem...

— Igen Suzy... Suzanne... Mert tudod-e, hogy egészen francia leány vagy?... Az alakod, az arcod, a beszéded...

— Istenem... Párizsban éltem... És most látom a hazát... Budapest nagyon szép... És itt is... De már nem tudom a falu nevét...

Kabátja zsebében kutatni kezdte kis noteszét, amelybe fel volt írva.

— Comme je suis distraite!

— Monstör, Suzy... Monstör...

És a nagyasszony jót nevetett:

— Ha elveszted a jegyzeteidet, még el se jutsz ide, te szeleburdi!...

A nagyasszonynak hirtelen eszébe jutott, hogy a váratlan vendégről gondoskodnia is kell. Csöngetett Katinak. Öt perc múlva mozgósítva volt az egész ház. A kertészlegény szaladt a plébános úrhez, hogy meginvitalja sürgősen a nagyasszony-

hoz vacsorára. Mari, a szakácsné, levágott három csirkét s béringsyereket szalajtott citromért, narancsért a szövetkezeti boltba, hogy finom parfait-t csináljon a messziről jött kisasszonyoknak.

Vannayné kiadta a parancsot Katinak:

— Hivásd be a kocsis feleségét és hozzátok rendbe a kis kék szalont és a hálót...

Megremegett a hangja, amikor mondta. A Kati állta is leezett s úgy nézett a nagyszonyra, mintha nem jól értette volna a parancsot.

— Igen, az Iván fiatalúr szobája lesz a legjobb... Jó napos... Kedves szoba... A kisebbik rendezte be... Kicsit leányos természete volt... Világos szövettel húzatta be a bútorokat... És porcellánokat gyűjtött... Majd meglátod a vitrine-jeit...

— Iván... Szép neve volt, — mondta Suzy. — Hosszan eltűnődött aztán és mintha csak magában beszélt volna, megjegyezte:

— Istenem, milyen furcsa az élet... Ő meghalt s én idejöttem az ő helyére... És jó dolgom lesz... Suzanne boldog lesz... Mert tudom, ma tante, hogy én itt boldog leszek...

Hozzásimult az öregasszonyhoz s hízkelve mondta:

— Oh, drága tante, engedje, hogy felmenjek Iván szobájába... Olyan kíváncsi lenni... Engedje...

— De még poros minden... Fülledt levegő van... Évek óta nem járt abban a szobában senki... De ha nagyon kíváncsi vagy...

— Mindjárt visszajövök, csak éppen benézek az ajtón...

Szaladt fel a lépcsőn az emeletre. Vannayné mosolyogva nézett utána; ez a leány az első percekben meghódította, nem csak bájos, finom kis alakjával, édesen csengő, hadaró hangjával, amely a szokatlan magyar szavakon úgy bukdácsolt át, mint göröngyös úton a járnai tanuló gyerek, hanem határtalan nyíltságával, egyre kibuggyanó őszinteségével, amelytől egész lénye sugárzott. Gesztusai és szavai is formásak voltak, mint ő maga s az öreg asszony, aki teljes visszavonultságban élt évek hosszú sora óta, most egyszerre úgy érezte, mintha még emlékezetében is elhalványult tiatalságának egy darabja tért volna be ide ebbe a csöndes házba. Egyszerre észrevette, hogy a tavaszi nap derűsen süt, hogy a park virágjai virulnak, hogy az a külső világ, amely már szinte egészen közömbös volt gyászborult lelkének, még neki is tud örömet hozni... Még nem ismerte a leány lelkét, nem tudhatta mi lakik benne, fog-e ragaszkodni hozzá, de az első impressziók jók voltak s az a sejtés melengette fáradt szívét, hogy öregségére lesz valaki mellette, aki vele fog érezni s ifjúságának varázserejével felvidítja olykor és sorsát hozzáfűzve, a gondoskodás vigasztaló gondjaival elszórakoztatja.

Suzanne visszajött, mindkét kezében egy-egy berámázott koppel:

— Levettem a falról... Azt hiszem, kitaláltam... Úgy-e drága tante, ez itt az „ifjúbik” az Iván... És az a másik a nagyobbik... Hogy hívták?

— László... Iván húsz esztendő volt... Kadét... Elcseszt a háborúban, ezerkilencszázötvenben... A Právé-nál... László a bátyja volt... Huszonöt éves... Ő előbb halt meg... Tizenötben... Galiciában... Tüzérfőhadnagy volt...

— László... Milyen szép két fiú!... De nem haragussza tante, úgy-e, hogy kérdezem... Meg kell ismernem őket... Rokonaim...

— Nem, nem haragszom, leánykám...

Vannayné bánatosan mosolygott. Arra gondolt, hogy eddig nem mondhatta ki előtte senki a fiainak a nevét úgy, hogy sirva ne fakadt volna. És most itt van ez a leány, aki faggatja őt róluk, a fényképket nézegeti előtte — és neki, az anyának nem szorul el a szíve, mint mások, nem fakad könnyekre, hanem szinte megkönnyebbülést érez, hogy beszélhet róluk, elmondhatja szokásaikat, életüket, ambícióikat, — mintha csak élnének.

Ezer kérdéssel ostromolta Suzanne a nagyszonyt, aki mesélt neki a boldog életről, ami itt folyt ebben a nagy házban, amikor még együtt voltak s nem sodorta el mellőle a világ-

háború két szép fiát. El kellett mindent mondania róluk, még szerelmüket is...

Suzy meghatva jelentette ki:

— Nagyszerű fiú lehetett mindkettő... De László túlságosan komoly volt... Bizonyára nem tetszetem volna neki... Talán Iván kedvelt volna... Tudod, tante, Iván az én genre-om. Én a szelid, jóságos, jókedvű férfiakat szeretem... akik egy kicsit álmodozók. Mert én bizony fiús természetű vagyok.

Ebben a percben lépett be nagyszuszogva a plébános úr, aki ezúttal be sem jelentette magát. Alig várta, hogy lássa a párizsi kisasszonyt, s mindjárt megérkezésekor komolyan beszélni a fejével a magyar szokásokról, arról, hogy alkalmazkodnia kell, vigyáznia új, előkelő társadalmi helyzetére. Mert a plébános nagyon komolyan vette Kanda doktor s a többiek figyelmeztetését, hogy súlyos felelősséget vállalt magára. Amennyire csak tellett tőle, szigorú arcot öltött magára s úgy lépett be.

— Itt a plébános úr, aki írt neked, Suzy, — mondta a nagyszony.

A leány szó nélkül hozzászaladt, füláradó hálával megcsokolta jobbról-balról az arcát és felkiáltott:

— Oh, köszönöm, drága abbé, hogy ide hívott, a tante-hoz. Nagyon boldog vagyok!

A plébános arca felderült s bizony úgy elfelejtette feltett szándékát, hogy szó sem esett egész este a szigorú monostori társadalomról.

(Folyt. köv.)

KÉZIMUNKA

Rovatvezető: *Gotthieb Gyula iparművész, kézimunkaspecialista*
Budapest, IV., Hajó-u. 12-14. Nyílt üzlet az udvarban.
Telefon: Aut. 811-26.

Ovális asztalközép 90/60 cm. méretben, angol ma-deira himzéssel, elsőrendű lenvászorra elő-rajzolva	8.60 P
Finom lenbatisztra előrajzolva	12.— „
Finom batisztra rajzolva	4.— „
Hozott anyagra előrajzolva	1.20 „
Szúrt sablonja	2.— „
Kézihimzés munkabére	26.— „
Utánvetés rendelésnél külön 80 fillér portó.	

Ágyhuzat. Külső előálló széllel és belső mintával, elsőrendű lenvászorból, 2 párna, 1 kapric és paplanlepedő (olasz áthajtóval) varrva és előrajzolva	90.— P
Teljesen készen kézihimzéssel, monogramozva és tisztítva	148.— „
Hozott anyagra előrajzolva darabonként	—,80 „
Szúrt sablonja monogrammal együtt	1.20 „
Utánvetés rendelésnél külön 80 fillér portó.	

Gobelin-retikül. Előfestve	2.20 P
Utánvetés rendelésnél külön 80 fillér portó.	

Gyermekruhadisz.

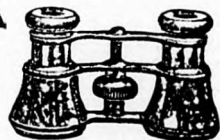
Kombinált függöny, biedermeier stílusban, himzett részek tuszorból készülnek, fodrok grenadinból. Teljesen készen 150 cm.-es szélességben	180.— P
Előrajzolva tuszorra, kiszabott grenadin-fodrokkal együtt	42.— „
Hozott anyagra előrajzolva	6.— „
Szúrt sablonja	6.— „
Utánvetés rendelésnél külön 80 fillér portó.	

CALDERONI és TSA

LÁTSZERÉSEK

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.

Látcsövek, szemüvegek, orrcsüptetők.
Fényképezési készülékek és cikkek.
Barométerek, hőmérők

TÁRSASÁGBÓL

Halló... csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom. Engedje meg, hogy annak a külföldi propagandának, amelyről mostani vezéreikkünk is szól, néhány pionírját mutassam be Önnek (a fényképeket is megtalálja lapunkban). Ezek a lelkes magyar leányok a francia Svájcban, a Vevery melletti La Tour de Pulz nevelőintézetben, spanyolok, hollandusok, délamerikaiak, angolok és olaszok nemzetközi társaságában rendeztek nagyszerű jótékony-célú előadást. Megérdemlik mindnyájunk elismerését és háláját, mert ezt az alkalmat is felhasználták arra, hogy külföldi társnőik és a jelenvolt szépszámú közönség figyelmét felhívják igazságtalanul meggyötört hazánkra. Irredenta előképet mutattak be, amelyben Császár Gabi, budapesti úrleány, személyesítette Hungariát, Negro Elza szerencsi úrleány egy magyar huszárt alakított, aki a jelen végén a magyarság gyászát szimbolizáló gyászfátyolt letépte a magyar cimerről. Liechty Rita szerencsi úrleány, valamint Ferenczy Zsófi és Somogyi Márta szombathelyi úrleányok voltak a gyászoló magyar nők. Az irredenta előkép sikerét legjobban az jellemzi, hogy az előkelő nemzetközi publikum „vive la Hongrie!” kiáltással és zajos tapsal honorálta a bájos közreműködő magyar honleányokat. Negro Elzának és Liechty Ritának ezenfelül még külön sikerük is volt az est folyamán pompásan ellejtett magyar szótáncukkal, amelyet a zugó tapsviharra hétszer el kellett ismételnük. Az egybegyűlt közönség elbűvölve nézte a csodálatosan temperamentumos, tüzes és egyéni magyar táncot, amelyet eddig nem is ismertek. Negro Elza egyébként még egy „magyar” győzelmet vívott ki és pedig Trientben, ahol egy teniszversenyen olasz és svájci ellenfelein aratott fölényes diadalt. Mindenesetre Nagyságos Asszonyom is jegyezze meg ezeknek a kedves és lelkes magyar leányoknak a nevét, akik erejükhöz képest kiveszik részüket abból a propagandából, amely hivatva lesz a magyarság szebb jövőjét biztosítani azáltal, hogy a nagyvilág megismer bennünket.

Mint személyi hírt közlöm, hogy Stefánia főhercegnő és Lónyay Elemér herceg, az olasz királyi pár meghívására Rómába utaztak.

A kormányzó úr Öfömlétsága dr. Bossányi Árpád magyarkereszturi plébánosnak a kormányfőtanácsosi és Meszlér Arthur nyug. kir. ítélőtáblai bírónak az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet adományozta.

Halló... Két úr beszélget a kávéházban.

— Jaj, kedves barátom, — mondja az egyik, — milliomosnak nagyon könnyű lenni, de a pénzt kiadni, higgye meg, sokkal nehezebb.

— De uram, — felel a másik, — miután ön a milliokról csak — úgy — beszélget, engedje meg, hogy megtudakoljam, mi is az ön foglalkozása?

— Az enyém?... Pénzhamisító.

Nagy örömmel számolok be előfizetőink körében történt legújabb hímenhíreimről. Perlaky Micikét, Perlaky György országgyűlési képviselő és felesége Zankl Gizella leányát eljegyezte Schusztér László. — Benkovicz Ilykét Pécsről eljegyezte Nick István okleveles gépészmérnök Eresből. — Eötvösi Lovász Árpád szolgabíró eljegyezte nagyséi Sey Lilyt, az igali főszolgabíró leányát. — Gasz Mancikával Ciköről jegyet váltott Erlényi János közigazgatási segédjegyző Bonyhádról. — Szilveszter este tartotta eljegyzését Boldogh Nellyke Újpest, Kövesdy Károllyal, a Nemzetközi Hálókocsi Társaság főtisztviselőjével. — Halász Mandyt Dunaharasztirol eljegyezte Végh István Budapestről. Szerencse kívánatainkat küldjük az összes jegyes pároknak.

Egyik nagyobb társaságban odamegy egy kereskedő az egyik előkelő bank igazgatójához és megszólítja:

— Ha jól tudom, kedves direktor úr, mi távoli rokonok vagyunk?

— Lehet — feleli a büszke direktor — azonban maga csak tartsa a rokonságot, én majd a távolságot fogom tartani.

A Pro Hungaria Nők Világszövetségének alapító elnöke, dr. Réthey Ferencné, a Vármegeháza közgyűlési termében a múlt héten amerikai útjáról beszámolót tartott. A beszámolón diszes, előkelő közönség jelent meg, melynek soraiban ott láttuk Csekonics Iván grófort, Lukács György v. b. t. t.-t, Guillaume Árpád és Adorján Ágoston altábornagyokat, Thirring Gusztáv egyetemi tanárt, Balázs György bárót, Köllő Ignác alispánt, vitéz Hadffy Imréné és még nagyon sokakat a közélet vezetői közül.

Dr. Réthey Ferencné elnöknő kimerítő beszámolójában vázolta az amerikai magyarság életét, akik lelkükben visszavágyanak az ó-hazába. Ismertette, hogy visszatérésük milyen nagymértékben gyarapítaná a nemzeti vagyon és az amerikai magyar széles látóköre, az elsajátított üzleti szellem, élelmesség messze kiható értékét jelentene nálunk.

A Pro Hungaria az egész országban csoportokat fog szervezni, hogy egyesítse a revizióért küzdők taborát.

Dr. Réthey Ferencné elnöknő működésére Isten áldását kérjük és magunk részéről szívvel, lélekkel támogatjuk munkájában.

Felhívom Nagyságos Asszonyom figyelmét két újabban megjelent könyvre. Somogyi Imre költő változtatott verseit adta ki „Öltartóz” címmel. A könyv címe is elárulja, hogy komoly, lírai költeményeket találunk ebben a verses könyvben, amelyek között felváltva emlévült hazafias, nemzeti érzésből fakadt versek is keresik a megértő olvasót. A második könyv: Manchen Mariska írásait foglalja össze „Drága kicsi hallgatóm” címmel. A könyv címe is a g. erekekhez szól, akikhez mélységes szeretet fűzi és az ebből fakadt ideális, rajongó költészet aranyozza be minden sorát. Igazi női írás, amelyben a szeretet, a szív dominál.

Mély részvétellel értesültünk özv. Vécsey Gézáné Baránszky Mária, lapunk régi előfizetője és lelkes híve elhunytáról. Hálás emlékezéssel búcsúzunk el az igazi magyar nagyasszonytól, aki életében az úriasszony mintaképe volt. És el kell búcsúznunk locsárdi Fekete Oszkár festőművésztől is, aki mélyen megszerződött családot hagyott hátra. Az emlékezés szeretetvirágait helyezzük sirjukra és utolsó útjukra szeretetünkkel kísértük el.

Beszámolok arról is, hogy legutóbb diszes estélyt rendeztek Dollinger Beláék és Rónaszéki Trux Lajosék.

Emlékeztetnem kell Nagyságos Asszonyt és azokat a szép kis leányokat, akiket gardirozni fog, hogy a Délvidékiek e hó 22-én a Gellérten rendeznek bált, ugyan csak e hó 25-én a Balatoni Jacht Club a Hungáriában tart bált, a Szechenyi bál február 1-én lesz a Hungáriában, a Szepesti bál február 5-én az Országos Kaszinóban, a MAC Atléta-bál február 5-én a Vigadóban és február 6-án az Erdélyi bál szintén a Vigadóban, február 8-án a Vitézi bál ugyancsak a Vigadóban, február 12-én a Testnevelési Főiskola bálja a budai Vigadóban, február 15-én Katholikusbál a Vigadóban, február 19-én az Americana-bál a Vigadóban, február 22-én a Gázművek bálja szintén a Vigadóban.

Még csak egy bájos kis gyermek-viccet mondok el. A nagypapa meglátogatta karácsony után a kis unokáját. Pistikét és megkérdezte tőle, hogy volt megelégedve a karácsonyi ajándékokkal.

— Tudja, nagypapa, — felelt Pistiko, — a Jézuska ajándékával igen meg voltam elégedve, de a papa és a mama nagyon smucigok voltak, mert tőlük nem kaptam semmit.

Kezeit csókolom.

A kis evet — diót evett

MIT FŐZZEK?

Január 21. Kedd: Kenyérleves, gombás borjúszelet burgonyakrokot köritéssel, almáspité. **Vacsora:** Vesevelő petrezselymes párolt karottával, sajt, gyümölcs.

Január 22. Szerda: Paradicsomleves, hirtelen sült rostélyos piritott hagymával, szeletekbe sült burgonyával, hozzá ecetes uborka, sonkás kocka. **Vacsora:** Meleg csonkaesülők tormával, rokfort vajjal, gyümölcs.

Január 23. Csütörtök: Burgonyaleves, kirántott sertéskaraj paradicsomos káposztával, anizsszelet. **Vacsora:** Nyúl, vagy sertésmájpástétom francia salátával, vegyes sajt, gyümölcs.

Január 24. Péntek: Halászlé, töltött metélt, gyümölcs. **Vacsora:** Lágytojás, vajaskenyér, tejbe rizs csokoládéval, dióspudding.

Január 25. Szombat: Karfiolleves, savanyú nyúl zsemlyegombóccal, dióspudding. **Vacsora:** Disznótoros vacsora, gyümölcs.

Január 26. Vasárnap: Bárány-becsináltleves, rakott karfiol, malacpecsenye ropogósra sütve velis salátával, mandulakrémtorta. **Vacsora:** Sonka, száraz kolbász tormával és mustárral, hideg sült vegyes kompóttal, sajt, narancs és banán.

Január 27. Hétfő: Korhelyleves, párolt libamell babfőzelékkel, lekváros csodakifli. **Vacsora:** Paprikás burgonya virslivel, gyümölcs.

Január 28. Kedd: Húsleves tüdőtáskával, főtt hús uborkamártással, piritott tarhonyaköritéssel, csöröge. **Vacsora:** Rizsás aprólek paprikasalátával, gyümölcs.

Január 29. Szerda: Gombaleves, töltött borjümell parajfőzelékkel, mákosrétes. **Vacsora:** Kirántott bárány, hozzá burgonyasaláta zellerrel keverve, gyümölcs.

Január 30. Csütörtök: Májpüréleves, töltött káposzta füstölthússal, gesztenyeszelet. **Vacsora:** Borjú naturselet burgonyapürével, céklával, gyümölcs.

Január 31. Péntek: Savanyútojásleves, kirántott hal, parajfőzelék, leveles túrósbéles. **Vacsora:** Makaróni sajttal és tojással sütve, sült gesztenye, gyümölcs.

EGYSZERŰ ÉTLAP

Január 21. Kedd: Kenyérleves, gombásrizs körítéssel. **Vacsora:** Tea, dzsem vajaskenyérrel, sült gesztenye.

Január 22. Szerda: Paradicsomleves, sonkás kocka. **Vacsora:** Vesevelő petrezselymes burgonyával, uborka.

Január 23. Csütörtök: Burgonyaleves, kirántott sertéskaraj paradicsomos káposztával. **Vacsora:** Disznófejsajt ecet és hagymával.

Január 24. Péntek: Halikraleves, töltött metélt. **Vacsora:** Tejbe rizs, alma.

Január 25. Szombat: Karfiolleves, majoránna hús, piritott daraköritéssel. **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Január 26. Vasárnap: Borjücsontleves, nyúl savanykásan zsemlyegombóccal, hájaskifli izzel töltve. **Vacsora:** Magyar sonka tormával, gyümölcs.

Január 27. Hétfő: Gerstleves tejfellel, párolt felsál, babfőzelék. **Vacsora:** Paprikás burgonya virslivel, gyümölcs.

Január 28. Kedd: Húsleves csepegtetett tésztával, főtt hús uborkamártással, piritott tarhonyakörités. **Vacsora:** Sertéskecsnya, alma.

Január 29. Szerda: Gombaleves burgonyametélttel. **Vacsora:** Disznótoros vacsora, alma.

Január 30. Csütörtök: Áttört borsóleves, töltött káposzta. **Vacsora:** Tea, szardellás vajaskenyér, gyümölcs.

Január 31. Péntek: Savanyú tojásleves, makaróni sajttal. **Vacsora:** Burgonya héjába főzve vajjal, gyümölcs.

TŰZ A KONYHÁBAN

— Tűz!... Tűz!... A láng a magasba tör!... Tűz van!...

Mit csináljunk?!...

Ösztönszerűleg vizet hozunk és leöntjük vele az égő tárgyat. Pedig a legtöbb esetben ez éppen a fordítottja annak, amit cselekedni kellene. Sőt, nem csak a fordítottja, hanem egyenesen a legveszedelmesebb, mert fokozza és élesíti a tüzet.

Sok esetben ez a legnagyobb hiba, amit elkövethetünk. Ismeretes, hogy a forró zsír gyakran fog tüzet és sok háziasszony tapasztalhatta már, hogy a tűz a serpenyő, vagy más konyhadény pereme fölött átsap és a forró gőzöket lánggra lobbantja. Ha ilyenkor vizet öntünk rá, a zsír — amint azt minden háziasszony tudja, — nagy iverkben szerteszét fröcskölődik. Ebből világos az a tény, hogy a forrásban levő zsírnak magasabb a hőfoka, mint a gőzölgő viznek.

Mit csináljon tehát az okos háziasszony, ha a zsír, vagy az olaj a lá-

bosban égni kezd? Elfojtja a tüzet. A legegyszerűbben úgy történik ez, hogy eltávolítjuk az edényt a takaréktűzhelyről. Ha a lángok nagyon magasba törnek, vizes kendővel fojtjuk el a tüzet. Nagyon alkalmas erre a célra a mindenféle homok. Éppen ezért nagyon tanácsos, hogy minden konyhában kis láda homok legyen erre a célra tartalékban.

Egyébként a homok minden kiterő félben levő tűz legjobb oltószere.

A benzín, a spiritusz és a petróleum használatánál nagyon nagy óvatosságra van szükség. Ezek a folyadékok azért olyan veszedelmesek, mert normális hőmérséklet esetében is párologni kezdenek. Az ilyen levegővel keveredett gáznak a meggyújtása bujkáló lángokat eredményez. Ha aztán a lángok kiternek: homokkal, vagy vizes kendővel fojtsuk el azokat.

Mit csináljunk akkor, ha a ruhánk fog tüzet? Legjobb, ha a földre vetjük magunkat, mert ezzel az eljárással — a levegő kizárása következtében — a legkönnyebben fojtható el a tűz. Köpeny és takaró, amibe gyorsan

burkolózhatunk, elősegíti az oltási munkálatot.

Hogy az égési sebek mennyire veszedelmesek, bizonyítja az a tapasztalat, hogy a bőr 45 százalékos megégetése következtében — pedig ez még nem is a fele az egész testfelületnek — beáll a fulladós halál. Mert az emberi szervezet nem csak a szájon és orron, hanem az egész bőrfelületen keresztül lélegzik.

Ha égési sebeket szenvedtünk, forduljunk a jól bevált házi-szerekhez, de semmi szín alatt ne akarjuk a fájdalmat vízzel hűsíteni és csillapítani. A forró víz okozta égési sebre táblaolajborogatást tegyünk, e köré egy melegvizes átkötést, amely azonnal csillapítja a fájdalmat. Ha olajjal, vagy zsírral égettük meg magunkat, a sebet liszttel hintsük be. Ez az eljárás enyhíti a kint és megakadályozza a seb felhólyagzását. Ezt az ujjvastagságnyi lisztréteget körülbelül egy óra hosszat hagyjuk az égési seb helyén.

Ha azonban az égési fájdalmak fokozódnak: azonnal forduljunk orvoshoz! Mert nagyon könnyen állhat be — vérmérgezés!

HÁZTARTÁS

Áttört karfiol-leves. Második húslevesben egy szét-darabolt karfiolt puhára főzünk. Amíg fő, besamelt készítünk 4 deka vajból és 2 kanálnyi lisztből, majd a leveshez kavargjuk és tovább főzzük. Ha a karfiol már egészen puha, szitán az egészet áttörjük és jól elkeverve, kellően megsózva, még egyszer forni hagyjuk. Tálalás előtt a leveses tálba elkeverünk 1—2 tojássárgáját jó tejjel, hozzáöntjük a levest. Tálaláskor külön piritott zsemlye-kecskát adunk hozzá.

Boon Cacao

OLCSÓ, TÁPLÁLÓ VACSORA

Füstöltkolbász-leves. Süssünk füstölt kolbászt (lehet főzni is) és vágjuk karikára. Egy zsemlyét vagdaljunk kockára és zsírban pirítsuk meg és a metélt kolbással együtt tegyük levestálba és a már előbb elkészített borsó, vagy bablevest öntsük rá és egy tojás sárgáját habarjuk bele.

Előétel. Virsli burgonyás tésztában. Burgonyás tésztát készítünk a következő módon: ¼ kg. burgonyát sós vízben megfőzünk, azután áttörjük, ¼ kg. finom liszttel összegyúrjuk, a lisztet azonban előbb eldörzsöljük 20 deka vajjal, vagy zsírral és annyi sót adunk bele, hogy kellemes sóíze legyen. Jól eldolgozzuk és félre tesszük pihenni. Ezalatt a virsli forró vízben megfőzzük és ezután hosszában kettőbe, vagy ha hosszú, négybe vágjuk. A tésztát kisujnyi vékonyra kinyújtjuk és akkora darabokra vágjuk fel, hogy az elkészített virsliket beburkolhassuk vele és végeit kissé benyomkodjuk. Kikent tepsibe tesszük és gyors tűznél szép pirosra sütjük. Meleg tálra rakjuk és frissen, forrón feladjuk.

Borjúselet paprikásan. A hússzeleteket mossuk meg, sózzuk be és verjük ki vékonyra, azután hempergessük meg lisztben. Egy serpenyőben forróítsunk vajat, adjunk bele vöröshagyma szeleteket, édes paprikát, tegyük rá a húst és süssük ki, azután öntsünk rá kevés tejfölt, forraljuk egyszer fel és tálra helyezve tálaljuk. Kóritésnek adhatunk apró galuskákat, vagy burgonyát.

Barányfej. A bárány fejét hosszában vágjuk kettőbe, azután ismét kössük össze, levesben főzzük meg és hűtsük ki. Ha megfőtt, a velőt vegyük ki, keverjük el sóval, borssal és berántott petrezselyemmel, töltsük ismét vissza a kóponyába, amelyet borítsunk be egy szelet zsemlyével. A félbárányfejeket kenjük be olvasztott vajjal, hintsük be zsemlyemorzszával, esőpögtessünk rá kevés citromlevet és sütőben süssük ki.

Libamáj aszpikban. Egy szép libamájat megmosunk és besózzuk. Egy sárgarépát és egy vöröshagymát szeletekre vágva egy lábosba teszünk, ráhelyezzük a libamájat, teszünk rá egy jó kanál zsírt és annyi vizet, hogy a májat ellepje. A májat addig pároljuk többször megforgatva, míg egész zsírjára lesül, akkor egészen puha lesz. Aztán szitán áttörjük, adunk bele egy kevés porcukrot, két evőkanál rumot és egy citrom levét és félóraig jó habosra elkeverjük, végül kissé pihenni hagyjuk. Egy formába aszpikot fagyasztunk és a masszát tetszés szerinti alakra ráhelyezzük és langyos helyen tartott aszpikkal körülöntjük és hidegre tesszük. Tálaláskor szépen feldíszítjük és pikáns, vagy tartármártást adhatunk hozzá.

Csirke aszpikban. Annyi csirkét használunk, amennyire szükségünk van. Megtisztítjuk, feldaraboljuk és zöldséggel főni tesszük, megsózzuk és finom borecetot adunk bele, hogy gyengén érezzén rajta. Ha a hús puhára főtt, a levest leszűrjük, a húst kiszedjük és egy formába rakjuk. A levébe egy-két csirkéhez tegyünk 3 lap fehér zselatint és tisztára átszűrve öntsük a formában levő húsról és tegyük hidegre. Tálalás előtt a formát egy pillanatra mártsuk vízbe, vigyázva borítsuk ki és tetszés szerint díszítve adjuk fél. Adhatunk mellé tartármártást.

Szamári úrnak felesleges a kés és a villa...!

Barányhús tejfőllel. Egy báránycombot pároljunk meg kevés vajjal, vöröshagymával és levessel, adjunk bele vagdalt szardellát, citromhéjat és petrezselymet, végül kevés savanyú tejfőlt és még egy negyedóraig pároljuk tovább a húst. Ha teljesen megpuhult, helyezzük tálra és a mártást öntsük reá.

Csuka írósvajjal és petrezselyemmel. A csukát sós vízben megfőzzük, vigyázva tálra helyezzük, keményre főtt tojásokat finomra vágott petrezselyemmel (a petrezselymet kissé vajban kell megpirítani) összevagdalkodjuk és a csukát beborítjuk vele. Tetejét forró írósvajjal öntsük le.

Töltött rostélyos. Két szép nagy rostélyoshoz veszünk 25 deka disznóhúst a combjából és 6 deka szalonnát. A rostélyost megvergetjük, besózzuk és félretesszük. A disznóhúst és a szalonnát húsvágón finomra vágjuk, kevés törött borsot, citromhéjat és hagymát szintén finomra vágva a hússal elkeverünk és ezzel a keverékkel a hússzeleteket megkenjük, összegöngyöljük és forró zsírban hagymával, kaprival, sárgarépával másfélóraig pároljuk. Mikor elkészült, 3 deci tejfelt teszünk bele. Felszeleteljük, rizzsel, burgonyával körítjük és citrommal díszítjük.

Budapest 72, postafiók 46.

Kérjen árjegyzéket és rendelőlapot!

A lakásberendezés legtokéletesebbjét mutatja be a Bútorcsarnok Szövetkezet Üllői-úti helyiségében, a hatalmas méretű belépő és nagy csarnok, valamint az emeleten felsorakozó mintatermekben a szebbnél szebb bútorok, melyek kiváló iparművészek és műiparosok készítményeiből erednek. Egy szemügyörkötető látványos és izléses kiállítást rendeztek. A kiállítás díjtalan. Megtekinthető Üllői-út 18. sz. alatt naponta 8—6-ig.

RECEPTEK

Sajtósrudak teához. 20 deka lisztet, 20 deka vajot, 10 deka reszelt parmezán, vagy trapistasajtot, 10 deka főtt és átpasszírozott burgonyát, 2 deka kelesztett élesztőt öszszegyúrunk. Kinyújtjuk, rövid, széles rudakat vágunk belőle, tojással megkenjük és reszelt sajttal meghintve, sütőben megsütjük.

Dr. Bóér Kálmáné, Budapest.

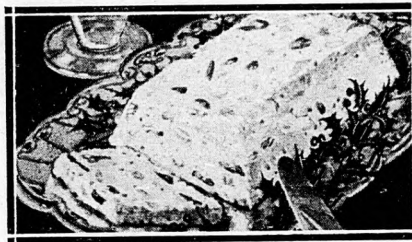
Anyóteszta. 14 deka vajot, 14 deka lisztet, egy tojássárgáját, kevés cukrot, egy csipetnyi só tésztává dolgozunk, majd két részre osztjuk és pihenni hagyjuk. Töltelek: 15 deka vaniliás cukrot 4 tojás sárgájával habosra keverünk, 10 deka darált diót és 5 tojás kemény habját könnyedén az előbbihez vegyítjük. A tésztát kinyújtjuk, pléhre helyezzük, a töltelékkel rákenjük, a másik lap tésztát ráhelyezzük, tojássárgájával megkenjük és lassú tűznél megsütjük.

Rosustingl Ferencné, Nagylózs.

Lisztorta. Tíz tojás sárgáját tíz kanál porcukorral habosra keverjük, hozzáadjuk a tíz tojás kemény habját és 8 kanál lisztet lassanként közé vegyítünk. Ha jól eldolgoztuk, fél csomag sütőport adunk bele és torta-sütőben megsütjük. Ha kihült, három részre vágjuk és a következő töltelékkel töltjük: három tojás sárgájához adunk három kanál erős feketekávé, 5 kanál porcukrot, feldeci vizet, 8 tábla csokoládét, fél rúd vaniliát és az egészet sűrűre főzzük. Ha kihült, 10 deka darált diót, 10 deka habosra vert vajot keverünk közé. Ezzel megtöltjük a lapokat. Tetejére külön krémet készítünk. Egy deci vízben három tábla csokoládét 25 deka cukorral sűrűre főzünk, ezzel a torta tetejét és oldalát bekenjük. Tisztított, hosszúkra vagdalt mandulával behintjük, hogy a torta tuskés legyen. Igen finom és szép torta.

„Kényes háziasszony.“

Mandula-torta. Nyolc tojássárgáját 14 deka porcukorral habosra keverünk. A keményre felvert 8 tojás fehérjét könnyedén közé keverjük, végül 14 deka hámozott, darált mandulát és 5 deka finom lisztet teszünk bele. Zsírral kikent, liszttel behintett formába öntjük és megsütjük. Töltelék: 3 tojás sárgáját tetszés szerint porcukorral tűzön gőz felett pár percig főzzük. Ha kissé kihült, adunk hozzá 15 deka vajot, 4 evőkanál erős feketekávé. A tortát 3—4 lapba vágjuk, a töltelékkel megtöltjük a tetejét és oldalát is bevonjuk és hosszúra vagdalt fehér mandulával meghintjük. Fogolyán jegyzőné, Szeghalom.

Vagdalt hús tálalása

Hänklisch. Kenyér-sütéskor a szép fehér kenyértésztából körülbelül két kovász nagyságú tésztát egy darabban 5 deka zsírral jól eldolgozva megkelesztjük. Egy rendes nagyságú tepsiben egy ujjnyi vastagra (nem vastagabbra) kinyújtjuk, zsírozott tepsibe tesszük és ott ismét megkelesztjük. Két-három egész tojást felverünk, ezzel a tésztát megkenjük, 15 deka finom füstölt szalonnát felújnyi vastagra és két centi hosszúra vágunk, ezzel a tésztát sűrűn berácsoljuk, kissé megsózzuk és szép pirosra megsütjük. Sütés közben késsel egész gyengén megbarázdáljuk, hogy a szalonna leve jól a teszta közé süljön. Melegen azonnal tálaljuk, sört adunk hozzá. Kitünő tizórai.

Monoray Ödöné, Hatvan.

TANÁCSOT KÉRNEK

Kedves olvasótársnőim közül ki tudná Torday-Grail Erzi: „Tél tündére“ c. ifjúsági daljátékát megfelelő biztosíték ellenében rövid időre kölcsönadni, vagy eladni, esetleg — ha még kapható — a kiadót megjelölni? Szívesen venném, ha kedves olvasótársnőim által jónak talált, hangulatos és elemi iskolás gyermekkel előadható 3 felvonásos daljátékok címét is közölnék velem. Hasonló ügyben készséggel viszonzom k. olvasótársnőim szíveségét. Hálás köszönettel!

Lenkei Pálné, Szeghalom, R. kat. iskola.

Azokhoz a kedves olvasótársnőimhez szeretnék kéréssemel fordulni, akiknek Németországban, vagy Ausztriában ismerőseik, vagy rokonaik vannak, s akik közül valaki hajlandó volna hetedik gimnázista fiamat akár díjazás, akár csere ellenében (akár leány, akár fiú) a nagy vakáció alkalmával magához fogadni, hogy a német nyelvből gyakorolhassa magát. Államot lakásunk Debrecenben van, de a nyár nagyobb részét Tokajban töltjük. Szív. üdv.

Daku Jánosné, Debrecen, Eötvös-u. 70.

Nagyon hálás volnék azon kedves előfizetőtársnőimnek, aki jó tanácsával segítene egy kezdő, tapasztalatlan baromfitenyésztőt. Különösen azon kedves olvasótársnőim tanácsát kérném, akik régebbi idő óta foglalkoznak fajbaromfitenyésztéssel. (Leghorn, Izland.) Két hónappal ezelőtt vásároltam jobb tenyészetből Leghorn tenyészállatokat. A megérkezésük után egy hétig 65—70 gr.-os súlyú tojásokat kaptam, ez azóta megszűnt. Néha egy-egy tojást kapok, de ezek csak 50—60 gr. súlyúak. Nem tudom megérteni, hogy mi az oka ennek. Az étkezésük a következőkből áll. Reggel: zab, árpa, búzaacsó, délben: lágyleledel, tők, sárgarépa, kalarábé, burgonya, árpa, kukoricadara és búzakupával vegyítve. Este kukoricát kapnak. Hetenként kétszer főtt húsdarabkákat. Különféle módszereket olvastam az etetésükre vonatkozólag, de hogy a gyakorlatban melyik válik be, azt csak azok a kedves olvasótársnőim tudnák megmondani, akik már rég foglalkoznak a tenyésztéssel. Szíves jó tanácsukat várva, vagyok sok üdözlettel:

„Egy tapasztalatlan gazdaasszony.“

Lapunk 1929. évi bekötési táblája 3 pengő előzetes beküldése ellenében már kapható kiadóhivatalunkban.

Kedves olvasótársnőimtől kérem, ha nem okoznék nagy fáradságot, a következő dalok szövegét: „Milyen szép, hogy mi megtaláltuk egymást ketten“, „Ne bántuk egymás szívét, kacagva váljunk el hát“, „Az a fehér-róza vélem hull a sírba“. Hálás szívvel viszonzom szíveségüket.

„Legkisebb Horváth-lány.“

FÓZÉSRE, SÜTÉSRE, EVÉSRE

Boon csokoládé

OLCSÓ ÉS KITÜNŐ

Hideg rizs mogyoróval. Két liter tejben negyedkiló rizst puhára főzünk. Negyedliter tejszint felverünk habnak, negyedkiló cukrot jól megpirítunk, egy deci vízzel feleresztjük s ha széjjelfőtt, a rizs közé keverjük. 18 deka mogyorót a sütőbe teszünk, hogy leperegjen a héja és kissé megpiruljon a mogyoró és megdarálva szintén a többihez adjuk, végül a habot és annyi cukrot, hogy jó édes legyen. Felhalmozzuk tálba, olyan formába, mint egy bomba, felül jól meghintjük darált mogyoróval, gyümölcs-csel körülrakjuk és jégre állítjuk. Csonka Dánielné, Pécs.

Kenyér-sütés almával. Igen kitünő kenyeret készíthetünk, ha burgonya helyett ugyanannyi almát reszelünk bele, természetesen héjazva és nyersen reszelve. Igen tápláló kenyeret nyerünk.

Medveczky Gézané, Rákosszentmihály.

MŰASZTALOSNÁL

50 háló, ebédlő, uriszoba kész áru raktárban megtekinthető. Hitelképes vevőknek fizetési kedvezmény. 42 éves cég. III. Tóth Kálmán műasztalos, IV., Semmelweis utca négy

Különféle fajta gyökeres szőlőtöket, téli fajsőlőtöket szeretnék beszerezni a tavasz folyamán s miután az Unghváryak faiskolájában nem találtam, kedves olvasótársnőmet kérem, ajánljanak egy céget, hol e szükségletemet beszerezhetném. Kérem szíves tanácsukat továbbá arranzéve is, hogy hosszú távollétem alatt teljesen megpenészesedett és befőtllével leöntött fehérneműm mivel lehetne kitisztítani. Szíves értesítésükért előre is hálás köszönet:

özv. Huszár Jánosné, Dunaszent-benedek.

Alábbiakra vonatkozólag kérem kedves olvasótársnőim szíves felvilágosítását: 1. A csemegekereskedésben kapható rák-konzervekből milyen hideg, illetve meleg ételek állíthatók elő s hogyan kell azokat elkészíteni, illetve tálni? 2. Legjobb rák-konzerv? 3. "El-e még az öreg cigány" című dal teljes szövegét lapunk útján közölni. Köszönettel és üdvözlettel „Költészet és gyomor.”

Reménykedve fordulok kedves aszszonytársaimhoz, talán ezen az úton gyógyulást találhatok. Két éve gyomorsavtúltengésben szenvedek, orvosi kezelést igénybevettem, rengeteg szódabikarbónát szedtem, hatástalan maradt. Ha valaki e betegségből ki-gyógyult volna, kérem, közölje orvosa címét, örök hálára kötelez.

„Egy soproni előfizető.”

DARMOL
CSOKOLÁDÉS HASHÁJTÓ
Egy próbacsomagolás csak 14 fillér

ÜZENETEK

„Ügyetlen”. Kedves fiatal barátom, a sors kegyetlen szeszélyéből a mi nemzeti zászlónkat, melynek Ön is egyik kezdő katonája, ma még lent csapkodják a viharok s a büszke vár tornya kopaszon áll, mert még nem tűzhették ki akaratumk szerint dicsőségünk szimbólumát. Milliók szeme kíséri innen és a határon túlról fiatal-ságunk minden mozdulatát, amelytől mindannyiunk sorsa függ. És akkor, mikor az egész magyar élet kunguti és ostromolja az Igazság kapuját, mert mind szűkebbre szorul körülötte az élet lehetősége és fullasztja a kényszer rabsága: akkor „ügyetlen” szerelmi problémák háttérbe szorítják, ellankasztják a maguk erejét, amelyek egyedül támaszkodhatunk és számíthatunk. Nem akar ez leckéztetés lenni, kedves kis barátom, mert ki ne időzne el szívesen a kiváltságos ifjalság szerelmi problémái mellett, amely mindenkor meghatódottságot és megértést vált ki belőlem. Ki ne tudna gyönyörködni a tavasz bimbófakadá-sában és kit ne szomorítana el az

örökös tél zimankós zuzmaráival? De most valahogy úgy érzem, hogy minden érzésünk beleolvad mindnyájunk gyászába és minden más eltörlül mellette. Kis ellentétek, surlódások: nem problémák s ha akarjuk, a siron innen minden jóvátehető, mindenne van bocsánat. Az a kislány, mint le-veléből karakterét megállapíthattam, a szó szigorú értelmében igazi derék „katona” leány. Egyenes, frappáns válasza méltó hozzá és büszke lehet reá, aki meg tudja hódítani. Hogy mi-ként lehet hozzá méltó és hogyan tudja visszahódítani, erre Önt nem kell kitanítani. Annyit majdnem bizonyosan megállapítottam, hogy az el-hidegülés csak szülőlagos, mert kül-lönben nem engedte volna meg, hogy továbbra is meglátogathassa és bebi-zonyíthassa, hogy méltó hozzá. Tehát kizárólag Öntől függ, kedves barátom, hogy ebben a komoly kisleányban tud-e maga iránt olyan érzést ébreszteni, amely még a szerelemnél is több. Megmondhatom, hogy az a kis-lány nem azt várja magától, hogy szüntelen szerelmi tirádákat zengjen, hanem elvárja, hogy e mellett a probléma mellett azt a másikat, melyért őseink nem egyszer áldozták fel emezt — szolgálja szívének, lelkének és tu-dásának minden parányi atómjával, hogy egy nagy és boldog országnak fénye sugározza be azt az utat, melyen két fiatal szív nem kerülheti el egymást. Szív. üdv. Szerk.

Hálával és köszönettel sorozzuk kedves emlékeink közé az alábbi so-rokat. Nem választottuk ki, hanem egy napi postánkból sorshúzással ajándékoztuk meg velük magunkat. Így szólnak e kedves levelek:

„Igen tisztelt Főszerkesztő Úr! Alig három nap múlva, az előfizetés meg-újítása után, csomagot hozott a posta. Vajjon mi az? — kérdeztem magam-tól, — hisz nem rendeltem semmit! Talán valami tévedés? Mikor jobban megvizsgáltam, a Magyar Uriasszonyok Lapja pecsétjét fedeztem fel rajta. Most már gyorsan felbontottam, de a bámulattól, elragadtatástól és örömtől alig tudtam szóhoz jutni. Há-lás szívvel köszönöm Főszerkesztő Úr-nak ezt a gyönyörű kézimunkát, mely finom anyagával, izléses mintájával a legpazarabb szépségű szobának is dí-szére válik. A kedves figyelem, hogy oly gyorsan elküldötték, még külön is köszönetet és hálát érdemel. Bár rö-vid egy éve vagyok előfizetője e ma-gas kulturájú, szívhez szóló lapnak, de annyira megszerettem, hogy min-den ismerősömmel igyekszem megis-mertetni nivós lapját, hogy az olvasók megelégedett és boldog táborát sza-poríthassam.

Még egyszer megismétlem hálás köszönetemet és szíves üdvözlettel maradok hálás előfizetője

Rochel főmérnökné.”

Nincs szebb a természetes üde arcnál!

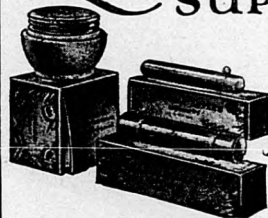
Minden öntudatos hölgy nagy gondot fordít a külsejére, miért is azt hozzáértéssel vonzóvá tudja tenni az üde leheletszerű arcpr és az élő meleg diszkrétan pirosított ajkak segítségével.

A „Khasana Superb arcpirosító” előkelő, de feltűnésmentes arcprit kölcsönöz s használatnál csodálatot kelt. A „Khasana Superb” nem kö-zönséges pirosító szer, mely a használatot kö-vetű pár pillanat alatt elveszti eredeti narancs-sárga színet és természetes pirra változik át. A színárnyalat vagy sötétebb vagy világosabb formában jelentkezik sugározó vagy lehelet-szerű finomságban, de mindenesetben az arebű eredetiségéhez alkalmazkodik.

A „Khasana Superb ajakpr” sem ad Önrök a természetes ajakpirosságnál többet, mindkettű ellenáll az esőnek, viharoknak és csoknak egy-aránt. A tükör meg fogja Önt győzni arról, hogy ezen segédeszközzel egy felismerhetetlen módon elérhető természetes, bájos színezést érhet el anélkül, hogy bárki a „Khasana Superb” használatát még csak sejtethetné is.

„Khasana Superb Ajakpr” ciselált hüvely	P 2.40
Elegáns csaváros	P 4.70
Hozzávaló betűt	P 2.0
Krém, elegáns téglályban	P 3.50
Partöm, 10 gr. P 3.60, 20 gr. P 7.20,	
50 gr.	P 11.60
Compact puder	P 2.70
Nappali krém	P 2.50
Goldkrém	P 2.50

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

DR. M. ALBERSHEIM FRANKFURT M.-LONDON
Magyarországi központ: Mihály Ottó gyogyárú-nagykereskedés, Bpost. VI., Podmaniczky-u. 43.
Telefon: Automata 122-44.

„Kedves Főszerkesztő Úr! A gyö-nyörű ajándékot megkaptam, fogadja érte hálás köszönetemet. A kedves és szép „Magyar Uriasszonyok Lapját”-t nagyon szeretem és mindig örömmel várom megérkezését.

Boldog újévet kíván szívélyes üd-vözlettel báró Ivánka Gézané.”

„Makkói úriasszony”. Gyantákkal való szűrletlenítés csak erősíti a hagy-mákat és a szörzet utánpótlását gyor-sítja. Ezért csak a végleges hajlávó-lítást ajánlom, mely villannyal tör-ténik. Üdv. Szerk.

„**Régi előfizető**”-nek küldöm az „Ördögpirula” receptjének kétféle készítési leírását: 1. **Veszünk 25 deka** tisztított, darált mandulát és ugyanannyi vaniliás cukorral összekeverjük. Annyi tojásfehérjét veszünk hozzá, hogy összeálljon és golyócskákat formálunk belőle. Ekkor cukorral vegyített reszelt csokoládéban forgatjuk s papírra helyezve megszáritjuk. 2. A szükséges hozzávalók: 5 deka darált mogyoró, 3 evőkanál méz, egy citrom héja reszelve, fél narancs leve, egy kávéskanál törött fahéj, egy evőkanál rum, kevés reszelt csokoládé. A csokoládé kivételével az összes hozzávalókat félórán át főzzük, míg kellő sűrű lesz. Mogyoró nagyságú golyócskákat formálunk belőle, csokoládéban megforgatjuk és megszáritjuk.

Sajnálatomra a „pörkölt-torta” receptjét nem ismerem. Üdvözlettel
Ifj. S. Gy.-né.

„**Mimóza.**” A gesztenyepüré receptjét szívesen küldöm: Fél kgr. gesztenyét meg kell főzni s ha puha, meghámozni, reszeljen hozzá két szelet csokoládét, adjon hozzá porcukrot ízlés szerint és két evőkanál rummal, két evőkanál tejjel az egészet jól kavargassa össze és burgonya paszirozón nyomja át. (Ennek hiányában tesztáreszelő is megfelelő.) Azonnal arra a táltra helyezze, amelyben tálalva lesz. Három deci tejfölből kemény habot kell verni, megcukrozni és a gesztenye körül felhalmozni. Ezen mennyiség 4—5 személy részére elegendő. Lehet csokoládé és rum nélkül is készíteni csak tejjel, de arra vigyázni kell, hogy a massa sem puha, sem kemény ne legyen. Üdv. „Tanácsosné”.

„**Ujpesti előfizető.**” A pikkelyes sömört eredményesen a következőképpen gyógyítottam. Hat egymásután következő napon keresztül 5%-os jódinktúrával vékonyan beecseteltem, napközben Höfer liladoboos hintőporral beporoztam. Ezalatt az idő alatt a sebet lehetőleg víz ne érje. Tíz nap múlva a sömör teljesen eltűnt, nyoma sem volt látható. Üdvözlettel
„D. G.-né, Tóváros.”

„**Tanyai asszony.**” Nagyanymtól örökölt valódi francia marcipán receptje a következő: 25 deka édes mandulát és 5 deka keserű mandulát (sárga-, vagy őszibarack-mag is teljesen megfelel az utóbbinak) leforrázunk és héjától megtisztítva, mozsárban péppé törjük, miközben kevés narancsvirágvízzel (lehet közönséges víz is) csak éppen annyira locsolgatjuk, hogy az olajat a mandulából ki ne vonjuk. Azután 30 deka porcukorral szitán összevegyítjük. Torta díszítéshez a marcipánnak általában lágyabbnak kell lenni, mintha formázni akarjuk. A burgonya-alakra formázott marcipánt kakaóban meghempergetjük. Szívélyes üdvözlettel

S. H. Imréné, tanár neje. Bpest.

„**Egy barna asszonynak.**” Fehér szörme tisztítására ajánlhatom az alábbi módszert: Tiszta, zsirmentes, sebbenzint veszünk. Egy kis sóval és nagyobb mennyiségű sima nullás liszttel rántászerű pépet készítünk. Ezzel a péppel addig dörzsölgetjük a szörmet, míg minden piszkot magába szed és teljesen kifehérfíti a szörmet. Ha ezzel elkészültünk, a szörme két-két sarkát ketten fogják meg, feszítsék ki és tiszta nádpálcával felváltva, hol az egyik, hol a másik veregesse, míg megszárad és a szörmeszálak felmagasodnak. Ugyancsak hasonló módon kell tisztítani a berlinerből készített kis állatkákat, azzal a különbséggel, hogy sőt nem kell beletenni és nem pálcával veregetjük, hanem egy tiszta ruha segítségével dörzsöljük szárazra és bolyhosra. Szív. üdv.

„Egy barna leány.”

„**Bálozó kisleány.**” Túlerős hónaljazódását véglegesen Röntgen-besugárzásokkal lehet megszüntetni. Szakember kezében az eljárás teljesen veszélytelen. Üdv. Szerk.

Cigányosan tanítok zongorázni magyar népdalokat, művészi futamokkal, kotta nélkül. Felőtteknek legjobb módszer. Gyors és biztos eredmény. Zongoratanítóné. I. Orbánhegyi-úton, Tóth Lőrinc-ú. 28.

„**Magyar nótakedvelő.**” Szívesen vagyok segítségére kedves olvasótárs-nómnak most, mikor leánykájának magyar nótá tanítót keres. Az én leánykámot öt évig kinoztam klasszikus zenével s bizony nem sok eredménnyel. Végül már meguntam a velejáró sok anyagi áldozatot és egyik ismerősöm ajánlatára Dezső Gábor zeneszerzőhöz (Budapest, VIII., Szigony-ú. 16b I. em. 18.) vittem magyar nótát tanulni. Három hónap alatt csodaszépen játszotta már a szebbnél szebb magyar nótákat, melyekhez leánykám maga szerkesztette a művészi kíséretet. Dezső Gábornak sajátos módszere van, melynek segítségével bárkit (teljesen kezdőket is) 3—4 hónap alatt megtanít művészien magyar nótákat zongorázni s ezekhez tökéletes kíséretet szerkeszteni. Az eredményen felbuzdulva, magam is tanítványa lettem. Módszere nálam is kitűnően bevált.

„Egy budai asszony.”

„**Mária.**” Akinek bizonyítványába alkalmaztatója azt írja, hogy „megbízható és saját kérelmére lett elbocsátva”, az dicséretes és ezen bizonyítvány után bárki alkalmazza. Üdv. Szerk.

„**Melyiket szeressem.**” Nem foghatjuk a sors fatális alakulására a történendőket, amiknek irányítása mégis csak tőlünk, akaratunktól, elhatározásunktól függ. Ha úgy gondolná, hogy súlyos áldozatot kérek, mikor azt tanácsolom, jelenlegi elhatározását ne a szívtől tegye függővé, hanem gondoljon az esküjére, amit nyolc évvel ezelőtt mondott el, felesleges volna minden további mondanivalóm. Az én véleményem a házasságról megdönthetetlenül szilárd. A házastársak egymás iránti köteleességén kívül nem ismerek alkudozást, sem semmiféle mentőkörülmenyt, még a szív jogaira való hivatkozást sem és talán ezt a jelen esetben a legkevésbé fogadnám el a házasság felbontásának indokál, mert feltételezem, hogy a szívére hallgatott akkor is, mikor házasságra lépett. Semmi súlyosabb panaszt nem hoz fel levelében férje ellen s mégis érzem, azt várja, hogy biztatást nyerjen egy új házasság kötéséhez. Nem, Nagyságos Asszonyom, az esküjét senki sem vetheti le, úgy mint egy ruhát, hogy másikat vegyen fel helyette. Nagyságos Asszonyom akkor lesz hü önmagához, ha ezt az új érzést megtagadja, még akkor is, ha lemondásába kerülne, ha szenvednie miatta. Még nem lehet olyan krónikus a baj, hogy ne tudna megbirkózni vele. Talán minden második ember életében fordul elő hasonló érzedéprezzszió, de ez ellen lehet védekezni. A tiszta látásunkat elhomályosító illuziókat szét kell szagatni, hogy elcsendesüljenek az érzések viharai. Akinek nyolc év alatt nem volt panasa, az felelősséggel tartozik élettársa további nyugalmaért, akivel egy volt gondolatban. Ez a megállapítás észszerű elhangzott közhely, de mindig felmerülő aktuálitása bizonyítja megdönthetetlen igazságát. Hol a szív kilengéseket mutat, ott az ész van hivatva rendszabályokat alkalmazni és vissza kell vezetni a kitörni készülő érzések áráját az élet ritmikusan folydogáló medrébe. Aki nem engedelmeskedik intéseinek, nem törődik a valóság elengedhetetlenül bekövetkező kiábrándulásaival, azt hasonló esetben igen fájdalmas, szomorú megaláztatások érhetik, amelyet minden bizonnyal undor és csüggedés követ. Szeretnék a nyugalmaát fenyegető vihar elé vitorlát vonni, hogy fellegjám, megmentsem az elmerülés veszélyétől. A legsötétebb színekkel szeretném megfesteni azokat a veszedelmeket, amelyek érhetik, hogy összehasonlítsát tehesen a mostani csön-des, békés nyugodt élete és egy másik élet között, amelyet képzelete káprázatos színekkel látta. Ha úgy gondolja, hogy az eddigi nyolc év olyan nyomtalanul futott le, hogy a lelkében nem maradt utána semmi, akkor saját meggyőződése, kívánsága szerint intézheti sorsát. De ha csak egyetlen gondolata belekapcsolódott az elmúlt

PURGO
CSOKOLÁDÉ
A HASHAJTÓK KIRÁLYA

évek sorozatába és azt nem tudja úgy leszakítani, hogy ne érezzen önvádat, igen meggondolandónak, megfontolandónak tartom, hogy melyik érzését kövesse: a mostani újkeletűt, vagy a nyolc év előtti. Mindennél elítélendőbb vandalizmus, mikor a harmóniát, nyugalmat, békét zúzzák össze az emberek és az embert akkor rántja le az egoizmus legteljesebben, mikor az én mindenkiről megfélekedik és érzéketlenül tapos át mások életén. Mielőtt bármiképpen döntene, — hiszen én nem akarom befolyásolni elhatározását, — arra kérem, gondolatban élje még egyszer végig a házasságában eltöltött nyolc év eseményeit s ha férjében csak egyetlen olyan tulajdonságot fedez fel, amelyet becsülésre érdemesít, úgy hiszem, nem lesz nagy áldozat, hogy továbbra is hűséges társa maradjon. Akkor elmondhatjuk, hogy van olyan gordiusi csomó is, amelyet nem kell ketté vágni, önmagától is megoldódik. Szív. üdv.

Szerk.

„**Rya Speranza**”-nak küldöm az alábbi nóta szövegét. Szövegét Szenes Andor írta. Zenéjét Kóla József.

Még ma csupa szerelem a rétv,
Kacag az ibolya feléd.
Csuda szép, csuda kék fenn az ég.
Már ott túl a hegyeken a táj
Szomorú temetője vár.

Jön az ős, hol a tűz, hol a nyár?
Van néha úgy, hogy fáj a szívünk,
Van néha úgy, halvány a színünk,
Van néha úgy, magunkba járunk
S úgy visszavárunk
Egy régi szót!
Ha csókra hív az esti szél is
Ugy vár a szív s mi sirunk mégis,
Van néha úgy, egy hervadt róza
Ezerszer többet ér, mint az új csók.

Más volt az a tavaszi varázs.
A hamu alatt a parázs minék itt?
Sohasem melegít... Kár,
Hogy összedült a mesevár,
És öre a kedvese vár,
Szivemért csak a gúny lett a bér.
Ref. Van néha úgy... stb.

Kottája Nádor Kálmánnal (IV., Károly körút 8.) és Rózsavölgyi és Tárjánál beszerezhető. Üdv.

Diószeghy Laura.

„**Mezei vadvirág**”-nak küldöm a kért dal szövegét:

Nem megyek el a templomba,
Hogyha téged esketnek.
Ne tudja meg soha senki,
Hogy fáj mind a kettőnknek.
Mert ha én is elmennék,
Mert ha én is ott lennék,
Tudom lsten, hogy zokognánk
[mind a ketten.]

Ólmos eső verdesi a
Legényszobám ablakát.
Azt mondják, hogy nem vagy boldog,
Azt suttogja a világ.
Szép asszony lett belőled,
Jó asszony lett belőled,
Istenem, csak ne zokognánk
[mind a ketten.]

Üdv.

Diószeghy Laura.

Süssünk, **VENUS** Kókusz Ételszírral.
Főzzünk a Dietikus
100%-os garantált zsirtartalommal. Minden fűszer és csemege-üzletben kapható.
Gyártja: **Olajművek Rt. Kohn Adolf és Társa**
Budapest, V., Zoltán ucca 16. sz. :: Telefon 208-22 vagy 257-68.

GRAFOLÓGIA

A fájdalom. Kiforratlan egyéniség. Ma még kissé nyugtalan, habozó, álmodozó, de megvan benne egy munkás életre felkészült nő számos erénye. Elsősorban arra kell törekednie, hogy érzékenységéről, amellyel sűrűn jár együtt a megbántottság tudata, minél előbb leszokjon.

Palonia (vagy ehhez hasonló, elferdített betűs jelige). Kétségeskedő, tünődő lélek, akit gyakran ejtenek hatalmába ismeretlen vagy túlzott sejtések. Vallásos érülete nem zárja ki az emberekben való bizalmatlanságot. Emiatt már sok keserűsége volt. Finom disztinkcióra hajlamos és szereti a magasabbrendű szórakozást. Fiatalabb korában súlyos betegségen esett keresztül. Lehet, hogy öntudatlanul még ma is a kiállott szenvedések hatása alatt áll néha.

Tamara. Határozott, komoly, őszinte jellem. Rendkívüli vonzalommal viseltetik az irodalom és a zene iránt, amiben nem felületes élvezetet, hanem az egyénisége teljesebb kiélését keresi. Egyetlen férfi van a környezetében, aki megérti és méltányolja. Világos színezetű, derűs lélek.

Gyermekrejtvény megfejtése

Lapunk múlt évi december hó 10-i számában közölt képrejtvényt alább felsorolt kis pajtásaink fejtették meg helyesen, kik közül sorsolás útján szép meséskönyv-ajándékot nyertek:

Császár Vili és Emmike Székesfehérvár, Miklós Mária Zánka, Nyerkes Mariska és Pista Dövény, Pócsa Minci és Pubi Kenyeri és Kreszányi Sárika Budapest. A helyes megfejtésért a következő kis barátainknak megküldtük a „Fütyös Ferkó” és „Hóskakas” kis meséskönyvet: **Bergoffer Laci Zalaegerszeg, Czégényi Klárka Gyula, Nagy Duciika Aszód, Noe Jenő Pinkamindszent, Végh Terike Pestszentlőrinc, Moldvay Luluka, Babyka és Tibike Gyoma, Bacsy Ferenc Debrecen, Szirmay Dezsőné kis**

21 éves ifjú. Határozott életcél felé törekvő, reális gondolkodású fiatalember. Rendkívül ambicionálja, hogy valami munkával kiváljon az átlagból és láthatóan foglalkoztatja is egy technikai elgondolás, aminek kibontakozásához még sok tanulmány és kedvező életkörülmények szükségesek. A mai ifjú nemzedék léhaságától úgyszólván egészen mentes.

„**Az élet értelme**”. Nagyon ambiciózus. Irodalomkedvelő. Kitűnő zenei hallása van. Kis barátnői nagyon szeretik.

Égő kíváncsiság. Tetszeni és feltűnni vágyó, de a vágyak nincsenek arányban az eddig szerzett műveltséggel, sem az anyagi eszközökkel. Erős önképzés után komoly és tartalmas szellemmé fejlődhetik. Kissé túlzott bizalommal ajándékozza meg az embereket. Kellemes külseje és vonzó hangja van.

Tűzliliom. Inkább komolykodó, mintsem komoly természetű. Az élet minden apró ajándékának örül. Nagyon fiatal és mindenkinek hisz, aki szép szóval közeledik hozzá. Pontos és takarékos. Nagyon szereti az édeséget. Ha tőle függne, mindennap táncolna. (Folytatjuk.)

huga Mucsony, Glatz Béluska Budapest, Kolesza Mucika Budapest, Hantzmann Magdus Budapest, Villax Lacika Bares, Penkála Tibi Budapest, Bartal Ila Tápíószele, Lóza Jenő Székesfehérvár, Mencez babák Budapest, Korányi Etelka Mezőkövesd, Zsenits Erzsike Mezőberény, Kusz Sándor Kispeszt, Bárány Klárka Szolnok, Kuthi Józsefné gyerekei Celldömölk: Kruspach Brigitta Budapest, Bresztovanszky Márta Budapest, Dittrich Bubi Baja, Gramling Ildikó Baja, Klein Gitta Tapolca, Kovács Irénke Mezőtúr, Kodák Jusztinka és Sybilla Tornanádaska, Gály István Parád, György Olga Kispeszt, Szabó Lalika Farád, Fodor Jenő Sátoraljaújhely, Panjik Tóth Éva Gyula, Damesó Erzsébet Csépa, Mesterházy Erzsébet Püspökánad, Mihálydeák Olga Gáva, Botár Livius Balatongyörök, Monez Irén Kaposvár, Kevély Emma Rákospalota, Téby Józsefné gyerekei Kiskunfélegyháza, Onuska Etelka Sátoraljaújhely, ifj. Bonesér Lajos Felsődobsza, Zelenák Jánosné gyerekei Rákosliget, Gila Józsiika Szegvár, Ladomérszky Erzsébet és Józsiika Abaújszolnok, Váróczy Jolika Cegléd, Obetkó Cica Veszprém, Mihovics Olga Nyiregyháza, Kovácsovits Józsiika Hódmezővásárhely, ifj. Schulek Dezsőke Diósgyőr, Galli Éva Békéscsaba.

„Tökéletes és mégis olcsó a

Sanalbin

FOGPÉP ÉS SZÁJVÍZ

mely a Magyar Fogorvosok Egyesületének ellenőrzése mellett készült.

APRÓHIRDETÉSEK

E rovatban kizárólag előfizetőink privat hirdetését negyedévenként egyszer, 15 szó terjedelmig díjtalanul közöljük le. Jelíges hirdetés esetén 1 pengő a hirdetéssel egyidejűleg beküldendő, a beérkező válaszlevelek továbbítására. Nem előfizetőink részére a hirdetés díja szavanként 10 fil.

Persza- és más szönyegek szakszerű és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközölök. A lap előfizetői részére 10 százalékos kedvezmény. Cím: Tcharhoukian Vosdanik, Bpest, IV., Városház-u. 10. (Pilvax-köz 6.) Telefon: Aut. 897-86.

Idősebb németül tudó nőt, ki a gyermekeket szereti és foglalkozik velük, délutánra alkalmazok. Dr. Barabásné, IX., Üllői-út 86.

Idős nőt, vagy férfit pénze kama-táért teljes ellátásban részesítenék. Állami tanító, Debrecen, 2. fiók 13.

Perfekt angol úrileány délelőttre gyerekek mellé ajánlkozik. Címe: „Úricsalád“ jelíge alatt a kiadóban.

Fiatl, gyakorlott, intelligens, szü-letett német leány ajánlkozik kitiűnő bizonyítványokkal nagyobb városba. Mítzi Wolfram, Szabolcs, u. p. Balsá.

Két tagból álló háztartáshoz kere-sek tisztességes, fiatal, perfektül főző, szépen kézimunkázó nőt. Leveleket „Otthonra talál“ jelíge alá kiadoba ké-rek.

Idősebb, disztingvált, r. kath. úri-nő, szép nyugdíjjal, kellemes otthon-nal, 60—65 éves, jó megjelenésű, ma-gas termetű, nyugdíjas főtisztviselő, talpig úr ismeretségét keresi házasa-g cseljából. Jelíge: „Elvált kizárva.“ Leveleket a kiadóhivatal továbbít.

Iparművész házakhoz ajánlkozik oleső díjazás mellett, mindennemű kézimunka, lámpaernyő, fehérnemű-javítás is elvállal. Telefon: 162—94.

Csinos megjelenésű, jó állásban levő, ingatlan és készpénzhozománnyal rendelkező huzomat férjhez adnám 35—38 év körüli, lehetőleg nyugdíjas állású úriemberhez. Teljes című leve-leket „Barna leány“ jelíge alatt a ki-adóhivatal továbbít.

Háztartásban jártas, jól főző, intel-ligens nőt keresek azonnali belépésre. Németül és varrni tudó előnyben. Dr. Krecsányiné, III., Timár-u. 32.

Gyerekek mellé, vagy idősebb esal-dhoz ajánlkozik fiatal leány, ki né-metül is beszél. Cím: Szettler Ilonka, Pestszentlőrinc, Kossuth-u. 69.

Lakás Budapesten, Tisztviselőtele-pen, egy szoba, konyha, őrésen, vagy bútorozva, május elsejétől albérletbe kiadó. A nyári hónapokra, vagy a jövő tanévre gazdatisztné úrileányo-kat teljes ellátásba, esetleg bútorozott szobába, elfogad. Cím: Dr. Smocer, Szigetvár.

Keresek azonnalra jó bizonyítvány-nal rendelkező mindenek leányt. Cím: Enyingi Gözmalom, Enying.

Mindenhez értő szabónő úriházak-hoz ajánlkozik napi 3.— P díjért. Özv. Killinsné, Budapest, Pongrác-telep XVII. 97.

Horgolt, ekrű, nagyméretű, gyö-nyörű mintájú ebédlőasztal-terítő 80 pengőért eladó. Cím: „Kispest“ jelíge alatt a kiadóban.

Komoly úrileány idősebb házaspár-hoz, vagy gyermekek mellé ajánlko-zik. Cím: „Meleg otthonra vágyom“ jelíge alatt a kiadóban.

Németül beszélő, r. kath. vallású, komoly úrileány társalkodónőnek, ház-vezetőnőnek, gyermekek mellé ajánl-kozik. Címe: „Igéneyei nincsenek“ jel-íge alatt a kiadóban.

Keresek azonnalra 20 év körüli tisztességes, szolid, német leányt, ki a háztartásban is segítkezik és kis-leányommal foglalkozik. Balogh Lászlóné, Martonvásár.

Fiatl, jó megjelenésű úriasszony, háztartás vezetéséhez kitiűnően ért, házvezetőnőnek ajánlkozik gyermekek-ten családroz, vagy magányoshoz, le-hetőleg Budapesten. Címe: „Buda-pest“ jelíge alatt a kiadóban.

Priváttól venni műbútort, úri-szoba, ebédlő berendezést. Cím: „Mű-bútor“ jelíge alatt a kiadóban.

Két tagból álló család háztartása vezetésére keresek középkorú nőt, ki nem annyira fizetésre, mint otthonra vágyik. Jelentkezni lehet reggel 10-ig és este 6—8 között. Cím: Sashalom, Hunyadi-u. 15.

Ezüst tárgyakat, pianinót és szökő-kút medencébe bronz-, márvány-, vagy kőszobrot keresek megvételre. Részle-tes leírást kérek. Szarvas Istvánné, Kiskunfélegyháza, Csongrádi-u. 2.

Úrileányokat szabni és varrni ta-nítok. Csonkáné, IV., Kossuth Lajos-utca 1., III. lépcső, I. em. 10.

Érettségizett, szolid árva úrileány állást keres úricsaládnál, esetleg gyer-mekek mellett. Szépen kézimunkázik. Címe: „Szomorú 1930“ jelíge alatt a kiadóban.

Vidéki tisztviselőcsalád örökre fo-gadna leánykát egyévesig 8—10 ezer pengő végkielégítéssel, törvénytelen is ingatlanfedezettel. Cím: „Gyerme-k-szerető“ jelíge alatt a kiadóban.

Perfekt felsőruha, fehérnemű varró-nő házakhoz ajánlkozik. Cím: Bakáts-ter 6., I., 8.

Betegségre hajlandósággal bíró, gyenge fejlődésű, vészegény gyerme-kek és felnőttek legjobb üdülőhelye tavasszal a tenger melléken, Grádóban (Itália). „Villa Iris“ magyar panzió. Áprilisban csoportutazás. Napi panzió 9.— P. Érdeklődni lehet: özv. Gschai-derné, Békésesaba, Gyulai-út 3.

Úricsaládnál különbejáratú udvari szoba jutányos árért kiadó. I. Vár-fok-u. 8., III., 4.

Úriházakhoz vidékre is ajánlkozik elsőrendű, legkényesebb igényeket ki-elégítő szabónő napi 5.— P díjazásért. Balogné, Budapest, VII., Hársfa-u. 57., I., 21.

Nevelőnői állást keres magyar-né-met, intelligens, intézeti úrileány február elsejére zongoratanítással. Kézimunkában perfekt. Leveleket „Terézia“ jelíge alá a kiadóhivatalba kérek.

Keresek pusztára azonnali belépésre négytagú családroz falusi háztartás minden ágában jártas középkorú, megbízható, gyermekszerető, minden es főzőnő, ki jó bánásmódra súlyt hely-yez. Fizetés 25.— P. Kisebb cseléd van. Ifj. Szalay Pálné, Kács, Bor-sod-megye.

5 éves kislám mellé keresek egész-séges, magyarul is beszélő német leányt, ki a délutáni órákban játszana vele. Dr. Szalay Zoltánné, Budapest, Teréz-körút 27., IV., 36.

Tanyai tanító házaspár keres egy jó mindenek leányt. Két gyerek van. Cím: „Tanyai tanító házaspár“ jelíge alatt a kiadóban.

26 éves, ref. vallású, okl. tanítónő, bizonyítvánnyal, teljes ellátásért helyettesítést vállal. Cím: „Bizonyít-ványért“ jelíge alatt a kiadóhivatal-ban.

Keresek egy egyedül álló egyszerű nőt, ki perfektül főz és a nagyosá-son kívül mindent elvégez. Német-nyelvű előnyben. Gyermekszerető, tiszta és megbízható legyen. Ha meg-felel, nyugodt otthonra talál. Dr. Bes-senyei Lajosné, Debrecen, Ref. fő-gimnázium.

Református vagy evangélikus okl. énektanítónőt keresek. Levélbeli megkeresést kérek „Január 25. He-lyettesítés“ jelíge alá a kiadóhivatalba.

Sütésben, főzésben, a háztartás min-den ágában teljesen jártas vagyok. Tudok szabni, varrni, zongorázni. Be-szélék németül. Mindeztideig önálló háztartásom volt, most megfelelő el-helyezkedést keresek. Aki becsületes, megbízható segítőtársat keres, írjon „Egyedülálló ötvönes“ jelíge alá a ki-adóhivatalba.

35 éves, kath. vallású öcsémnek, ki megszállott területen jóforgalmú üz-let tulajdonosa, keresek megfelelő korú feleséget. Leveleket fényképpel, életkor és hozomány megjelölésével kérek „Jugoszlávia“ jelíge alá a kiadó-hivatalba.

Keresek egészséges szerény nőt főző-mindeneknek jó bizonyítvánnyal. Főjegyzőné, Gyöngyöspata.

Szobáért (esetleg őrésen) német és angol nyelvtanítást vállalok. Sertz Valéria, II., Csalogány-u. 22.

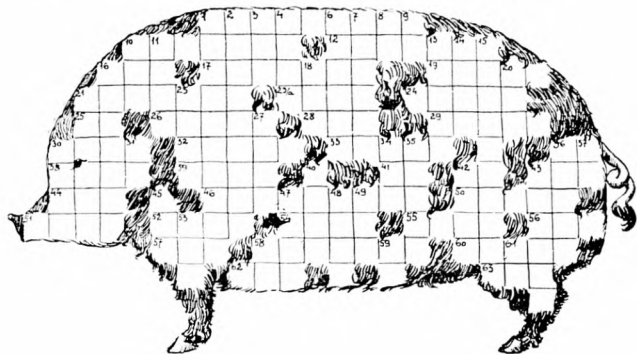
Úrileányok, úriasszonyok! Nagyon jól bevált módszer szerint tanítok szabni, varrni. Legővidebb idő alatt mindenki maga készítheti el ruháit. Tisztviselőnőknek esti tanfolyam. Érdeklődni lehet IX., Ipar-u. 3., IV., 10. Ugyanott angol, francia és gyer-mekruha szabóság.

Felolés szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BÉLA
Szerkesztő: tordai BÓJTÖME ETELKA
Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza.

Műszaki igazgató: Urbányi István.

KERESZTREJTVÉNY

— DISZNÓTOR —

Szerző: KATONA

Vízszintes sorok:

- 1 Városban ritkán tartják, de faluhelyen ebben az időben annál gyakoribb.
- 10 A malac hangja.
- 12 Ha a kés a torkában van a disznónak, bizony már nem nagyon sokat...
- 16 Régi méltóság.
- 17 Így néz át a kerítésen a szomszédasszony, ha szebb disznót lát odaát.
- 19 Asszony használja ezt a deszkát.
- 21 Finom lenvászon, abrosz is készül belőle.
- 23/a Falusi leánynév becézve.
- 24 Ezekben a hónapokban a kondás vigyáz a disznókra.
- 25 Szerszám.
- 26 Evőeszköz, mit disznótoron nem nagyon használnak.
- 28 A disznót is hizlalják vele.
- 29 Ha sütik a jó vérest, májast, bizony csiklandozza az ember orrát az ...ja.
- 30 Olábok tartják megszállva.
- 32 A rendes ember sohasem iszik annyit a disznótoron, hogy ne maradjon...
- 33 A kéménybe akasztják a disznó ezen részét.
- 36 Lónak mondja.
- 38 A magyar menyecske dereka.
- 39 Aki idejutott, annak a disznóját is elárverezik.
- 41 A-val a végén becézett női név.
- 42 Keresztrejtvényfejtésnél mindenki teszi.
- 43 A disznó hímje.
- 44 Hírmeves költőnk.
- 46 Sokszor ezt és a disznótort együtt tartják meg
- 50 Hurka féle.

- 51 Hangszer.
- 52 Ülsz rajta.
- 54 Szőlő mellé tűzik.
- 55 Bizony a disznóhús... sehogyan sem akarják leszállítani.
- 56 A disznóét pírítva is eszik.
- 57 Rajzoláskor használok.
- 58 A háziasszony nem szereti az olyan vendéget, kinek ...ra van szüksége, hogy egyen valamit.
- 60 Ezzel nem lehet vaddisznót löni.
- 62 Lányos háznál nem nagyon szeretik az ilyen embert.
- 63 Vonat szalad rajta.

Függőleges sorok:

- 1 Ez előzi meg a vízszintes 1.-et.
- 2 Az öregek disznótor alkalmával rendszeren éjfélig is...
- 3 Vonat más szóval.
- 4 Malacot viszik benne a vásárra.
- 6 A disznóelő... legyen, nehogy kinjában a vergődő disznó megharapja.
- 7 Ő is hivatalos a disznótorra, pláne ha még iskolás gyerek is van a háznál.
- 8 Megelőzi az okozatot.
- 9 Vallás rövidítése.
- 10 Disznó után is kell fizetni, ha Pestre hozod
- 11 Az izmokat tartják össze.
- 13 Kiáll a disznó szájából.
- 14 Ebben az évszakban nincsen disznóölés.
- 15 A hurka után még lecsúszik.
- 16 Vármegye, hol híres disznótorokat tartanak.
- 18 A vaddisznó az állatkertben.
- 20 Poéta ért hozzá.
- 21 Nagy mulatozásra mondják.
- 23 Egy falat a disznótor végén jölesik belőle.
- 27 Mázolják.
- 30 Keleti nép.
- 31 „Adag“ mássalhangzói.
- 34 Disznótoron a tésztaban is akad.
- 35 Jó az ilyen rétes is.
- 36 Ezt a testrészt el kell hagyni zsírosodni a disznónál.
- 37 Személyes névmás.
- 40 Ilyen formában kapod a véres-májás hurkát a budapesti vendéglőben.
- 42 Együtt jár a disznótorral.
- 43 Az öreg disznó húsa ilyen.
- 45 Napszak.
- 47 A disznó nem nevezhető ilyen állatnak.
- 48 Földművelő teszi.
- 49 A háziasszony disznóöléskor sokat... fut.
- 53 Vihar is teszi.
- 58 Nem férfi.
- 59 Jótékony ige.
- 61 Kis gyerek teszi, ha nem kap a rétesből.

Megfejtési határidő február 10.

- I. jutalom 1 pár selyemharisnya (Heilig-harisnyaház ajándéka)
- II. jutalom 1 pár selyemharisnya (Heilig-harisnyaház ajándéka)
- III. jutalom 1 kerek miliő
- IV. jutalom 1 kerek miliő
- V—VI. jutalom két kotta és egy szép mesekönyv
- VII—VIII. jutalom 2—2 kg Hóvirág-mosópor és 1—1 kotta
- IX—X. jutalom 1—1 kg Hóvirág-mosópor és 1—1 kotta

MÉLTÓZTASSÉK MEGRENDELNI
A „MAGYAR URLASSZONYOK LAPJA“ BEKÖTÉSI TÁBLÁJÁT
3 PENGŐ ELŐZETES BEKÜLDÉSE MELLETT, A KIADÓHIVATALBAN

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

GRÓF WENKHEIM SIEGFRIED

VERES udv. és kamarai fényképész felvétele, Budapest V., Harmad-ut. 3.